

Erasmus+

KA2 Parteneriate strategice pentru educația adulților – ȘCOALA PĂRINȚILOR
proiect de parteneriat

Nr. de referință: 2015-1-RO01-KA204-015105

GHID

**cu strategii și metode nonformale și informale pentru îmbunătățirea
abilităților îngrijitorilor la domiciliu ai copiilor antepreșcolari**

**Produce elaborat în cadrul proiectului Erasmus+: „Strategii și metode
nonformale și informale pentru îmbunătățirea competențelor îngrijitorilor la
domiciliu ai copiilor antepreșcolari”**

INSTITUȚII PARTENERE:

ASOCIAȚIA EU-RO-IN, ROMÂNIA - coordonator

AYUNTAMIENTO DE ALZIRA, SPANIA

AILE VE SOSYAL POLITIKALAR ANKARA IL MÜDÜRLÜĞÜ, TURCIA

AHI EVRAN UNIVERSITESI, TURCIA

POLARIS S.R.L.S., ITALIA

SYNTEA SPOLKA AKCYJNA, POLONIA

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene

Această publicație reflectă numai punctele de vedere ale autorilor și Comisia nu poate fi făcută responsabilă pentru nicio modalitate de folosire a informațiilor pe care le conține

CUPRINS

INTRODUCERE	02
ASOCIAȚIA EU-RO-IN, ROMÂNIA – coordonator	
1. Formarea trăsăturilor de caracter la copii antepreșcolari	03
2. Dezvoltarea aptitudinilor la copiii antepreșcolari	17
3. Strategii, metode și demersuri reușite în formarea părinților/ îngrijitorilor la domiciliu a copiilor antepreșcolari/preșcolari în spiritul colaborării și al parteneriatului	29
AYUNTAMIENTO DE ALZIRA, SPANIA	
1. METODOLOGIE: Predarea primului ajutor pediatric pentru adulții ce vor avea grijă de copii cu vârsta între 0 și 3 ani	41
2. METODOLOGIE: Cum poate utiliza un îngrijitor / asistent maternal muzica pentru stimularea copiilor cu vârsta între 0 și 3 ani	51
3. METODOLOGIE: Adaptarea mediului pentru copii și nevoile lor	63
AILE VE SOSYAL POLITIKALAR ANKARA IL MÜDÜRLÜĞÜ, TURCIA	
1. Metoda comportamentală în probleme de comportament	68
2. Copilul și disciplina	71
3. Metodă strategică de terapie	88
AHI EVRAN UNIVERSITESI, TURCIA	
1. Implicarea adulților în joc și interacțiunile adecvate în jocul de dezvoltare ...	94
2. Dezvoltarea unor strategii de predare adecvate pentru părinții și îngrijitorii de copii	104
3. De ce jocurile sunt importante pentru dezvoltarea copiilor?	113
POLARIS S.R.L.S., ITALIA	
MODEL DE PERSONALIZARE PENTRU EDUCAȚIA ADULȚILOR	
1. Personalizarea în educația adulților	123
2. Învățarea prin cooperare	130
3. Jocul de rol	136
4. Studii de caz	143
SYNTEA SPOLKA AKCYJNA, POLONIA	
1. METODOLOGIE: Metode creative de învățare a elevilor preșcolari	149
2. Metode comune de activare pentru a lucra cu copii mici	152

INTRODUCERE

Acest ghid prezintă 15 metode și strategii nonformale și informale, care pot fi utilizate de adulții (părinți, bunici, rude și alte persoane) ce oferă îngrijire pentru copii antepreșcolari la domiciliu.

Metodele prezentate sunt ușor de utilizat de către fiecare persoană la domiciliu și nu necesită niciun echipament specializat.

Scopul ghidului este de a înțelege comportamentele tipice ale copiilor antepreșcolari, problemele care pot să apară, dar cel mai important: cum pot cei care îngrijesc copii să recunoască, identifice și să stimuleze talentele, predispozițiile naturale ale copiilor.

FORMAREA TRĂSĂTURILOR DE CARACTER LA COPII ANTEPREȘCOLARI

Autor: Anghel Florin, Asociatia EU-RO-IN

GRUPUL TINTA: Adulți care au în îngrijire copii ante preșcolari

UNITATEA DE CONȚINUT: DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII LA COPII ANTEPREȘCOLARI

TITLUL LECȚIEI: FORMAREA TRĂSĂTURILOR DE CARACTER LA COPII ANTEPREȘCOLARI

TIPUL LECȚIEI: COMUNICARE DE NOI CUNOȘTINȚE

METODE ȘI PROCEDEE: : Conversația euristica, demonstrația, jocul de rol, simularea, problematizarea, reflecția personală, activitatea independentă.

OBIECTIVE INTERMEDIARE: Cunoașterea fenomenelor psihice, a componentelor și trăsăturilor specifice personalității umane, în scopul înțelegerii vieții subiective a omului;

OBIECTIVE OPERATIONALE: La sfârșitul lecției adulții vor ști:

O₁: să definească și să enumere însușirile definiției ale caracterului la copilul; ante preșcolar ;

O₂: să explice formarea caracterului și a mecanismelor implicate în acest proces în perioada anteprescolară ;

O₃: să explice importanța atitudinilor – valori în cristalizarea caracterului ;

O₄: să înțeleagă implicarea caracterului în relaționarea interumană în perioada anteprescolară;

BIBLIOGRAFIE:

- *Allport, George, Structura și dezvoltarea personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981
- *Barbu, H. (1993). Activități de joc și recreativ distractive*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- *Cerghit, Ioan-Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, 2003, București
- *Debesse, Maurice „Etapile Educației”*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.
- *Liliana Eyechil, Mihaela Paisi, Laborator preșcolar – ghid metodologic*, Editura V&I Integral, București, 2002

SCENARIUL ACTIVITATII DIDACTICE:

Secvențele lecției	Timp	Ob.	Elemente esențiale de conținut		Strategii didactice		Evaluare
			<i>Activitatea profesorului</i>	<i>Activitatea adultilor</i>	<i>Metode</i>	<i>Mijloace</i>	
1. Captarea atenției	3'		<p>- se va realiza discutând pe marginea următoarei afirmații pentru tema în cauză :</p> <p><i>Caracterul se referă la acele trăsături care descriu modul de a fi, de a se comporta, atitudinile, convingerile, profilul moral al unei persoane.</i></p>	<p>- participă la discuții, argumentându-și răspunsurile ;</p>	<p>-strategie discursivă de tip argumentativ-persuasiv ;</p>	<p>-Cerghit, Ioan, „Metode de învățământ</p>	<p>observarea sistematică a cursanților;</p>
2. Comunica- rea subiectului și	2'		<p>- se vor trece în revistă elementele-cheie ale temei, prezente în schema lecției (anexa nr. 1) ;</p>	<p>- ascultă cu atenție obiectivele lecției ;</p>	<p>-dezbaterea ;</p>	<p>videoproiector</p>	

<p>a obiectivelor lecției</p>							
<p>3. Dirijarea învățării</p>	<p>30'</p>	<p>O₁</p>	<p>Caracterul ca profil psihomoral al personalității</p> <p>În timp ce temperamentul este neutru, nu implică orientări valorice – caracterul este încărcat valoric, el descrie profilul psiho – moral al personalității; temperamentul este înnăscut, însă caracterul este dobândit prin modelare socio – culturală.</p> <p><i>Caracterul este alcătuit din trăsături care se desfășoară pe un continuum, de la pozitiv la negativ ; toți oamenii au caracter, dar orientat valoric într-o manieră diferită.</i></p> <p>Puterea caracterului este dată de forța convingerilor, de tăria cu care le apărăm și susținem, de constanța și persistența lor în timp și în împrejurări variate, și nu de încărcătura lui valorică.</p>	<p>- ascultă ceea ce li se comunică ;</p> <p>- dau exemple practice privind modelarea socio-culturala a caracterului si influenta familiei asupra acestuia</p> <p>- participă la discuții, explicând care sunt deosebirile dintre temperament și</p>	<p>-strategie discursivă de tip explicativ ;</p> <p>-expunerea ;</p> <p>-explicația didactică ;</p> <p>-conversația ;</p> <p>-strategie didactică de tip argumentativ-</p>	<p>Allport,George, Structura si dezvoltarea personalitatii</p> <p>flipchart</p>	<p>Observarea sistematica</p> <p>Evaluare frontala</p>

		<p>O₂</p> <p>Caracterul este schimbător, el se poate modifica în timp – sub influența unor factori de mediu, socio – culturali.</p> <p>Formarea caracterului</p> <p><i>Geneza caracterului debutează în copilărie.</i></p> <p><i>1. Imediat după naștere începe formarea caracterului prin procesul învățării sociale pe căi foarte variate (familia, părinții vor încuraja comportamentele dezirabile și le vor sancționa pe cele indezirabile ; copilul va învăța foarte repede ce comportamente îi aduc laudă, recompense și pe cele care îi aduc reproșuri, pierderea unor privilegii, chiar sancțiunea) – acesta este mecanismul condiționării – care are ca efecte fixarea unor comportamente mai simple, în primii ani ai copilăriei.</i></p> <p><i>2. Mecanismul autorității – este sursa principală de formare a caracterului ; autoritatea adultului se impune de la sine, ceea ce decide el este „sfânt” ; mecanismul autorității merge mână în mână cu cel al condiționării . Pe măsură ce copilul crește autoritatea ar trebui exercitată cu măsură, pentru că va crește și nevoia de autonomie a copilului și mai ales a adolescentului. Autoritatea ar trebui să se</i></p>	<p>caracter</p> <p>-pun intrebari pentru a afla ce este specific pentru formarea caracterului la anteprescolari</p> <p>- oferă exemple practice ;</p> <p>-participa la descrierea procesului de formare a</p>	<p>deductiv ;</p> <p>-conversația ;</p> <p>-problematizarea ;</p> <p>-strategie discursivă de tip explicativ;</p> <p>-expunerea;</p>	<p><i>Allport, George, Structura si dezvoltarea personalitatii</i></p>	
--	--	---	---	--	--	--

		<p><i>schimbe în coparticipare, antrenarea adolescentului la viața de familie, a școlii, în luarea deciziilor, prin consultare și nu prin impunere.</i></p> <p><i>3. Mecanismul imitării și al modelului – copilul va imita și va adopta modelele de conduită din mediul lui familial (părinți, bunici, frați etc.) ; are loc un proces de „imprimare”, de întipărire, de asimilare a acelor modele ce își pot prelungi efectul pe toata durata vieții.</i></p> <p><i>Modelul – este o sursă puternică de formare a caracterului, tindem să ne identificăm cu un model, să împrumutăm din calitățile lui (pozitive, negative); model poate fi orice persoană din anturajul nostru (familie, școală, viața socială, artistică, de pe stradă, anumiți colegi dintr-un grup) ; sunt perioade în viață, mai ales în adolescență – când suntem foarte permeabili la un model, mai târziu (odată cu maturizarea intelectuală și socială, morală) suntem mai selectivi și mai critici în alegerea modelului.</i></p> <p><i>Geneza caracterului este legată de lumea în care intră copilul după naștere (reguli, norme ale familiei, ale societății), va trebui să le respecte, să le asimileze, învățând ce este bine și ce nu, de dorit sau nepotrivit, pe bază de recompensă sau pedeapsă și pe bază de exercitarea autorității ; modelele sunt importante și contribuie la formarea caracterului, pentru ca la maturitate omul să fie capabil de autodeterminare, de</i></p>	<p>caracterului cu fapte si exemple din experienta personala</p> <p>-enumeră care sunt mecanismele de formare a caracterului și importanța lor în conturarea personalității umane ;</p> <p>- explică modul de desfășurare a mecanismelor implicate în formarea</p>	<p>-explicația ;</p> <p>-expunerea;</p> <p>-explicația ;</p> <p>-strategie didactică de tip argumentativ-deductiv ;</p> <p>-conversația ;</p>	<p>Fise de lucru</p>	<p>temă de lucru în clasă ;</p> <p>evaluare orală</p> <p>observarea sistematică</p>
--	--	--	--	---	----------------------	---

		O ₃	<p><i>alegeri în cunoștință de cauză.</i></p> <p>Caracterul ca mecanism integrator al personalității</p> <p><i>Caracterul este considerat mecanismul integrator – sintetic cel mai important al personalității, este orientativ și reglator, reunește ansamblul de atitudini – valori definitorii pentru profilul psihomoral al personalității.</i></p> <p><i>Nu orice manifestare comportamentală este o trăsătură caracterială . Trăsăturile caracteriale trebuie să aibă anumite atribute :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - atributul generalității - atributul conștanței, al stabilității - atributul plasticității <p><i>Trăsăturile de caracter sunt adevărați invarianți de personalitate ce permit predicția comportamentelor.</i></p> <p><i>Trăsăturile de caracter exprimă ceea ce este constant, relativ invariabil, stabil și definitoriu pentru personalitatea umană.</i></p> <p><i>Conceptul de atitudine : atitudinea este un raport, o poziție față de ceva anume, trăsăturile caracteriale se exprimă ca atitudini valorice. Atitudinea are următoarele componente :</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. componenta cognitivă 2. componenta motivațională 	<p>caracterului</p> <p>- explică importanța mediilor : familial, social și cultural în modelarea caracterului</p> <p>- explică influența modelelor asupra conturării caracterului</p> <p>- exemplifică cu situații concrete ;</p>	<p>-problematizarea ;</p> <p>-activitatea independentă;</p> <p>-exercițiul;</p> <p>-observația sistematică și independentă;</p> <p>-conversația;</p>	<p><i>Allport,George, Structura si dezvoltarea personalitatii</i></p> <p>Videoproiector</p>	<p>temă de lucru în clasă ;</p>
--	--	----------------	--	---	--	---	---------------------------------

		<p>3. componenta afectivă (1, 2, 3 asigură latura orientativă a caracterului, direcționându-l)</p> <p>3. componenta voluntară – reprezintă latura reglatorie.</p> <p>Conceptul de valoare – atitudinea – valoare este o structură complexă de natură socio – culturală în cadrul căreia primul element este formă, cel de-al doilea este conținut; valoarea conferă conținut atitudinii; valoarea nu este un dat în sine, ea este rezultatul unei relații dintre subiect și obiect; în timp oamenii își fixează un sistem de valori sub influența factorilor sociali, de mediu, familiali și instituțională – rezultatul este constituirea unui sistem de valori propriu.</p> <p>Caracterul ca mecanism relațional</p> <p>Caracterul este cel care pune omul în relație cu lumea prin intermediul sistemului de atitudini – valori ; în timp atitudinile se organizează, se structurează, se ierarhizează astfel încât caracterul capătă o dimensiune sistemică și o specificitate individuală.</p> <p>La baza caracterului se află mii de dispoziții, trăsături circumstanțiale, conjuncturale, modalități de a denumi multiple manifestări ale personalității – trăsături secundare ale caracterului.</p> <p>În cursul maturizării intelectuale, afective, sociale, în</p>	<p>- identifică unele situații</p> <p>în care modelele au rol determinant</p> <p>- rețin tipurile de atitudini – valori și importanța lor în cristalizarea caracterului</p> <p>- exemplifică cu situații concrete unele trăsături de caracter</p> <p>- enumeră</p>	<p>-activitatea independentă;</p> <p>-reflecția personală;</p> <p>-activitatea independentă;</p> <p>-exercițiul;</p> <p>-observația sistematică și independentă;</p> <p>-conversația;</p>	<p>manual de psihologie- Editura Aramis;</p> <p>Allport, George, Structura si dezvoltarea personalitatii</p> <p>Videoproiector</p>	<p>evaluare orală</p> <p>temă de lucru în clasă ;</p> <p>observarea</p>
--	--	--	--	---	---	---

		<p><i>condițiile confruntării cu variate situații de viață, se structurează un set de trăsături principale (în număr de 10 – 15) .Aceste trăsături sunt caracteristice, pot fi recunoscute cu ușurință la o persoană.</i></p> <p><i>Confruntarea în continuare cu situații de viață mai complicate conduce la filtrarea, selectarea unui număr foarte restrâns de trăsături, în număr de 2 – 3 care sunt definitorii pentru o persoană - trăsături cardinale.</i></p> <p><i>Astfel se dezvoltă și se maturizează trăsăturile caracteriale și se dispun în structura personalității.</i></p> <p><i>Modul cum se impune o trăsătură, cum devine ea în istoria unui individ – este propriu acestuia.</i></p> <p><i>Relațiile dintre atitudini se structurează și în raport cu obiectul atitudinii – față de ce anume exprimă, se raportează.</i></p> <p><i>Fiecare om este caracterizat de :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - atitudini față de societate, față de ceilalți semenii (exprimă poziția față de societatea în care trăim, față de instituțiile ei, față de semenii noștri : sinceritate, altruism, corectitudine, toleranță, bunătate dar și opusul acestora); - atitudini față de propria persoană (exprimă raportarea la propriul eu fizic, social și spiritual, se traduc prin admirație față de propriul eu, încredere în sine, optimism, stăpânire de sine, modestie, demnitate, spirit autocritic dar și opusul acestor 	<p>componentele atitudinii și explică conceptul de atitudine</p> <ul style="list-style-type: none"> - explică conceptul de valoare și importanța valorilor în crearea propriului sistem de valori - reliefează rolul valorilor dezvoltarea personalității individului - participă la discuții, argumentând 	<p>-activitatea independentă;</p> <p>-reflecția personală;</p> <p>-observația sistematică și independentă;</p> <p>-conversația;</p> <p>-activitatea independentă;</p>	<p>sistematică ;</p> <p>temă de lucru în clasă ;</p> <p>observarea sistematică</p>
--	--	---	---	---	--

		<p><i>trăsături</i>);</p> <p>- atitudini față de muncă (exprimă raportarea la propria activitate, la cerințele acesteia, la rezultatele așteptate și realizate – hârnicie, conștiinciozitate, disciplină, punctualitate, responsabilitate, asumarea erorilor, inițiativă, creativitate dar și opusul acestora).</p>	<p>importanța formării unui sistem de atitudini – valori propriu</p> <p>- enumeră și exemplifică trăsăturile caracteriale al individului</p>	<p>-reflecția personală;</p> <p>-reflecția personală</p>		observarea sistematică a learnerilor
4.Obținerea performanței ; asigurarea feed-back-ului	5'	<p>- pe baza datelor privind importanța motivației în conturarea personalității umane și în dezvoltarea individului uman, se va realiza caracterizarea motivației ca factor declanșator în manifestarea personalității/caracterului la copii anteprescolari .Apoi, se va identifica,prin discutii cu learnerii, influenta motivației de tip cognitiv si afectiv asupra copiilor de varsta anteprescolara</p>	<p>- enumeră tipurile de atitudini pe care le poate manifesta un copil și importanța lor în relaționarea interumană</p>	<p>-observația sistematică și independentă;</p> <p>-conversația;</p> <p>-reflecția personală;</p>	<p>manual de psihologie- Editura Aramis;</p>	
5.Intensificare a retenției și	7'	<p>-se va realiza sub forma de joc de rol,in care adultii vor fi impartiti in grupe si fiecare grupa va trebui sa ilustreze o trasatura de caracer,in timp ce adultii din celelalte grupe vor trebui sa o recunoasca ;la finalul</p>	<p>- participa la discutii si jocul de rol si exemplifică cu situații</p>	<p>-conversația;</p>	<p><i>Allport,George, Structura si dezvoltarea</i></p>	

transferului			<i>acestei activitati profesorul va realiza evaluarea performantelor /prestatiei /răspunsurilor obținute la solicitările adresate; evaluarea va avea o componentă predominant stimulativă;</i>	concrete din experienta proprie si din viata/trasaturile caracteriale ale propriilor copii de varsta anteprescolara	-activitatea independentă; -reflecția personală	<i>personalitatii</i> -fișe de lucru individuale;	
6. Evaluarea performanței	3'		<i>- se vor da îndrumări bibliografice, referitoare la tema abordată.</i>		-activitatea independentă; -reflecția personală	Barbu, H. <i>Activități de joc și recreativ distractive</i>	

ANEXA NR. 1

SCHEMA LECȚIEI

I. CARACTERUL CA PROFIL PSIHOMORAL AL PERSONALITĂȚII

În timp ce temperamentul este neutral, nu implică orientări valorice – caracterul este încărcat valoric, el descrie profilul psiho – moral al personalității ; temperamentul este înnăscut, însă caracterul este dobândit prin modelare socio – culturală.

Caracterul este alcătuit din trăsături care se desfășoară pe un continuum, de la pozitiv la negativ ; toți oamenii au caracter, dar orientat valoric într-o manieră diferită.

Puterea caracterului este dată de forța convingerilor, de tăria cu care le apărăm și susținem, de constanța și persistența lor în timp și în împrejurări variate, și nu de încărcătura lui valorică.

Caracterul este schimbător, el se poate modifica în timp – sub influența unor factori de mediu, socio – culturali

II. FORMAREA CARACTERULUI

1. Mecanismul condiționării – *care are ca efecte fixarea unor comportamente mai simple, în primii ani ai copilăriei. Imediat după naștere începe formarea caracterului prin procesul învățării sociale pe căi foarte variate*

2. Mecanismul autorității – *este sursa principală de formare a caracterului*

3. Mecanismul imitării și al modelului – *copilul va imita și va adopta modelele de conduită din mediul lui familial Modelul – este o sursă puternică de formare a caracterului.*

Geneza caracterului este legată de lumea în care intră copilul după naștere (reguli, norme ale familiei, ale societății), va trebui să le respecte, să le asimileze, învățând ce este bine și ce nu, de dorit sau nepotrivit, pe bază de recompensă sau pedeapsă și pe bază de exercitarea autorității ; modelele sunt importante și contribuie la formarea caracterului, pentru ca la maturitate omul să fie capabil de autodeterminare, de alegeri în cunoștință de tindem să ne identificăm cu un model, să împrumutăm din calitățile lui (pozitive, negative).

III. CARACTERUL CA MECANISM INTEGRATOR AL PERSONALITĂȚII

Caracterul este considerat mecanismul integrator – sintetic cel mai important al personalității, este orientativ și reglator, reunește ansamblul de atitudini – valori definitorii pentru profilul psihomoral al personalității.

Nu orice manifestare comportamentală este o trăsătură caracterială . Trăsăturile caracteriale trebuie să aibă anumite atribute :

- atributul generalității*
- atributul constanței, al stabilității*
- atributul plasticității*

Conceptul de atitudine : atitudinea este un raport, o poziție față de ceva anume, trăsăturile caracteriale se exprimă ca atitudini valorice.

Conceptul de valoare – *atitudinea* – *valoarea este o structură complexă de natură socio – culturală în cadrul căreia primul element este formă, cel de-al doilea este conținut ; valoarea conferă conținut atitudinii*

IV. CARACTERUL CA MECANISM RELAȚIONAL

Caracterul este cel care pune omul în relație cu lumea prin intermediul sistemului de *atitudini – valori* ; în timp atitudinile se organizează, se structurează, se ierarhizează astfel încât caracterul capătă o dimensiune sistemică și o specificitate individuală

Tipuri de trăsături caracteriale :

- *trăsături secundare*
- *trăsături principale*
- *trăsături cardinale*

Relațiile dintre atitudini se structurează și în raport cu obiectul atitudinii.

Fiecare om este caracterizat de :

- atitudini față de societate, față de ceilalți semeni
- atitudinea față de muncă

atitudinea față de propria persoană

DEZVOLTAREA APTITUDINILOR LA COPIII ANTEPREȘCOLARI

Autor :prof.Elena Anghel, Asociația EU-RO-IN

GRUPUL TINTA: Adulți care au în îngrijire copii ante preșcolari

UNITATEA DE CONȚINUT: STRUCTURA ȘI DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII

TITLUL LECȚIEI: DEZVOLTAREA APTITUDINILOR la COPIII ANTEPREȘCOLARI

TIPUL LECȚIEI: COMUNICARE DE NOI CUNOȘTINȚE

METODE ȘI PROCEDEE: : Conversația euristica, demonstrația, jocul de rol, simularea, problematizarea, studiul de caz

OBIECTIVE INTERMEDIARE: Cunoașterea fenomenelor psihice, a componentelor și trăsăturilor specifice personalității umane,
în scopul înțelegerii vieții subiective a omului;

OBIECTIVE OPERATIONALE: La sfârșitul activității adulții vor ști:

- O1:** să definească și să caracterizeze aptitudinile;
- O2:** să explice rolul eredității și a mediului în dezvoltarea aptitudinilor;
- O3:** să identifice și să diferențieze aptitudinile copiilor la vârsta ante preșcolară ;
- O4:** să înțeleagă importanța educării aptitudinilor la copiii ante preșcolari ;

BIBLIOGRAFIE:

- **Barbu, H. *Activități de joc și recreativ distractive*, Editura Didactică și Pedagogică, București,1993**
- **Allport,George, *Structura și dezvoltarea personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981**
- **Cerghit,Ioan-*Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică,2003, București**
- **Niculescu,Rodica Mariana-*Formarea formatorilor*,Editura All Pedagogic, Bucuresti,2000**
- **Jinga,Ioan- Manual de pedagogie, All Pedagogic, Bucuresti,1998**

RESURSE DE TIMP: 50 minute

SCENARIUL ACTIVITĂȚII DIDACTICE:

Secvențele lecției	Timp	Ob.	Elemente esențiale de conținut		Strategii didactice		Evaluare
			<i>Activitatea profesorului</i>	<i>Activitatea adultilor</i>	<i>Metode</i>	<i>Mijloace</i>	
1. Captarea atenției	3'		<p>- se va realiza discutând pe marginea următoarei afirmații pentru tema în cauză :</p> <p><i>„Este cunoscut că oamenii se diferențiază între ei prin rezultatele activității desfășurate. Unii sunt neîntrepuți în mânăuirea unor unelte, alții în ceea ce privește forța fizică, alții în folosirea diferitelor instrumente muzicale etc.”</i></p>	<p>- participă la discuții, argumentându-și răspunsurile ;</p>	<p>-strategie discursivă de tip argumentativ-persuasiv ;</p>	<p>-Manual de pedagogie-Ioan Jinga</p>	observarea sistematică
2. Comunicarea subiectului și a obiectivelor lecției	2'		<p>- se vor trece în revistă elementele- cheie ale temei, prezente în schema lecției</p> <p>(anexa nr. 1) ;</p>	<p>- ascultă cu atenție obiectivele lecției ;</p>	<p>-dezbateră ;</p>	<p>Allport,George, Structura si dezvoltarea personalitatii</p>	
3. Dirijarea învățării	30'	O ₁	<p><i>Definire și caracterizare generală</i></p> <p>Aptitudinile răspund întotdeauna la întrebarea „, ce</p>	<p>- ascultă ceea ce li se comunică si</p>	<p>-strategie discursivă de tip</p>	<p>Allport,George, Structura si dezvoltarea</p>	

		<p>poate să facă și ce face” persoana în mod real în contextul diferitelor sarcini și solicitări impuse de existența socială</p> <p><i>Aptitudinile reprezintă ansamblul de însușiri de ordin instrumental-operațional care diferențiază oamenii între ei în ceea ce privește maniera de</i></p> <p><i>desfășurare a diferitelor activități și, mai ales, în ceea ce privește randamentul cantitativ și calitativ al acestora.</i></p> <p>Caracteristicile aptitudinilor :</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu orice însușire este aptitudine ci numai cea care favorizează desfășurarea unei activități cu rezultate supramedii - aptitudinea diferențiază indivizii între ei, elementul principal fiind randamentul cantitativ și calitativ - nivelul de dezvoltare și funcționalitate a aptitudinilor poate fi evaluat după : rapiditate, volum, precizie, originalitate, eficiență aptitudinile se deosebesc de alte componente ale personalității (cunoștințe, priceperi, deprinderi) - aptitudinile se realizează prin procese psihice - unele 	<p>pun intrebari</p> <p>-participă la discuții, încercând să explice care ar fi rolul aptitudinilor în dezvoltarea individului uman</p> <p>- oferă exemple practice;</p> <p>-dau exemple din experienta personala</p> <p>- enumeră care sunt aptitudinile și importanța lor în desfășurarea</p>	<p>explicativ ;</p> <p>-expunerea ;</p> <p>- explicația didactică ;</p> <p>-conversația ;</p>	<p>personalitatii</p> <p>Barbu, H. Activități de joc și recreativ distractive</p>	<p>observarea sistematică</p>
--	--	--	---	---	---	-------------------------------

		<p>mai variate și mai numeroase, altele mai reduse. Aptitudinile pot fi :</p> <ul style="list-style-type: none"> - aptitudini mnezice – cel care reproduce fidel și corect foarte multă informație - aptitudini senzorial-perceptive – cei care reușesc să identifice cu ușurință diferiți stimuli - aptitudini intelectuale – cei care rezolvă ușor și într-o manieră originală diferite situații problematice <p>În psihologie folosim și noțiunea de <i>capacitate</i> – aptitudinea plus câștigul ei în calitate, venit prin exercițiu .(Fl. Ștefănescu Goangă).</p> <p>Forma superioară de dezvoltare a aptitudinilor și combinarea lor originală care asigură creația de valori noi și originale – se numește <i>talent</i>.</p> <p><i>Rolul eredității și mediului în formarea și dezvoltarea aptitudinilor</i></p>	<p>activităților umane;</p> <ul style="list-style-type: none"> -explică termenii: capacitate, talent, dau exemple din experienta personala - isi exprima preferinta pentru una din teorii si argumenteaza alegerea lor,dau exemple din experienta personala -se argumenteaza in sprijinul acestei teorii si se discuta modul in care perioada de varsta 	<ul style="list-style-type: none"> -strategie didactică de tip argumentativ-deductiv ; -conversația ; 	<ul style="list-style-type: none"> - manual de pedagogie- Ioan Jinga 	
--	--	---	--	---	---	--

		<p>Exista mai multe teorii privind factorii ce determina aptitudinile si anume:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aptitudinile sunt înnăscute 2. Aptitudinile sunt dobândite – un rol deosebit îl are activitatea de învățare 3. Aptitudinile, deși depind și de ereditate, sunt influențate în mare măsură de factorii de mediu și de educație 4. Conform psihologiei moderne : interacțiunea factorilor ereditari și a factorilor de mediu este foarte importantă. Factorii ereditari au rol de condiționare a aptitudinilor și nu de determinare, dotarea ereditară poate îngreuna sau ușura formarea aptitudinilor. <p>O₂</p> <p>Clasificarea aptitudinilor</p> <p>A) În funcție de gradul de complexitate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Aptitudini simple</i> – o serie de însușiri dezvoltate peste medie care permit desfășurarea cu randament sporit a unor activități (sensibilitate kinestezică, acuitate vizuală, distribuția atenției, forța imaginației, 	<p>anteprescolara</p> <p>influențeaza dezvoltarea si formarea aptitudinilor, cat si modul in care trebuie actionat in educarea si ingrijirea unui anteprescolar pentru a influenta pozitiv dezvoltarea aptitudinilor</p> <p>-explică interacțiunea dintre mediu, ereditate și aptitudini</p> <p>-exemplifică cu</p>	<p>-problematizarea ;</p> <p>-strategie discursivă de tip explicativ;</p>	<p>Cerghit, Ioan- Metode de</p>	<p>observarea sistematică</p>
--	--	--	---	---	-------------------------------------	-------------------------------

		<p>discriminarea culorilor)</p> <p>2. <i>Aptitudini complexe</i> - rezultă din îmbinarea și organizarea specifică a unor aptitudini simple și nu doar din însumarea acestora. B) În funcție de specificul activității solicitante:</p> <p>1. <i>Aptitudini speciale</i> - necesare pentru desfășurarea unei anumite forme de activitate: aptitudini tehnice, aptitudini științifice, aptitudini artistice, aptitudini sportive, organizatorice, matematice, literare etc.</p> <p>a. <i>Aptitudinea pedagogică</i> – tipul de aptitudine ce se manifestă în activitatea cadrelor didactice.</p> <p>b. <i>Aptitudini sportive</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aptitudini sportive generale - caracteristice oricărei activități sportive de educație fizică și sport - aptitudini sportive specifice – caracteristice practicării unei anumite ramuri de sport <p>c. <i>Aptitudini tehnice</i></p> <p>d. <i>Aptitudini școlare</i> – determinate de inteligența generală, factorul verbal educațional, motivație, atitudine, interes.</p>	<p>situații concrete ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizează clasificarea aptitudinilor după cele două criterii -identifică unele situații în care aptitudinile au rol determinant -rețin tipurile de aptitudini speciale și importanța lor 	<p>-studiul de caz;</p> <p>-demonstratia ;</p> <p>-Conversatia</p>	<p>invatamant</p> <p>Manual de pedagogie- Ioan Jinga ;</p> <p>Allport,George, Structura si</p>	<p>temă de lucru în clasă</p> <p>observarea sistematică</p>
--	--	---	--	--	--	---

		<p>2. <i>Aptitudini generale</i> – sunt cele care participă și ajută la desfășurarea cu succes a mai multor forme de activitate (inteligența, spiritul de observație), ele se perfecționează pe baza funcționării și dezvoltării aptitudinilor speciale.</p> <p>Aptitudinile ca formațiuni psihice dinamice se află într-o continuă dezvoltare, în continuu proces de interacțiune, sistematizare.</p> <p><i>Aptitudinile și succesul profesional</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aptitudinile favorizează obținerea succesului în desfășurarea unei activități profesionale (dar nu în exclusivitate) - aptitudinile se constituie în cerințe obligatorii pentru exercitarea unor profesii. În acest sens se alcătuiește <i>psihograma</i> - document care cuprinde aptitudini pe care trebuie să le dețină cel care dorește să aleagă o anumită profesie. <p>Dacă nu există capacitățile necesare putem vorbi de <i>inaptitudini</i> - ele constituie piedici serioase pentru practicarea profesiei (pot fi absolute – prezența lor împiedică fundamental buna desfășurare a activităților și</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exemplifică cu situații concrete performanțele -se analizeaza cazul prezentat -reliefează importanța aptitudinilor generale si speciale în desfășurarea cu succes a activităților umane -learnerii vor discuta pe baza cazurilor particulare ale copiilor 	<p>euristica</p> <ul style="list-style-type: none"> -strategie didactică de tip argumentativ-deductiv ; -conversația ; -problematizarea ; -activitatea 	<p>dezvoltarea personalitatii</p> <p>-fișe de lucru individuale;</p> <p>Allport, George, Structura si</p>	<p>temă de lucru în clasă</p> <p>Evaluare orală</p>
--	--	---	--	---	---	---

		<p>relative – prezența lor nu împiedică în mod fundamental nici cantitatea, nici calitatea prestațiilor).</p> <p>- pe baza datelor privind importanța aptitudinilor generale și speciale în conturarea personalității umane și în dezvoltarea individului uman cât și a unui studiu de caz, se va realiza caracterizarea perioadei vârstei anteprescolare din acest punct de vedere, cât și al condițiilor care trebuie respectate în educarea acestora pentru dezvoltarea armonioasă a personalității.</p>	<p>lor, încercând să distingă aptitudinilor generale și speciale ale acestora</p>	<p>independentă;</p> <p>-reflecția personală;</p> <p>-observația sistematică și independentă;</p>	<p>dezvoltarea personalității</p> <p>-fișe de lucru individuale;</p>	<p>observarea sistematică</p>
<p>4. Obținerea performanței;</p> <p>asigurarea feed-back-ului</p>	<p>5'</p>	<p>- se va realiza frontal, prin evaluarea răspunsurilor obținute la solicitările adresate; evaluarea va avea o componentă predominant stimulativă;</p>	<p>-explicită importanța obținerii performanțelor în îndeplinirea sarcinilor și realizarea activităților</p> <p>-rezolvă sarcinile date</p>	<p>-observația sistematică și independentă;</p> <p>-conversația;</p> <p>-activitatea independentă;</p> <p>-reflecția personală;</p>	<p>Cerghit, Ioan- Metode de învățământ</p>	<p>observarea sistematică</p> <p>temă de lucru în clasă</p>

Erasmus+

5.Intensificarea retenției și transferului	7'		<i>Se vor imparti cursantii pe grupe, apoi se va da fiecărei grupe cate un text in care este descris un personaj literar, apoi se va cere cursantilor sa identifice aptitudinile personajului respectiv,iar fiecare membru din grupa va trebui sa mimeze o aptitudine pe care ceilalti sa o ghiceasca</i>		-conversația; -activitatea independentă; -reflecția personală	Cerghit,Ioan- Metode de invatamant	temă de lucru în clasă - observarea sistematică
6. Evaluarea performanței	3'		-apreciaza nivelul de cunostinte la care au ajuns cursantii,face corecturi,aprecieri finale - se vor da îndrumări bibliografice, referitoare la tema abordată		-activitatea independentă; -reflecția personală	Barbu, H. Activități de joc și recreativ distractive	evaluarea orală

ANEXA NR. 1

SCHEMA LECȚIEI

I. DEFINIȚIE ȘI CARACTERIZARE GENERALĂ

Aptitudinile reprezintă ansamblul de însușiri de ordin instrumental-operațional care diferențiază oamenii între ei în ceea ce privește maniera de desfășurare a diferitelor activități și, mai ales, în ceea ce privește randamentul cantitativ și calitativ al acestora.

Caracteristicile aptitudinilor :

- nu orice însușire este aptitudine ci numai cea care favorizează desfășurarea unei activități cu rezultate supramedii
- aptitudinea diferențiază indivizii între ei, elementul principal fiind randamentul cantitativ și calitativ
- nivelul de dezvoltare și funcționalitate a aptitudinilor poate fi evaluat după : rapiditate, volum, precizie, originalitate, eficiență aptitudinile se deosebesc de alte componente ale personalității (cunoștințe, priceperi, deprinderi)
- aptitudinile se realizează prin procese psihice - unele mai variate și mai numeroase, altele mai reduse.

II. ROLUL EREDITĂȚII ȘI A MEDIULUI ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA APTITUDINILOR

1. Aptitudinile sunt înnăscute
2. Aptitudinile sunt dobândite – un rol deosebit îl are activitatea de învățare
3. Aptitudinile, deși depind și de ereditate, sunt influențate în mare măsură de factorii de mediu și de educație
4. Conform psihologiei moderne : interacțiunea factorilor ereditari și a factorilor de mediu este foarte importantă. Factorii ereditari au rol de condiționare a aptitudinilor și nu de determinare, dotarea ereditară poate îngreuna sau ușura formarea aptitudinilor.

III. CLASIFICAREA APTITUDINILOR

A) În funcție de gradul de complexitate :

1. Aptitudini simple
2. Aptitudini complexe

B) În funcție de specificul activității solicitante :

1. Aptitudini speciale : tehnice, științifice, pedagogice, artistice, sportive, organizatorice, matematice, literare, școlare etc.
2. Aptitudini generale : inteligența, spiritul de observație

**STRATEGII, METODE ȘI DEMERSURI REUȘITE ÎN FORMAREA
PĂRINȚILOR/ ÎNGRIJITORILOR LA DOMICILIU A COPIILOR
ANTEPREȘCOLARI/PREȘCOLARI ÎN SPIRITUL COLABORĂRII ȘI AL
PARTENERIATULUI**

Prof. Pleșca Daniela
G.P.P. nr. 24 Iasi

Cu cât se complică mai mult viața socială și provocările lumii moderne formulează întrebări și cer răspunsuri la care nu ne-am fi gândit acum douăzeci de ani, devine tot mai clar că este nevoie de un parteneriat educațional în favoarea și pentru asigurarea viitorului lumii, pentru creșterea adecvată a copiilor. După cum îi vom crește și îi vom învăța să se adapteze schimbărilor permanente din lumea noastră de azi și cea de mâine, așa vom asigura și continuitatea culturii și civilizației umane.

Copilul își trăiește primele experiențe de viață în familie. În mediul social restrâns, alături de părinți, frați și rudele sale, copilul își apropie primele experiențe sociale. Căminul în care crește, căldura sau indiferența acestuia, îi vor modela puternic modul de viață, personalitatea și integrarea socială.

Prin educație, părinții, adulții, care se ocupă de îngrijirea și educarea copiilor, pot cunoaște ce înseamnă de fapt disciplinarea acestora (învățarea, însușirea de comportamente adecvate) și care sunt metodele de disciplinare adecvate ce favorizează cooperarea copilului și dezvoltarea unei cât mai bune relații între părinte și copil, pe de o parte și între părinții copilului, pe de altă parte.

Prin programele de consiliere se transmit părinților informații relevante privind educația, formarea, sănătatea, îngrijirea copiilor, petrecerea timpului liber, orientarea școlară și profesională, legislația familiei, cunoașterea copilului, etc. Activitățile se realizează de regulă cu grupuri numeroase de părinți, adesea sunt însoțite de materiale

informative distribuite participanților, sunt susținute de specialiști în domeniul respectiv sau de echipe pluridisciplinare.

Scopul educației părinților, a adulților care au în îngrijire copii, este să-i sprijine pe aceștia, să-și dezvolte priceperile parentale și încrederea în propriile forțe și să îmbunătățească capacitățile lor de a îngriji și sprijini copiii.

În acest scop, am derulat cu părinții grupei pe care o conduc, un proiect de consiliere, pe care îl voi prezenta detaliat în continuare:

PROIECT DE EDUCAȚIE ȘI CONSILIERE A PĂRINȚILOR

1. Titlul proiectului:

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ TAINELE „MESERIEI DE PĂRINTE!”

2. Definirea problemei:

Consilierea părinților pentru disciplinarea pozitivă a copiilor

3. Descrierea problemei:

La întâlnirile zilnice și la ședințele cu părinții, unii dintre aceștia au ridicat problema disciplinării copiilor, motivând că au observat schimbări de comportament ale acestora.

„E foarte alintat!”, „Plânge mereu, fără motiv!”, „Nu face decât ce vrea și cum vrea el!”, „Se trânteste pe jos și plânge!”, „Bate din picioare și țipă!”, „Nu strânge jucăriile!”, „Vorbește urât și îi lovește pe cei din jur, când nu obține ce vrea!”, etc. – sunt doar câteva dintre afirmațiile părinților preșcolariilor din grupa pe care o conduc. Ei sunt ușor descumpăniți, iar relațiile cu copiii devin tensionate.

Majoritatea părinților afirmă faptul că le sunt cunoscute metodele, comportamentele și atitudinile care funcționează mai bine în educarea copiilor lor, dar cu toate acestea, constată deseori că aceste metode nu funcționează întotdeauna așa cum s-ar fi așteptat. De aceea, ei consideră că au nevoie de ajutor pentru abordarea din noi perspective a disciplinării copiilor.

În acest scop, părinții solicită sfaturi, doresc să li se spună „cum să facă” sau „ce să nu facă”, să fie ajutați în găsirea de soluții optime, în luarea unor decizii bune pentru a-și educa și crește frumos copilul.

Astfel, pentru identificarea nevoilor de consiliere ale părinților se poate aplica un chestionar adaptat particularităților grădiniței. (*Anexa Nr. 1*). Se face analiza acestor chestionare din care reiese nevoia consilierii părinților pe problema educării comportamentului copiilor.

4. Identificarea posibililor factori de formare și dezvoltare a problemei

Factorii care contribuie la formarea și dezvoltarea problemelor comportamentale ale copiilor pot fi:

- părinți prea permisivi;
- părinți care neglijează copilul (petrec foarte puțin timp cu acesta);
- severitatea excesivă a unui părinte sau a ambilor părinți;
- dezvoltare nepotrivită vârstei;
- probleme de sănătate;
- lipsa afecțiunii părinților;
- părinții nu înțeleg nevoile copilului, nu au suficientă răbdare cu el, nu îi acordă respect;
- educație greșită datorată altor persoane care îngrijesc copilul (bunici, bone etc.);
- stiluri parentale diferite;
- răsfașul copilului de către unul dintre părinți;
- apariția unui alt membru în familie (soră/frate);
- stresul familial;
- neînțelegerile în cuplu.

5. Identificarea factorilor de menținere și de activare a problemei:

Factorii ce pot menține și activa problemele de comportament ale copiilor sunt:

- părinții agitați din cauza stresului;
- lipsa de timp a părinților;
- problemele și grijile cotidiene;
- certurile dese dintre părinți;
- „cicăleala” bunicilor;
- certarea și agresarea verbală/fizică frecventă a copilului;

- etichetarea („Ești cel mai neascultător copil!”, „Ești obraznic!” etc.);
- critica excesivă a adulților față de copil;
- cerințele/așteptările părinților nu sunt adaptate vârstei copiilor.

6. Planul de intervenție:

a. Obiectiv de lungă durată:

- Dezvoltarea unor practici parentale în vederea disciplinării pozitive a copiilor

b. Obiective specifice:

Părinții trebuie:

- Să-și orienteze în mod conștient atenția asupra evenimentelor pozitive din activitatea copilului;
- Să cunoască/elimine factorii ce formează/dezvoltă/mențin/activează problemele comportamentale ale copiilor;
- Să identifice/aplice tehnici de comunicare eficientă părinte-copil;
- Să identifice aspectele pozitive în relația lor cu copilul;
- Să formuleze cerințe adaptate la vârsta copiilor, astfel încât acestea să poată fi respectate de copil;
- Să-și dezvolte abilitatea de a înțelege/interacționa/colabora cu copilul.

c. Strategii de intervenție:

Întâlniri cu părinții:

1. „EU ȘI COPILUL MEU”

Scop: Descrierea concretă a problemei comportamentale a copilului

Desfășurarea întâlnirii:

- Joc: „Copacul prieteniei”

Această primă întâlnire cu părinții se va desfășura după modelul „întâlnirii de dimineață” din grădiniță, motiv pentru care părinții și educatoarea se așază într- un semicerc și își aleg de pe masă o floare colorată pe care își scriu numele, după care se desfășoară momentul salutului. Părinții trebuie să se privească unii pe ceilalți, să se salute zâmbind și să-și adreseze un compliment. Fiecare părinte se prezintă și spune câteva cuvinte despre el (evidențiază o calitate a sa) și despre ceea ce simbolizează

pentru el culoarea florii alese (de ex.: roșu = „tumultul vieții zilnice”, verde = „speranța în viitor”, galben = „echilibrarea unor probleme”, portocaliu = „situații zilnice stresante”). Părinții așază apoi florile într-un copac desenat de educatoare, denumit „Copacul prieteniei”. Cu toții au observat că în copac erau flori de toate culorile și mărimile, dar erau foarte frumoase împreună, iar copacul prieteniei lor era unic și special. În acest fel s-a realizat simțalitatea grupului de părinți prezenți la întâlnire.

- Se transmite părinților faptul că se va discuta despre problemele comportamentale ale copiilor în familie și se vor stabili obiectivele consilierii ce vizează aceste probleme, după cum chiar dâșii au solicitat.

- Se cere părinților să descrie cât mai exact problemele de comportament ale copiilor, cu care s-au confruntat în ultima perioadă și pe care doresc să le amelioreze, să le reducă, să le rezolve prin intermediul consilierii. Vor nota aceste probleme, în ordinea importanței pe care o atribuie ei înșiși. Astfel, se întocmește o listă a dificultăților comportamentale ale copiilor și li se explică părinților că la începutul fiecărei întâlniri se va evalua lista de probleme a săptămânii anterioare pentru a controla evoluția intervenției. Dacă pe parcurs vor apărea și alte probleme, lista va fi modificată și reordonată corespunzător. (Exemple de formulări concrete ale problemelor comportamentale: copilul reacționează la solicitările părinților numai după repetarea îndelungată a acestora; nu respectă anumite reguli, ca: spălătul mânilor înainte de masă, strângerea jucăriilor; își supără deseori fratele/sora, lovind și vorbind urât; nu permite fratelui să se joace cu jucării lui; frecvent trânteste obiecte când devine furios; țipă dacă nu i se dă ceva sau dacă i se interzice să facă ceva; intervine mereu în conversațiile adulților; face gălăgie și se alintă mai mult în prezența unor musafiri, etc.).

- Se vizionează un scurt material video ce prezintă situații în care părinții sunt tentați să atribuie copilului lor fie calități pe care acesta nu le are, dar pe care părinții și le-ar dori cu ardoare, fie defecte care în realitate sunt inexistente, rod al anxietății, temerilor și propriilor frustrări, discutându-se totodată și despre riscurile unor asemenea situații. Se discută materialul și se cere părinților să exemplifice și ei situații similare în care ei se pot regăsi. Părinții vor încerca astfel să își perceapă propriul copil într-un mod

cât mai realist. Se va evalua dacă așteptările părinților sunt conforme cu realitatea și posibilitățile reale ale copilului.

- Sunt prezentate apoi, o serie de materiale suport pentru părinți, materiale referitoare la disciplinarea pozitivă a copiilor. Fiecare părinte primește materialul care va constitui o nouă punte de comunicare între educator/consilier și părinți, un nou punct de plecare în discuțiile din cadrul întâlnirii. (Anexa nr.2)

- În încheierea întâlnirii se propune părinților ca temă pentru acasă, ca în cursul perioadei următoare să țină cont de nevoile care motivează comportamentul unui copil și să încerce să satisfacă cât mai multe dintre acestea, identificând apoi aspectele pozitive în relația cu copilul.

2. „DE CE?”

Scop: Identificarea cauzelor care determină comportamentul copiilor.

- A doua întâlnire cu părinții debutează cu un joc numit „O zi din viața noastră!”. Părinții vor prezenta în câteva cuvinte o zi obișnuită din viața lor, de dimineață până seara, cu toate momentele aferente acesteia. Ceilalți părinți pot pune întrebări sau pot exprima opinii proprii, după terminarea relatării celui care a povestit. Ținând cont de cele învățate la întâlnirea anterioară, se fac referiri la anumite comportamente ale copiilor surprinse de părinți și expuse prin povestirea lor.

- Unii dintre ei doresc să prezinte tema pentru acasă și se dezbate astfel aspecte pozitive sau negative ivite în comportamentul copiilor, modificându-se totodată și lista cu dificultățile comportamentale ale copiilor – concepută la întâlnirea anterioară.

- Pornind de la părerile părinților cu privire la comportamentele pe care ei le consideră problematice, vor fi analizate caracteristicile copiilor, ale părinților și se încearcă depistarea cauzelor care contribuie la modificarea comportamentului unui copil. Această etapă poate fi foarte vastă, mai ales în cazul familiilor cu o problemă multiplă.

Părerile părinților asupra cauzelor comportamentului copilului poate fi mai mult sau mai puțin elaborată, uneori ea include convingeri și păreri ferme sau vagi. Părinții

trebuie motivați să-și exprime presupunerile. Cauzele invocate de părinți pot fi legate de: caracteristicile copilului (copil impulsiv, copil cu probleme de concentrare, probleme ereditare moștenite de la unul din părinți sau bunici, dezvoltare nepotrivită vârstei), cauze organice (tulburări de metabolism, alte probleme de sănătate), caracteristici și conduite ale părinților, probleme familiale și tulburări ale relației părinte-copil, evenimente traumatizante din trecut (moartea unui părinte sau a unui bunic, despărțirea părinților), probleme financiare, probleme maritale, rivalitate între frați, dificultăți de comportament invocate (e neliniștit, se ridică deseori în timpul servirii mesei, neastâmpărat, îi deranjează pe ceilalți, nu respectă cerințele, se supără din orice, etc.). Se analizează împreună cu părinții în ce măsură însușirile copilului și cele ale părinților, precum și problemele familiale ajung să influențeze comportamentul copilului, felul în care părinții percep comportamentul copilului.

- Părinții primesc un nou rând de materiale suport pe tema disciplinării pozitive a copiilor.

(Anexa Nr.3)

- Jocul „Inima perfectă”. Părinții primesc o inimă mare și una mică, din hârtie. Pe inima mare se cere acestora să scrie trei caracteristici personale pentru care ei consideră că sunt unici și speciali, iar pe inima mică să noteze trei caracteristici speciale pentru care consideră că, copilul lor este unic și special. După ce vor citi cele scrise în fața celorlalți, li se va cere părinților să spună alte trei caracteristici ale copiilor lor, care nu le sunt pe plac, iar pentru fiecare cuvânt ce caracterizează un comportament neacceptat de ei, să facă o îndoitură pe inima cea mică, care reprezintă copilul. La final, părinții sunt rugați să netezească inima copilului astfel încât să nu rămână urme și să o așeze lângă inima lor, neșifonată. Deoarece urmele vor fi puternic vizibile, părinții vor fi impresionați și vor înțelege mesajul ce s-a dorit a fi transmis. Efectul însă, va fi maxim atunci când li se va cere părinților să acopere și să împăturească cât pot de bine inima cea mică cu inima lor, care e netedă și frumoasă și să o păstreze acolo cu grijă, protejată de orice acțiuni/factori care ar putea lăsa urme în sufletul copilului.

- Temă acasă: Prezentarea unei situații în care părintele a reușit să se pună în locul copilului.

3. CUM?

Scop: Stimularea interacțiunilor și a relațiilor pozitive părinți-copii, după metoda „Educați așa!”

- Activitatea debutează cu discuții despre tema pentru acasă a părinților. Se dezbate subiectele prezentate, evidențiindu-se aspectele pozitive.
- Se pune în discuție și lista de dificultăți comportamentale și se observă deja că unele probleme încep să dispară, deci vor fi înlăturate din listă.
- Conform metodei „Educați așa!” vor fi abordate în cadrul întâlnirii diverse aspecte. Ideile sunt extrase din manualul „Educați așa!”. Părinții primesc pliante cu toate subiectele dezbătute. (Anexa nr. 4)
 - “Acordarea atenției”:
 - îi facem pe părinți să înțeleagă că dacă acordă atenție influențează comportamentul copilului; – îi facem pe părinți să înțeleagă că pot acorda atenție într-o manieră pozitivă sau negativă;
 - părinții trebuie să învețe să acorde atenție (pozitivă) în special dacă vor să stimuleze comportamentul pozitiv al copilului.
 - “Aprecierea”:
 - îi convingem pe părinți că laudele îi pot stimula pe copii să se comporte mai des într-un fel dezirabil – să îi stimuleze pe părinți să-și laude copilul pentru fapte bune pe care le face acesta, fiindcă:
 - a. atmosfera din casă este mult mai plăcută;
 - b. oferă copilului o imagine pozitivă față de sine însuși – părinții învață cum să formuleze o apreciere pozitivă – părinții trebuie să îi explice copilului de ce l-au lăudat (copilul de exemplu, nu își dă seama pentru ce a fost lăudat și este confuz).
 - “Stabilirea limitelor”

- părinții înțeleg că în orice situație există diverse modalități de a stabili limite pentru comportamentul copilului și că părinții sunt aceia care vor alege întotdeauna care este cea mai potrivită modalitate;
- părinții înțeleg că există, în orice caz, alte modalități decât pedepsele și abuzul fizic și că aproape toate celelalte modalități sunt mai indicate decât pedeapsa fizică – părinții învață care manieră are efect față de un anumit comportament nedorit;
- părinții înțeleg că tocmai în stabilirea limitelor este de o mare importanță să fie cât mai clari și consecvenți și totodată atenți la limbajul și formularea folosită;
- părinții înțeleg diferența dintre “respingerea unui copil” și “respingerea unui comportament inadmisibil al unui copil”;
- părinții învață cum să fixeze limite, ce pot spune și ce nu, cum pot să reacționeze atunci când copiii nu ascultă (imediat);
- părinții înțeleg că își ating scopul mai degrabă atunci când reacționează pozitiv decât atunci când reacționează negativ față de încălcările unor reguli.
- “A spune NU și a interzice” – părinții învață să fixeze limite verbal (limite între un comportament acceptabil și unul inacceptabil) – părinții învață cum să formuleze cât mai clar o interdicție.
- “Ignorarea” – părinții înțeleg ce comportamente ale copiilor lor pot fi sau nu ignorate și ce efect are ignorarea – părinții învață cum să ignore comportamentul nedorit al copilului.
- “Izolarea” – părinții înțeleg în care situații trebuie separat (izolat) copilul – părinții înțeleg care sunt “regulile de joc” (printre altele, să izoleze copilul pentru 5 minute, să nu discute, să considere incidentul terminat odată cu terminarea pedepsei); – să indice părinților care sunt riscurile dacă, de exemplu, izolează copilul într-o încăpere în care el se poate distra.
- “Pedepsirea” – părinții înțeleg că, dacă ei confiscă un obiect care copiilor le face plăcere (jocul), copiii consideră aceasta o pedeapsă – părinții învață “regulile jocului”: “să nu exagereze și să nu se gândească la pedepse nepotrivite care nu pot fi puse în aplicare, să nu înspăimânte copiii”.

- Aplicând metoda interactivă „Cubul” părinții se vor implica activ în gestionarea unor situații concrete prin care au trecut, situații alese în concordanță cu ideile prezentate la această întâlnire. Astfel, ei vor rezolva cerințele, în funcție de ceea ce se află pe fațetele cubului rostogolit: **„Describe** un comportament neadecvat al copilului tău!”;

„**Compară** reacția pe care ai avut-o altădată (de exemplu înainte de începerea cursului) cu o reacție pe care ai avea-o în acest moment!”;

„**Asociază** comportamentului copilului una dintre nevoile care crezi că nu i-au fost satisfăcute!”;

„**Analizează** situația din perspectiva celor învățate la această întâlnire!”;

„**Aplică** concret situația! – joc de rol;

„**Argumentează** de ce ai ales această rezolvare a problemei de comportament!”.

- Temă acasă: Jurnalul părinților: Identificarea zilnică a evenimentelor pozitive și notarea lor în jurnal.

4. **„COPILUL MEU, PRIETENUL MEU!”**

Scop: Creșterea numărului de interacțiuni pozitive între copil și părinți

- Se discută evenimentele care au avut loc de la ultima întâlnire și se dezbate lista cu probleme.

- Se evaluează sarcina primită la întâlnirea anterioară (tema pentru acasă). Se discută cu părinții despre cum li s-a părut completarea unui astfel de jurnal, cât de greu le-a fost să găsească zilnic evenimente pozitive, dacă au notat sau nu și lucruri considerate neimportante, dacă au reușit să transmită copilului aprecierea lor în situații de interacționare pozitivă, dacă s-a acordat feed-back evenimentelor pozitive din fiecare zi și cum li s-a părut acest feed-back atât părinților cât și copiilor.

- Dacă părinții au fost consecvenți și au aplicat până în momentul de față ceea ce au învățat la aceste întâlniri, atunci ei vor menționa faptul că au descoperit la copil multe părți pozitive, noi comportamente pozitive, nu numai refuzul, furia și capriciile.

- Părinții sunt îndrumați să se orienteze cât mai mult spre interesele și înclinațiile copilului, în special **jocului**. Jocul împreună cu copilul va diminua tensiune dintre părinți și copii și de aceea reprezintă un pas important.

- Se cere părinților să enumere câteva experiențe de joacă împreună cu copilul lor, din ultimele săptămâni (cum s-au jucat împreună, ce a mers bine și ce nu – din perspectiva părinților, ce tip de jocuri preferă părintele să joace cu un copil și ce tip de jocuri le este dificil de jucat).

- Pentru a învăța „**Cum să ne jucăm cu copilul**” părinților li se vor prezenta câteva idei, pe care le vor primi pe un nou material suport (Anexa nr.5)

- De asemenea, din lista cu probleme, se observă că a mai rămas activă problema neascultării de către copil a unei cerințe primite de la părinți, decât după repetarea îndelungată a acesteia, motiv pentru care putem da părinților câteva sfaturi ce vor completa tabloul disciplinării pozitive a copiilor:

- Formulați cerințe doar atunci când sunteți pregătiți să le și impuneți!
- Îndepărtați orice factor care-l distrage pe copil înainte de a exprima o cerință!
- Aveți grijă ca atunci când formulați o cerință, copilul să fie atent!
- Exprimați clar cerința, nu sub forma unei rugăminți!
- Formulați întotdeauna o singură cerință!
- Rugați copilul să repete cerința!
- Rămâneți în apropierea copilului pentru a fi siguri că cerința va fi îndeplinită!
- Concentrați-vă mai întâi asupra unui număr mai redus de cerințe!

- Temă acasă: desfășurarea de jocuri, alegerea momentelor potrivite pentru joc, formularea unor cerințe eficiente și acordarea de feedback pozitiv; însemnări în jurnal.

7. Evaluarea intervenției – poate fi făcută într-o ultimă întâlnire cu părinții, denumită sugestiv

„AM ÎNVĂȚAT SĂ...”

- Părinții sunt solicitați să-și exprime impresiile despre activitățile desfășurate împreună și despre ceea ce au învățat la curs, să ofere feed-back, să propună noi tematici;
- Analiza SWOT a programului (Puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări);
- Completare chestionar (Anexa Nr.6).

**1. METODOLOGIE: PREDAREA PRIMULUI AJUTOR
PEDIATRIC PENTRU ADULȚII CE VOR AVEA GRIJĂ DE COPII CU
VÂRSTA ÎNTRE 0 ȘI 3 ANI**

Autor: Angeles Solano Nadal
Director la Preșcoala Municipală Alzira
Traducere: prof. Oana Iavorenciu

În îngrijirea unui copil, poate să apară orice eveniment neprevăzut, chiar dacă suntem întotdeauna în alertă și controlăm mișcările lui, nu știm niciodată ce se poate întâmpla, și, în orice moment se poate produce un accident neprevăzut (o lovitură, o tăietură, un pas greșit, etc.). Chiar și copilul poate suferi orice tip de probleme de sănătate, cum ar fi convulsii, crize... În aceste cazuri, orice educator sau persoană care se ocupă de un copil, trebuie să știe perfect cum să acționeze și să aibă capacitatea de a depăși problema fără eșec în acest proces.

În orice caz, întotdeauna este recomandat ca persoanele ce sunt responsabile să se ocupe de copii să aibă cunoștințe corespunzătoare de prim ajutor pediatric pentru a aborda orice tip de accident sau o problemă care apare, fie recunoașterea și suturarea rănilor, sau de arsuri sau cunoștințe de manevră CPR la copii și manevra Hemlich, printre alte tipuri de situații de urgență și / sau boli.

Scopul acestei metodologii va fi să educe părinții și adulții care se ocupă de copii despre primul ajutor pediatric, ne propunem să-i învățăm să detecteze probleme, să-i ajute și să-i învețe să-și păstreze calmul dacă se întâmplă orice urgență, pentru a proteja copilul, astfel încât să nu apară mai multe accidente din cauza urgenței situației, pentru a liniști victima și multe alte aspecte care ar putea ajuta persoana responsabilă de copil să acționeze mai eficient și rapid, în orice situație de urgență medicală.

În continuare, am întocmit un document în care vom explica tot ceea ce este necesar pentru a educa un adult despre primul ajutor pediatric, astfel încât acesta să poată face față în mod eficient tuturor situațiilor anterioare și altele de asemenea importante:

1. Titlu

PREDAREA PRIMULUI AJUTOR PEDIATRIC PENTRU ADULȚII CE VOR AVEA GRIJĂ DE COPII CU VÂRSTA ÎNTRE 0-3 ANI.

2. Problemă

Adulții nu au, de obicei, noțiuni de bază de prim ajutor pediatric.

3. Descrierea problemei:

Atunci când un adult este responsabil de un copil sau un bebeluș, el nu are de obicei nici o noțiune de prim ajutor pediatric, astfel încât în orice moment de urgență, de cele mai multe ori nu știe cum să reacționeze sau cum acesta ar trebui să acționeze în funcție de tipul de urgență, ce se întâmplă în acest moment și, prin urmare, se enervează cu ușurință și chiar se tem să atingă copilul, astfel încât să nu agraveze problema.

Ce se întâmplă dacă copilul are brusc epistaxis? Cum să acționeze în cazul în care copilul se înneacă cu un obiect sau alimente? Ce trebuie să faceți dacă începe o convulsie sau leșin fără nici un motiv aparent? Și dacă se taie și nu se oprește sângerarea, cum este tratată? Acestea sunt doar câteva dintre întrebările pe care ar trebui să le solicităm pentru buna îngrijire a copilului, trebuie să luăm în considerare modul în care reacționăm și comportamentul pe care îl avem într-un caz de urgență să nu agraveze situația.

Cu următoarele informații ne propunem să răspundem la acestea și multe alte întrebări care apar, cu intenția de a crea un mediu mult mai sigur pentru copii sub 3 ani. Vom indica etapele și acțiunile corespunzătoare atât primului ajutor pediatric, precum și pentru comportamentul potrivit al adultului, în caz de urgență și chiar și modul în care să pregătească în mod eficient medicamentele pentru a fi păstrate la domiciliu, printre altele.

Pentru toate acestea, am dezvoltat o metodologie în care vom încerca să ajutăm cât mai mult posibil adulții care vor să îngrijească copii sub 3 ani.

4. Identificarea posibilor factori care conduc la o performanță slabă în urgențe medicale.

Posibilii factori care determină aceste performanțe proaste ale adulților în urgența medicală a minorului sunt:

- Lipsa echipamentului necesar (trusa de prim ajutor adecvată).
- O formare insuficientă a adultului în momentul acțiunii.
- Enervarea adultului.
- Adultul nu știe, de obicei, cum să examineze un copil mic în cazul unei urgențe.
- Lipsa cunoștințelor de bază pentru susținerea vieții unui copil (SVB).
- Nervozitatea poate provoca leziuni ulterioare minorului.

5. Planul de intervenție

a. Obiectivul pe termen lung:

Instruirea adulților, care se vor ocupa de copii sub 3 ani, în acordarea primului ajutor pediatric, astfel încât să poată acționa la fața locului, în orice fel de urgență.

b. Obiective specifice

Efectuarea unor manevre eficiente SVB pediatrice.

Cunoașterea trebuinței a unei truse de prim ajutor pentru copil.

Păstrarea calmului în orice moment.

Examinarea cu atenție a copilului.

Liniștirea copilului rănit pentru a evita alte răni.

Învățarea unor metode de tratare a unor arsuri, tăieturi, sângerări diverse și toate tipurile de răni și boli.

6. Metode:

Considerații și acțiuni în caz de urgență

Primul lucru pe care trebuie să-l clarificăm este faptul că adultul nu ar trebui să-și piardă niciodată cumpătul, în scopul de a menține situația sub control în timpul oricărei urgențe. Ar trebui să încercați întotdeauna să liniștiți copilul, să evaluați situația și să încercați să acționați întotdeauna conștient în acțiunile dumneavoastră.

Din ce produse și materiale ar trebui realizat kit-ul pentru bebeluș sau copil?

Unul dintre primele lucruri pe care trebuie să le țineți minte atunci când aveți în grijă un copil, este de a avea un dulăpior cu medicamente, cu toate materialele necesare pentru orice situație de urgență.

În primul rând, este important să existe întotdeauna numerele de telefon ale celor mai apropiate centre medicale de urgență, numărul de la poliție și pompieri și Centrul Național de Control al otrăvurilor. Suplimentar, puteți nota numărul altor rude, iar părinții să treacă și numărul de telefon de la serviciu în cazul în care persoana care are grijă de copil are nevoie de ajutorul lor.

Ce medicamente ar trebui să conțină dulăpiorul de medicamente al copilului?

Întotdeauna trebuie să țineți cont că, atunci când dați medicamente copilului, ar trebui să vorbiți cu medicul pediatru în prealabil, deși este întotdeauna recomandabil să aveți unele medicamente în dulăpiorul cu medicamente. Un exemplu în acest sens este paracetamol, picături preparate pentru sugari sub 3 luni sau ibuprofen pentru copii sub 3 ani. De asemenea, este recomandabil să aveți un sirop care induce vărsături în caz de otrăvire a copilului, pentru care veți consulta întotdeauna un Centru Național de toxicologie.

Un produs care trebuie să fie inclus în kit este de protecție solară, unguent antibiotic pentru a vindeca rănilor, zgârieturile cum ar fi cele produse de un scutec sau o mușcătură. Dacă aplicați steroizi la copil, ar trebui consultat mai întâi medicul pediatru.

Desigur, este potrivit ca în dulăpiorul cu medicamente să aveți întotdeauna pe lângă medicamente alte produse, cum ar fi: bandaje, termometre, tifon, seruri, foarfece adaptate sau un aspirator nazal pentru secreții nazale.

Dulăpiorul cu medicamente ar trebui să fie întotdeauna departe de o sursă de căldură, într-un loc care nu este nici prea uscat, nici prea umed și noi trebuie să luăm în considerare data de expirare a medicamentelor pe care le aveți. Întotdeauna medicamentele ar trebui să nu fie la îndemâna copiilor.

În cazul în care ar trebui să acționați în caz de urgență, trebuie întotdeauna să țineți cont că, atunci când fiul sau ruda dumneavoastră suferă un accident, nervii pot juca feste, așa că trebuie să evaluați rapid situația și să analizați scenariul în care s-a întâmplat accidentul, pentru a înțelege ce s-a întâmplat și pentru a putea acționa în mod eficient.

În cazul în care copilul suferă o arsură, cum trebuie acționat?

După recunoașterea etapei, știind ceea ce s-a întâmplat și gravitatea arsurii (în cazul în care este o arsură gravă, veți merge imediat la cel mai apropiat centru medical), primul lucru ce trebuie făcut este să fie răcită rana timp de aproximativ 20 de minute, fără apă. Veți elimina hainele copilului și toate obiectele care-l pot suprasolicita și reține căldura. Acum veți aplica pansamente, tifon sau țesături umede și un antiseptic pentru a evita infecția.

Nu trebuie niciodată să aplicați unguente în primul ajutor și desigur nu spargeți bășicile.

În cazul unei hemoragii, ce trebuie făcut?

Primul lucru ce trebuie făcut este de a calma și liniști copilul. În cazul în care este o sângerare nazală (epistaxis), cereți copilului să stea cu capul înainte (niciodată înapoi) pentru a permite scurgerea sângelui din nas. Apăsați partea moale a nasului cu degetele, permițându-i întotdeauna să respire pe gură. Nasul ar trebui să fie prins pentru aproximativ 10 minute, timp în care copilul ar trebui să încerce să nu vorbească, tuși, sau scuipat, că acest lucru va întârzia formarea cheagului în nas. După 10 minute, dacă sângerarea nu se oprește, repetați pașii de mai sus, și în cazul în care aceasta persistă veți apela la Departamentul de urgență. Odată ce s-a oprit sângerarea, veți șterge nasul în jur cu apă.

Dacă există sângerare din gură, de obicei tăieturi pe limbă, buze, sau mucoasa bucală, sau căderea unui dinte. De obicei, durează câteva minute, în cazul în care aceasta persistă ar trebui să chemați Departamentul de urgență. Dacă este o tăietură ar trebui să apăsați cu tifon peste rană cât mai mult posibil aproximativ 10 minute. Dacă este pierderea unui dinte, îi veți face un tampon din tifon și îi veți cere copilului să-l muște.

Dacă sângerarea este din ureche, faceți apel la serviciile de urgență dacă suspectați că aceasta a fost cauzată de un traumatism cranian și va împiedica mișcarea capului copilului. În cazul în care nu este un traumatism cranian, copilul, de asemenea, poate deveni amețit sau să audă beep-uri (semnale sonore). Îl veți ajuta să se aplece înapoi pe partea cu sângerare astfel încât sângele să curgă. În cazul în care există un corp străin, nu ar trebui să încercați să îl eliminați, ci să mergeți la camera de urgență.

În cazul în care copilul are (capătă) o rană, ce se poate face?

Trebuie să luați în considerare faptul că, dacă rana necesită o îngrijire și nu este eroziune superficială; trebuie să mergeți la cel mai apropiat centru medical.

În primul rând, trebuie să evitați contactul cu sângele pentru a evita infecțiile prejudiciului, așa că trebuie să vă spălați mâinile și să purtați mănuși de unică folosință.

Acum, veți opri sângerarea prin apăsarea direct pe rană. Odată ce sângele este drenat, veți curăța rana cu apă proaspătă, lăsând-o să ruleze peste rană pentru a trage orice corp străin, cum ar fi murdărie sau țesut. Se usucă pielea din jur, fără a atinge rana și se acoperă cu un pansament steril sau cu o batistă curată și uscată. În cazul în care rana are un corp străin, trebuie să-l țineți pentru a evita mișcarea și duceți-l la cel mai apropiat centru medical. În cele din urmă, veți merge la medic pentru a evalua starea răni și pentru cazul în care copilul trebuie vaccinat împotriva tetanosului.

Convulsii febrile, cum se pot trata?

Convulsiile febrile sunt experimentate de sugari sau copii între 6 luni și 6 ani. Sunt cauzate de o creștere foarte rapidă a febrei sau febră mare menținută pentru o lungă perioadă de timp. Aceste convulsii, de obicei, durează între 1 minut și 10 minute, și de obicei, nu depășesc 15, cu toate că ele reapar de obicei.

Pentru a trata un atac de apoplexie febrilă, primul lucru ce trebuie făcut este să stați calm, asigurați-vă că aveți toate căile respiratorii deschise, dar dacă va avea mucus abundent, va produce dificultăți în respirație. Trebuie să împiedicați copilul să fie bătut și auto-rănit.

După ce opriți convulsia, puneți copilul deoparte și încercați să reduceți febra scoțându-i hainele și revigorând atmosfera (împrospătând aerul). Veți controla aspectul pielii și respirația în orice moment.

Întotdeauna să-l duceți la un medic pediatru pentru a evalua situația.

Cum se acționează în caz de otrăvire?

Copii sau bebeluși care suferă de intoxicații sunt de obicei de la înălbitor, erbicide, plante otrăvitoare, cum ar fi crini sau narcise, etc. Nu trebuie să lăsați substanțele chimice la îndemâna copiilor. Atunci când un copil suferă de otrăvire, el sau ea poate simți arsuri în gură și mai simt greață și este normal să vomite sau să aibă diaree.

În caz de otrăvire, primul lucru ce trebuie făcut este eliminarea otrăvii din copil sau bebeluș, dar dacă este în formă solidă (cum ar fi comprimate) nu ar trebui să încercați să le eliminați din gură, deoarece se poate forța otrava și să se ducă pe gât în jos. În cazul în care otrava este corosivă pentru piele, trebuie să eliminați îmbrăcămintea de pe zona afectată de arsuri și spălați-l în apă.

În orice tip de otrăvire trebuie să mergeți la cel mai apropiat centru medical, luați întotdeauna cu dumneavoastră recipientul cu otravă sau eticheta pentru a arăta medicului.

Suportul de bază pediatric (SVB), considerații și performanțe:

Manevrele de pediatrie SVB vor fi necesare, atunci când un copil sau un bebeluș suferă de stop cardiac sau înec. Liniile directoare de urmat în aceste cazuri sunt după cum urmează:

Înec: În cazul în care un copil suferă un înec, primul lucru pe care trebuie să-l faceți este să-l scoateți din apă, pentru a nu intra mai multă apă în el. O dată ce este afară, așezați copilul astfel încât capul să fie mai jos decât pieptul, astfel încât să nu se sufoce cu propria vomă. Verificați-i pulsul și respirația, și în cazul în care copilul este inconștient, dar respiră, puneți-l în poziția de recuperare, adică, cu fața în sus pe podea, cu brațele de-a lungul corpului, puneți-i capul într-o parte și piciorul de aceeași parte îndoit în unghi drept de la nivelul bazinului. Trebuie să vă asigurați că, căile respiratorii rămân deschise în orice moment. În cazul în care copilul este inconștient, se folosește atât tehnica de CPR (Resuscitare cardiopulmonare), cât și dacă este posibil un DEA (defibrilator extern automat).

În caz de stop cardiac, trebuie să apelați direct la tehnica (cardiorespiratorie) de CPR. În primul rând veți atinge ușor bebelușul/copilul și veți vorbi cu voce tare, în cazul în care el sau ea reacționează, țipați după ajutor și trimiteți pe cineva pentru a apela numărul de urgență, și dacă este posibil, pentru a primi un DEA.

Tehnica de CPR și utilizarea DEA:

Odată ce sunteți siguri că copilul nu respiră, îl veți plasa pe podea cu fața în sus și cu brațele și picioarele extinse. În primul rând trebuie să vă fie clar diferența dintre sugari (sub 1 an) și copii (de la 1 an la pubertate).

Dacă este un copil, veți face o secvență de 30 de compresii cu podul palmei și 2 ventilații. Compresia se face la jumătatea sternului, la o adâncime de aproximativ 5 centimetri. Ar trebui să se efectueze aproximativ 100 compresii pe minut. După fiecare compresie trebuie să lăsați toracele să revină la volumul său și veți încerca să nu întrerupeți compresiile pentru mai mult de câteva secunde. Pentru ventilație, trebuie să plasați bărbia copilului mai sus, hiperventilația gâtului și deschiderea căilor respiratorii pentru a efectua două ventilații.

În cazul în care sunteți singuri, după 5 seturi de 30+2, trebuie să formați numărul de urgență și apoi continuați cu ciclurile de 30+2. În cazul în care faceți rost de un DEA, porniți-l și urmați instrucțiunile de pe aparat.

Dacă este un sugar, urmați aceleași instrucțiuni ca și în cazul copiilor, dar adâncimea compresiilor pe piept este de 4 centimetri și în loc să utilizați întreaga mână pentru a efectua compresiile, utilizați arătătorul și degetul mijlociu. Pentru ventilație, plasați capul într-o poziție neutră și încercați să acoperiți cu gura dumneavoastră, gura și nasul sugarului.

Înainte de orice ventilație veți verifica dacă nu este vreun corp străin în cavitatea orală. Dacă există un corp străin veți încerca să-l extrageți.

Ce se face în caz de înec?

Dacă copilul sau bebelușul se înneacă, în primul rând trebuie încurajat să tușească astfel încât să scape de obstrucție. Dacă tusea nu este eficientă trebuie să efectuați manevra Hemlich, în care trebuie să diferențiați copilul de sugar.

Dacă este un copil veți sta în spatele lui, îl veți așeza cu capul mai jos decât corpul și veți trece o mână pe sub subrațul lui pentru ai susține pieptul cu palma și cu cealaltă mână îi veți aplica 5 lovituri între omoplați cu podul palmei. În cazul în care nu funcționează, veți începe 5 compresii abdominale. În această manevră vă plasați în spatele copilului și vă plasați brațele în jurul corpului său, ducând pumnul în față la baza sternului, cu cealaltă mână susțineți primul pumn. Pumnul plasat la baza sternului trebuie să aibă degetul mare îndoit înafară. Aplicați o presiune în direcție internă și superioară.

Veți continua cu manevra până corpul străin iese, ajunge echipa de salvare sau copilul își pierde cunoștința. Dacă se întâmplă asta continuați cu manevra CPR.

Dacă este un sugar trebuie să-l plasați cu spatele pe antebrațul dumneavoastră, cu capul în sus și susținând gâtul și capul cu mâna. Veți aplica până la 5 compresii cu degetele de la mână în mijlocul pieptului. În cazul în care sugarul devine inconștient, veți trece pentru a efectua tehnica CPR.

7. Concluzii metodologice

Toate aceste manevre sunt necesare în pregătirea oricărei persoane care se ocupă de copii. Multe din aceste tehnici sunt esențiale pentru viața de zi cu zi a copilului și unele dintre ele pot salva vieți în cazul în care nu primiți ajutor din partea unui specialist imediat. Credem că toți părinții și toți cei care-I îngrijesc ar trebui să aibă aceste cunoștințe pentru îngrijirea optimă a sugarului și copilului sub 3 ani și mai mari.

2. METODOLOGIE: CUM POATE UTILIZA UN ÎNGRIJITOR / ASISTENT MATERNAL MUZICA PENTRU STIMULAREA COPIILOR CU VÂRSTA ÎNTRE 0 ȘI 3 ANI

Autor: Angeles Solano Nadal
Director la Preșcoala Municipală Alzira
Traducere: prof. Oana Iavorenciu

1. Beneficiile muzicii

Beneficiile muzicii pentru copii

Muzica este introdusă în educația copiilor de vârstă preșcolară datorită importanței pe care o reprezintă în proprietatea lor intelectuală, dezvoltarea vorbirii, auditiv și motor senzoriale.

A cânta melodii pentru copii și a asculta muzică cu ei, în afară de producerea unor schimbări la nivel fiziologic, se dezvoltă o legătură afectivă puternică, care stimulează inteligența emoțională. De asemenea, din punct de vedere psihologic, ea trezește, stimulează și dezvoltă emoțiile și sentimentele.

Oamenii de știință ai mediului academic arată că muzica promovează capacitatea copiilor pentru a se îngriji și concentra, îmbunătățind astfel performanțele sale. Muzica stimulează memoria, analiza, sinteza și raționamentul, și prin urmare, procesul de învățare.

Copiii sunt capabili să simtă ritmul muzicii chiar înainte de naștere, pentru că simțul auzului este unul dintre cele mai dezvoltate. Faptul că fătul poate percepe sunete cum ar fi respirația, bătăile inimii sau reverberația vocii mamei din luna a patra de sarcină demonstrează că stimulează frecvențele cardiace fetale și producția de endorfine în mamă.

Muzica ascultată și învățată de mici ajută la: îmbunătățirea dezvoltării intelectuale, dezvoltării creativității, îmbunătățirii abilităților de lectură, competența lingvistică, abilități matematice sau agilitate mentală.

În plus, beneficiile contactului timpuriu cu muzica sunt:

- Îmbunătățește sistemul auditiv.
- Dezvoltă aptitudini muzicale și simț ritmic.
- Îmbunătățește conștientizarea auditivă și emoțională.
- Îmbunătățește abilitățile motorii.
- întărește abilitățile artistice și creative.
- Aceasta promovează integrarea socio-culturală.
- Aceasta lărgeste și îmbunătățește posibilitățile lingvistice.
- Dezvoltarea de memorie.
- Puterea legăturii de copil cu părinții și asistenții maternali.

Beneficiile muzicii pentru copii:

- **Muzica este limba nou-născuților.** Limbajul muzical ajută la stimularea urechii copilului.
- Fredonarea și cântatul, chiar și pentru copii foarte mici, **pot stimula dorința lor de a se exprima** și de a se face înțeleși.
- Conform studiilor științifice, metodele folosite de creierul copiilor pentru a învăța să vorbească, se bazează pe o examinare statistică de limbă și ritm.

- **Înțelegerea cuvintelor** de mici apare datorită repetării sunetelor și se bazează pe frecvență, adică în funcție de propriile lor caracteristici muzicale.
- Prin vocalize care imită sunete muzicale, **copii se exprimă intuitiv și spontan**, crează o formă de comunicare care pare a facilita învățarea și de a mări vocabularul.
- Unele studii susțin că **muzica lui Mozart are o anumită influență asupra comportamentului copiilor**, încurajându-i să se dezvolte intelectual și creativ. Aceasta este cunoscută ca **efectul Mozart**.

Astăzi, este cunoscut faptul că încurajarea de către un adult a lecturii timpurii activează zonele creierului copilului implicate în procesul de învățare a limbii și citirii, zone localizate în principal în emisfera stângă; de asemenea, receptarea muzicii și inteligența emoțională sunt îmbunătățite deoarece emisfera dreaptă a creierului este mai activă.

Studii privind ascultarea muzicii confirmă faptul că în primul an, **copilul reacționează la stimuli auditivi și este atras de modificările de structuri ritmice și armonice** fiind predispus să le învețe. Același lucru se întâmplă și cu limbajul.

În general, experții subliniază că încurajarea muzicală reprezintă un fel de hrană pentru creier, iar această sensibilitate care se dezvoltă în copil pentru muzică poate avea efecte pozitive asupra concentrării, reținerii și memorării.

De asemenea, acei copiii care sunt înconjurați de timpuriu de un mediu muzical bogat și stimulat încep să „gângurească” sau să „vocalizeze melodic” înaintea altora, iar apoi vor începe să cânte cu doi sau trei ani mai devreme decât copilul mediu, care face acest lucru între șase și șapte ani.

Astăzi, **beneficiile muzicii sunt folosite ca terapie** pentru a trata diverse tipuri de dificultăți, legate de activitatea motorie și aspect ale comunicării. Mediul muzical joacă un rol important în dezvoltarea și echilibrul individului. Prin aplicarea unor tehnici diferite, terapia prin muzică încearcă să stimuleze persoana prin îmbogățirea mediului înconjurător, mediului musical înconjurător.

Atunci când mama, sau îngrijitorul / asistentul maternal cântă pentru cel mic, ea vine în consonanță cu nevoile lui emoționale. În primul rând, muzica este bună deoarece întărește relațiile, trezește emoții, și trupește reprezintă o îmbrățișare care ajută părinții și / sau cei care îi îngrijesc să fie mai buni cu copiii lor.

Terapiile muzicale sunt în principal concepute pentru familii: muzica îi ajută să răspundă mai bine nevoilor copiilor. În plus, muzica ne face să ne simțim bine, deoarece aceasta reduce nivelul de stres (cortizolul, un hormon de stres, scade din sânge atunci când auzim o piesă care ne place) și stimulează producerea de endorfine (substanțe ale fericirii).

2. Stimularea copilului cu muzică; ce ar trebui să facă cei care îl îngrijesc

- Rimele contribuie la maturizarea creierului dar și la dezvoltarea capacităților de învățare și emoționale. Atunci când sunt făcute rime cu mișcări, jocuri ale degetelor, se activează limbajul (rimele conțin aspectul muzical al limbii), deplasarea (mișcarea fină a degetelor), imaginația (creăm cu degetele imagini vizuale)...
- Ar trebui să lăsați copilului libertatea să improvizeze: poate să descopere noi sonorități, să experimenteze și să creeze, chiar obiectele care-i sunt la îndemână. Este necesar să-i dați libertate, chiar dacă face un pic de zgomot, acordându-i atenție și promovând descoperirile sale.
- Cântând în jocul cu cei mici, trebuie să repetați aceeași melodie de multe ori. Din timp în timp, puteți încerca diferite variații de melodie și ritm. Pe de altă parte, cu cei mai mari, trebuie să extindeți repertoriul de cântece, combinându-le cu gesticulație și jocuri de mișcare.
- Audiția împărtășită: poezioarele rimate, cântecele de leagăn și piesele muzicale trebuie să fie intonate împreună cu copilul, încurajând participarea lui prin cântec, aplauze sau utilizarea unui instrument. De asemenea este bine să se

adapteze atitudinea naturală melodie cu mișcarea corpului. Nu contează despre ce muzică este vorba.

Alte activități care pot fi efectuate:

- Învățarea din cântece
- Improvizații muzicale
- Manipularea și explorarea instrumentelor muzicale
- Manipularea și explorarea mediului prin intermediul muzicii
- Muzica corpului: imitații, gesturi, percuție corporală ...
- Desene animate muzicale, scurte povestiri, cu marionete, păpuși
- Dansuri creative cu țesături, batiste și alte materiale

Un principiu de bază în alegerea muzicii: varietate.

Se pot utiliza genuri diferite de muzică (tradițională, clasică, modernă...), stiluri de muzică, ritmuri variate, melodii în tonuri diferite, muzică din diferite părți ale lumii, etc. Aceasta permite copilului să se înconjoare cu un mediu bogat și astfel să știe ce îi place și ceea ce nu-i place.

Urmând principiul varietății, în fiecare sesiune există activități scurte fiecare concentrându-se pe unul dintre pilonii de lucru: ritm, melodie, armonie, mișcare... Există întotdeauna o structură de bază care se deschide cu un salut și se încheie cu un rămas bun, care respectă întotdeauna o structură formată din o parte de improvizație instrumentală și o altă secțiune a mișcării. În fiecare zi, există cel puțin un cântec nou sau o propunere, dar de asemenea și o mulțime de repetări care apar ca un element ce conferă siguranță atât copilului, cât și părinților.

Atitudinea îngrijitorului / asistentului maternal

Îngrijitorul/ asistentul maternal trebuie doar să selecteze muzica, să acompanieze și:

- să respecte nevoia copiilor de a se exprima așa cum se simt;
- să observe, să asculte și să ofere suport afectiv.

3. Stimularea muzicală a copiilor cu vârsta de 2-3 ani

Ascultatul muzicii ajută copilul să se integreze în mod activ în societate și să câștige autonomie în activitățile lui obișnuite, să aibă grijă de el însuși și de mediul înconjurător și să își extindă cercul de relații.

Copilul care trăiește în contact cu muzica învață să trăiască (conviețuiască) mai bine cu alți copii, stabilind o comunicare mai armonioasă. În plus, aceasta oferă următoarele beneficii:

1. Securitate (siguranță): Aceasta le conferă securitate emoțională, încredere, pentru că se simt înțeleși, prin schimbul de cântece, și cufundați într-o atmosferă de susținere, colaborare și respect reciproc.

2. Învățare: Etapa de alfabetizare a copilului este mai stimulată cu muzică. Prin cântecele copiilor, în care silabele sunt rimate, repetitive și însoțite de gesturi care sunt făcute atunci când cântă, copilul își îmbunătățește discursul și înțelege semnificația fiecărui cuvânt. Și astfel, va deveni literat (alfabetizat) mai rapid.

3. Concentrare: Muzica este de asemenea benefică copilului în ceea ce privește puterea de concentrare și de îmbunătățire a capacității lor de învățare a matematicii. Muzica este matematică pură. De asemenea, face mai ușoară, pentru copii, învățarea altor limbi, prin îmbunătățirea memoriei lor.

4. Limbajul corpului: Cu muzică, limbajul corpului copilului este mai stimulat. Ei folosesc resurse noi pentru a adapta mișcarea corpului lor la diferite ritmuri,

contribuind astfel la îmbunătățirea controlului ritmic al corpului. Prin muzică, copilul poate să își îmbunătățească coordonarea și să combine o serie de comportamente.

Muzica produce starea de bine deoarece stimulează creierul care eliberează dopamină și asta face să ne simțim bine. Este benefic din punct de vedere emoțional să ascultăm muzică, dar din punct de vedere cognitiv este mai bine să o practicăm.

În conformitate cu diverse studii, dezvoltarea cognitivă este favorizată de învățarea muzicii.

Beneficiile ascultării muzicii clasice la copii

Muzica, în special cea clasică, are diferite tipuri de beneficii. Printre altele, se spune că servește la reducerea stresului, la îmbunătățirea stării de spirit sau chiar influențează pozitiv plantele și animalele. Ei bine pe lângă toate acestea, sunt enumerate numeroase beneficii pentru copii, ea având un rol major în dezvoltarea intelectuală, auditivă, senzorială, a limbajului și în dezvoltare motorie.

Investigațiile care au menționat efectul muzicii asupra creierului infantil, conduc la ideea că acest lucru provoacă o activare a zonelor implicate în procesele spațio-temporale.

În primii ani, copiii sunt receptivi la toate tipurile de stimuli și simt muzica ca pe o influență foarte pozitivă, dacă sunt alese melodiile în mod corespunzător, pentru fiecare vârstă și moment.

Muzica îmbunătățește capacitatea de memorie, atenție și concentrare a copiilor. Stimulează inteligența și îmbunătățește raționamentul matematic și capacitatea de a rezolva probleme complexe.

Aceasta este un mod de autoexprimare și cu muzică expresivitatea corporală a copilului este mai stimulată. Muzica introduce copiii în lumea sunetelor și a sensurilor cuvintelor, întărește învățarea și ajută la îmbunătățirea limbajul lor; de exemplu

versurile cântecelor, datorită favorizării prin discriminare auditivă, îmbogățesc vocabularul lor. Cântecele pentru copii verifică acest lucru.

Muzica face copiii mai sociabili, deoarece oferă copiilor oportunitatea de a interacționa între ei dar și cu adulții.

Ea dezvoltă creativitatea și stimulează imaginația copilului, deoarece muzica stimulează zona dreaptă a creierului, îmbunătățind astfel capacitatea de a realiza orice altă activitate artistică, cum ar fi pictura.

Atunci când este combinată cu dansul, muzica stimulează simțurile, echilibrul și dezvoltarea musculară a copiilor, adaptând mișcarea lor corporală la ritmuri, de asemenea, contribuind în acest mod la îmbunătățirea controlului ritmic al corpului lor și la coordonare.

Ea determină evocarea de amintiri și imagini cu care s-a îmbogățit intelectual.

Stimulează dezvoltarea integrală a copilului, acționând pe toate zonele de dezvoltare. De asemenea, îl ajută să stabilească rutine, baze pentru disciplina viitoare, crearea de parteneriate între muzică și anumite activități.

Cum afectează muzica creierul?

Tot ceea ce facem răspunde la acțiunea diferitelor zone ale creierului și, în cazul muzicii, aceasta este defalcată și interpretată separat:

- **Ritm:** lobul frontal stâng al cortexului cerebral, lobul parietal stâng al cortexului cerebral, cerebelul drept.
- **Ton:** cortexul prefrontal, cerebelul, lobul temporal.
- **Versuri:** Zona Wernicke, Aria Broca, cortexul motor, cortexul vizual și răspunsurile emoționale corespunzătoare zonelor.

Printre alte lucruri ascultatul muzicii ajută la scăderea nivelurilor de anxietate și reduce durerea, duce la recuperarea mai rapidă a pacienților, și, în afară de acestea, oamenii devin mai optimiști. De asemenea, muzica promovează dezvoltarea creierului la copii.

4. Educația muzicală, de la ce vârstă?

Copiii pot începe de la o vârstă fragedă inițierea muzicală. În general, sunt recomandate cântecele simple, repetitive, ale căror versuri includ onomatopee și induc dansul. Oricum, nu este oportun să se limiteze accesul copilului la muzică, este dovedit faptul că bebelușii și copiii sunt foarte receptivi la muzica clasică cu structură muzicală simplă și scurtă.

Puteți cânta copilului, să bateți ușor cu palmele sale pentru a ține ritmul sau să-i arătați cum să aplaude. Acest lucru îl va ajuta să învețe diferite ritmuri și cadențe muzicale. Copilul trebuie să înțeleagă că muzica este o sursă de distracție.

Educația timpurie a muzicii, poate începe la copiii cu vârsta între 2 și 5 ani, are drept scop descoperirea și dezvoltarea capacităților expresive, muzicale și psihomotorii ale copilului și poate permite ulterior posibilitatea de a alege un instrument muzical, după preferințele și aptitudinile lor.

Ei învață să producă sunete vocal sau folosind părți ale corpului, învață când o notă este mai înaltă sau mai joasă și învață să recunoască notele muzicale prin jocuri.

În general, activitățile de introducere a copiilor în muzică sunt:

- Dezvoltarea vocii
- Contact cu surse de sunet prin diverse materiale: obiecte și instrumente.
- Recunoașterea și reprezentarea sunetului în ceea ce privește durata acestuia, intensitatea, tonul, timbrul, etc.

-Dezvoltarea percepției auditive - utilizarea mișcării ca un mijloc de exprimare și de conștientizare motorie, vizuală și auditivă, pentru cunoașterea propriului corp, dezvoltarea simțului ritmic și promovarea relațiilor sociale.

5. Cea mai bună muzică clasică pentru sugari și copii

Pentru dezvoltarea sugurilor este recomandat să le puneți muzică clasică în timp ce se joacă, efectuează activități sau chiar în timpul somnului. Don Campbell, un profesor și muzician, spune că muzica ce le place cel mai mult este cea de Mozart, deoarece „este pură, simplă, dar atât de misterioasă și accesibilă, stimulând dezvoltarea neuronilor”.

Efectul Mozart

Termenul de „efectul Mozart” se referă la efectele benefice resimțite de oamenii care ascultă piesele compozitorului W.A. Mozart. În timpul anilor 1990 în Statele Unite au apărut mai multe studii și cărți populare bazate pe celebrul „efect Mozart”.

„Efectul Mozart” aduce beneficii bebelușilor, din pânțele mamei, anume: se presupune că muzica lui Mozart i-ar face mai inteligenți. La această concluzie s-a ajuns pe mai multe fronturi, care analizate au dezvăluit că într-adevăr este verificat „efectul Mozart”.

Așadar ce are Mozart și nu au alții?

Au existat multe încercări cu muzica altor compozitori care nu au dat aceleași rezultate ca cea a lui Mozart, cu unele excepții.

Beneficiile muzicii, mai ales unele piese de Mozart, ar putea fi datorate numărului de bătăi pe minut și frecvențele înalte ale instrumentelor, deoarece acestea schimbă starea creierului (mai ales zonele emisferei drepte, corespunzătoare abilităților spațio-temporale), funcțiile, și-l face mai sensibil.

Muzica lui Mozart în raport cu alți compozitori are unele caracteristici distinctive: sunetele melodiilor sunt sunete pure, precise, extrem de armonice ritmate.

Melodiile, măsura, tonul, timbrul și frecvența muzicii lui par a stimula creierul uman, activând neuronii.

Nu toată muzica lui Mozart produce aceste efecte asupra inteligenței cognitive, se pare că incidența cea mai mare este datorată frecvenței înalte, cum ar fi cea din Sonata pentru două pianе în Re major (cunoscută ca și K448) sau concertele pentru vioară trei și patru.

Doi cercetători americani, Huges și Fino, au analizat pe calculator o gamă largă de muzică, inclusiv Mozart, Bach, Chopin și alți 55 de compozitori. Ei au reușit să găsească o repetare periodică, pe termen lung, a anumitor „valuri muzicale” (o medie de 30 de secunde) prezentă la Mozart și Bach în două piese.

Alte studii recente au descoperit că un compozitor modern, muzicianul grec Yanni, produce muzică „New Age”, cu caracteristici asemănătoare unor compoziții de Mozart în ceea ce privește ritmul și melodia și, de asemenea, muzica acestuia a demonstrat efecte similare asupra abilităților spațio-temporale ale celor care o ascultă.

Toate aceste componente prezente în muzica lui Mozart influențează concentrarea, atenția, memoria și procesul de învățare. Dar ne face, aceasta, mai inteligenți?

6. Colectie de cea mai bună muzică clasică pentru copii

Wolfgang Amadeus Mozart - Sonata pentru pian în D Major, K. 448, mișcarea întâi

Wolfgang Amadeus Mozart - Sonata pentru pian nr. 11, K. 331 „Marșul turcesc”,
mișcarea a treia

Antonio Lucio Vivaldi – Primăvara, mișcarea întâi

Wolfgang Amadeus Mozart - Sonata pentru pian nr. 15, K. 545

Ludwig van Beethoven - Quintet Op. 16, mișcarea a treia

Antonio Lucio Vivaldi – Vara, mișcarea a treia

Johannes Brahms - Dans Ungar nr. 1

Wolfgang Amadeus Mozart - Divertisment, K. 229, Menuet și Trio

Johann Sebastian Bach - Suita nr. 2 pentru orchestră, Badinerie

Edvard Hagerup Grieg – Dimineața binecuvântată

Johann Sebastian Bach - Concertul pentru flaut, B. W. V. 1044, Allegro

Piotr Ilici Ceaikovski - Frumoasa din pădurea adormită

Wolfgang Amadeus Mozart - Sonata nr. 12 în F Major

Johann Sebastian Bach - Concertul brandenburgic nr. 5

Antonio Lucio Vivaldi - Concertul pentru vioară nr. 8, op. 7, R.V. 299

Wolfgang Amadeus Mozart - Mica serenadă

Franz Liszt - Liebestraum nr. 3

Frederic Chopin – Nocturna nr. 2, op. 9

Etc.

3. METODOLOGIE: ADAPTAREA MEDIULUI PENTRU COPII ȘI NEVOILE LOR

Autor: Carmen Herrero Pardo

Director la IDEA

Traducere: prof. Oana Iavorenciuc, prof. Alin Iavorenciuc

Scopul acestor informații este promovarea cunoștințelor copilului la modele evolutive și de a apăra dreptul copilului cu vârsta sub trei ani să stea într-o casă sigură, sănătoasă și adaptată nevoilor sale.

Scopul acestor informații este de a ajuta îngrijitorii, asistenții maternali, cei care sunt prezenți în mediul copilului să-și creeze pentru ei înșiși condițiile pentru stimularea dezvoltării sănătoase a copiilor sub trei ani și de a oferi familiilor o alternativă la creșă și să răspundă la întrebarea privind echilibrul între muncă și viață.

Este necesară intenția de educație și de creare a bunăstării și nu numai cunoașterea nevoilor copilului și responsabilitatea indivizilor (îngrijitorilor, asistenților maternali) din jurul copilului în primii trei ani de viață.

Ar trebui, de asemenea, să aveți actualizate toate documentele necesare, cum ar fi asigurarea locuinței, asigurarea medicală sau asigurarea de răspundere, printre altele de spre care vom discuta mai târziu.

Fiecare îngrijitor / asistent maternal poate avea până la patru copii în grija sa. Dacă ar exista mai mulți copii, nu vă puteți concentra în mod eficient asupra fiecăruia dintre ei.

1. Documente și date care trebuie luate în considerare

Înainte de a aborda spațiile pe care casele noastre trebuie să le aibă și adaptarea lor la copil, trebuie să luăm în considerare faptul că, atât persoana care îngrijește copilul cât și casa în carea acesta locuiește copilul sau bebelușul sub 3 ani, trebuie să aibă o documentație și instrucțiuni de urmat.

În ceea ce privește documentele, părinții trebuie să pună la dispoziția îngrijitorilor datele familiei, cum ar fi: adresa, numărul de telefon atât de acasă cât și de la serviciu, numărul de mobil al părinților și al familiei, adresa de e-mail, etc. De asemenea, desigur, fișa de înregistrare a nașterii copilului ar trebui să fie actualizată, anume înregistrarea vaccinărilor copilului, vaccinurile care au fost administrate și vaccinurile care trebuie făcute în viitor.

Este foarte important să avem un raport pediatric de sănătate, care să informeze asupra alergiilor, intoleranțelor, greutății și înălțimii copilului da și asupra bolilor cronice. În cele din urmă, vom lăsa numărul de securitate socială al copilului sau bebelușului la dispoziția îngrijitorului (însoțitorului).

În ceea ce privește documentele și formarea îngrijitorului, acesta, în primul rând, trebuie să fie pregătit în domeniul acordării primului ajutor pediatric (vom dezvolta această secțiune într-o altă metodologie); trebuie să fie, de asemenea, posesorul autorizației de manipulare a produselor alimentare, deoarece acesta va fi responsabil pentru utilizarea corectă a acestora pentru copil. De asemenea, este de dorit ca această persoană să fie formată pe pedagogii active adaptate copilăriei (cum ar fi terapia prin muzică, metodologie despre care am discutat).

Desigur, acest îngrijitor ar trebui să fie scos din securitatea socială. Și ar trebui să stabilească un protocol de acțiune pentru un episod de urgență pentru alergii alimentare, accident sau alte situații neprevăzute, cum, de asemenea, trebuie să aibă numerele de urgență privind: urgența medicală, incendiul sau poliția. În cele din urmă, îngrijitorul

trebuie să aibă o asigurare de răspundere dacă se întâmplă orice accident dar și casa trebuie să fie, de asemenea, asigurată.

2. Zi de zi

Acum să discutăm problemele de zi cu zi ale copilului. Îngrijitorul / asistentul maternal trebuie să se adapteze la obiceiurile fiecărui copil și ritmurile pe care fiecare le are în ceea ce privește activitățile zilnice.

Aceste activități sunt legate de igienă (dușuri, spălatul pe dinți, îngrijirea în general...), alimentație (orarul meselor copilului, mesele consumate sau nu, modelele părinților lor, etc.), dormit / odihnit (dormitul atunci când este la latitudinea fiecărui copil, un pui de somn în cazul în care copilul face acest lucru de obicei), jocul (copilul trebuie să se joace de mai multe ori pe zi) și activitățile de la aceste vârste pentru îmbunătățirea simțurilor, mișcărilor, acțiunilor și activităților de vorbire (senzoriale, psihomotorii, muzicale, de manipulare, limbaj, etc.).

3. Condițiile privind spațiul: adaptarea locuinței

Casele primitive ale copiilor de până la trei ani trebuie să fie perfect adaptate și dotate, dar și să respecte reguli și măsuri împotriva incendiilor, pentru siguranță, sănătate, igienă și accesibilitate.

În ceea ce privește casa, trebuie să existe certificat de ocupare, contract de leasing sau titlu de proprietate și/sau contract de închiriere. Un copil nu poate sta într-o casă ocupată ilegal.

Trebuie să aibă lumină naturală și spațiu deschis (terasă sau grădină) și, dacă este posibil, un parc apropiat, care să permită contactul cu natura, astfel încât copilul se poate juca în aer liber și să se bucure de mediul natural.

Trebuie să fie adaptată la nevoile celor mici, mai ales de securitate (paznici, barieră pentru scări, produse chimice, consumabile de curățenie, medicamente la îndemână, etc.).

Trebuie să existe jucării, dar să nu fie confecționate din materiale plastice sau cu substanțe chimice, deoarece copilul le poate ingera accidental. Aceste jucării pot fi făcute din lemn. Este mai bine ca acestea să fie jucării care să permită să zboare imaginația copilului și care nu au o utilitate concretă astfel provoacă copilul să-și imagineze și să se distreze.

În ceea ce privește spațiile pe care trebuie să le aibă casa în care îngrijitorul / asistentul maternal va fi cu copilul, trebuie să se țină seama că există cinci zone bine diferențiate:

Activități și joacă: zona de zi, unde copiii își petrec majoritatea orelor de veghe, trebuie să aibă 3-15 m², deoarece copilul are nevoie de spațiu pentru imaginație și trebuie să aibă suficient spațiu pentru toate jucăriile deranjate atunci când se joacă. Este important să existe spațiu suficient în această zonă fără mobilier sau dispozitive care să perturbe, astfel încât să ofere suficient spațiu pentru activitățile copilului.

Bucătărie / produse alimentare: articolele de uz casnic și mobilier pentru copil trebuie să aibă dimensiuni prietenoase. Meniurile pot fi monitorizate de către o persoană calificată în nutriție. Țineți minte că copiii nu ar trebui să poată accesa ustensile sau produse de bucătărie, în special cele care pot intoxica.

Pauză / dormitor: zona de odihnă este de 2 m² per copil și va avea mijloacele necesare astfel încât fiecare copil să poată dormi liniștit, individual și independent.

Igienă / toaletă / baie: dacă este posibil chiuveta și toaleta să aibă dimensiuni adaptate copiilor pentru a promova autonomia lor și astfel cei care sunt învățați să meargă singuri la baie pot face acest lucru fără probleme sau ajutorul adultului.

Zonă în aer liber: Aceasta va avea materiale și jocuri care favorizează activitatea motorie, de manipulare și experimentare.

4. Concluzii

Copilul trebuie să aibă spațiile marcate pentru educația lor corespunzătoare. Rețineți că unul dintre cele mai importante lucruri la această vârstă este jocul, copilul se joacă pentru distracție și pentru a învăța, să-și dezvolte imaginația, despre care credem că este foarte importantă pentru buna dezvoltare personală. Are nevoie pentru a se juca de un loc unde să o facă fără probleme sau întreruperi pentru a face imaginația să zboare și să se bucure.

În afară de aceasta, de asemenea, este foarte important să se desfășoare activități de dezvoltare în toate aspectele sale, astfel încât copilul să-ți dezvolte întregul său potențial. Necesitatea de a efectua activități motorii pentru a-și dezvolta mișcările, activitățile senzoriale, muzica, limbajul...

Noi credem că această metodologie este foarte importantă, deoarece copiii trebuie să aibă locul lor într-o casă și o direcție personală adecvată de dezvoltare.

1. METODA COMPORTAMENTALĂ ÎN PROBLEME DE COMPORTAMENT

Autori: İkbal Karaman, Esra Bağci Selçuk, Seda Gür
Departamentul provincial pentru familie și politici sociale,
Universitatea din Ankara, Turcia

Traducere: Prof. Dr. Doina Balan,
Asociația EU-RO-IN Iași, România

1.1.Utilizarea programelor de întărire/consolidare

Programele de întărire/consolidare sunt folosite pentru a explica cât de des și cum poate fi aplicată întărirea după un comportament pozitiv. De exemplu, dacă copilul dumneavoastră are problemă de udare în somn, pot fi folosite aceste programe de consolidare (Metoda calendarului, sistemul de acumulare de puncte, etc.).

1.2.Metoda calendarului pentru copiii cu incontinență

1.2.1. Problema incontinenței la copii

Copilașii fac pe ei cam până la 2-3 ani. Dacă în timpul zilei controlul se poate face mai devreme (2 – 2,5 ani), pe timp de noapte, controlul se face mai târziu. După

vârsta de 4 ani, udatul în timpul somnului poate fi menționat ca o problemă de incontinență.

Nu este dificil de înțeles încordarea unui copil care se trezește mereu dimineața într-un pat ud. Chiar dacă aceasta nu este considerată o disfuncție/boală de către familie, copilul este blamat în mod constant și uneori pedepsit. Cu toate acestea, în această situație, copiii se simt mult mai inconfortabil și vor să scape de asta. În special când copilul trebuie să stea într-o casă nefamiliară sau departe de casă din motive cum sunt taberele, vacanțele, copilul trăiește o mare rușine. Din cauza aceasta, el poate să nu vrea să participe la anumite activități.

Este o concepție greșită în societatea noastră că dormitul ud ar face bine. De asemenea, se credea că acest fapt ar merge până la circumcizie, în adolescență sau până la efectuarea serviciului militar. Cu toate acestea, cum avansează în vârstă, unele cazuri pot fi privite ca petrecându-se spontan. În același timp, așteptarea pentru îmbunătățirea situației despre care nimeni nu știe când se va întâmpla, va avea o consecință defectuoasă pentru că va cauza o rană adâncă în sufletul copilului. Familiile în care copiii se udă în timpul somnului ar trebui să urmeze un tratament dacă copiii lor au peste 5 ani. Unele programe sunt aplicate gradual și se folosesc chiar medicamente în tratament.

Copilul trebuie mai întâi examinat medical și, dacă este necesar, se vor administra medicamente. Metoda calendarului poate fi aplicată dacă nu este nevoie de tratament cu medicamente.

1.2.2. Metoda Calendarului

- Puneți cartonașul cu vreme ploioasă (*) pe zilele în care copilul se udă în somn.
- În zilele în care el nu doarme ud, marcați imaginea cu vreme însorită (*).
- Semnul acesta trebuie să fie aplicat de copil.
- Dacă vor fi mai multe semne (*) sub imaginea cu vreme însorită la sfârșitul lunii, copilul va fi recompensat

- (*) Se plasează marca, soare pentru zilele în care nu face pe el și imaginea cu nori de ploaie pentru zilele în care face pe el.
- Calitatea deciziei trebuie să fie adecvată pentru vârsta și caracterul copilului.
- O mulțime de desene cu soarele constituie tot un premiu.
- Atunci când începeți să utilizați metoda calendarului, în primele două săptămâni, nu ar trebui pusă imaginea cu nor, chiar dacă copilul se udă. Deoarece este dificil pentru copil să asigure un control din primul moment, ar fi descurajator să vadă imaginea unui nor din cauză că s-a udat în somn. Pentru zilele în care nu se udă, aplicarea imaginii soarelui îl va motiva.

1.2.3. Exemplu de Calendar

1.2.4.

Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică

2. COPILUL ȘI DISCIPLINA

Autori: İkbal Karaman, Esra Bağci Selçuk, Seda Gür
Departamentul provincial pentru familie și politici sociale,
Universitatea din Ankara, Turcia

Traducere: Prof. Dr. Doina Balan,
Asociația EU-RO-IN Iași, România
Prof. Oana Iavorenciuc, prof. Alin Iavorenciuc

2.1. Tehnica pauzei

2.1.1. Ce este tehnica pauzei?

Tehnica pauzei este o tehnică de disciplinare care permite copilului să-și schimbe comportamentul inadecvat fără strigăte sau comportament violent. În loc să se pedepsească copilul, în cadrul tehnicii pauzei este esențial (de la întăriri pozitive) să îl luăm un timp de la activități care îi plac, în mod adecvat cu vârsta lui. Când constatăm că un copil se comportă inadecvat, este luat de acolo – să facă o pauză. Tehnica aceasta este folosită pentru a învăța copilul că el își poate controla comportamentul. Desigur, lor nu le va plăcea tehnica pauzei, pentru că preferă să continue să facă ce le place mai degrabă decât să ia o pauză.

Focusându-ne pe disciplină, pe comportamente pozitive vom avea și o mai puțină nevoie de disciplinare, cât și o mai bună relaționare cu copilul. Maturitatea copilului este importantă pentru această tehnică. Nu este utilă până la vârsta de 2,5 ani,

deoarece copilul nu are un nivel cognitiv suficient pentru a ajunge să înțeleagă rezultatul relației.

2.1.2. Când se folosește tehnica pauzei?

Pentru a implementa tehnica pauzei, alegeți cel mult 1-2 comportamente importante vizate pentru a le elimina. Când are comportamente negative care sunt periculoase pentru el sau pentru ceilalți (lovește, mușcă etc.), atunci se poate folosi ușor tehnica pauzei, dacă manifestă opunere. Se specifică o zonă de pauză. Va fi de ajutor dacă îi acordați copilului oportunitatea de a pune capăt acestui comportament. Atunci când alegeți să aplicați o tehnică de pauză, este foarte important să opriți constant copilul, dacă dumneavoastră sau o rudă apropiată sunteți cei care îi observați comportamentul.

Când observați comportamentul, trebuie să opriți copilul astfel ca acest comportament să poată fi încheiat. Este foarte important să vă fixați ce tip de comportament doriți să se oprească. Evitați să dați explicații lungi copilului, folosiți propoziții scurte ("Nu lovi, e timpul de pauză!"). Dacă copilul nu merge la zona de pauză (primele dați, el nu va merge cu siguranță din proprie inițiativă), însoțiți-l la zona de pauză. În timpul pauzei, nu-i acordați atenție sau interes. Fiți cât se poate de neutri.

2.1.3 Comportamente pentru care tehnica pauzei este potrivită

- Lovit, lovit cu piciorul
- Tras de păr, ciupit, zgâriat
- Scuipat
- Înjurat
- Plâns isteric
- Țipat
- Oponere, insistență

- Batjocorirea părinților

2.1.4 Comportamente pentru care tehnica pauzei nu este potrivită

Tehnica pauzei nu este o metodă adecvată pentru îmbufnare, timiditate introvertire. De asemenea, nu este potrivită pentru comportamentul pasiv, cum ar fi uitarea sau neexecutarea unei sarcini primite. Pauza nu este potrivită în cazul rezistenței la ora de culcare, din cauză că reprezintă ceea ce copilul dorește, momentul culcatului fiind întârziat.

Înainte de a aplica această metodă, trebuie să o înțelegeți deplin și să o aplicați în maniera corectă.

2.1.5. Cum să explicați copilului tehnica pauzei?

Explicați clar copilului de la început ce comportament advers va avea ca efect de fiecare dată o pauză. Spuneți-i unde și cât va dura pauza, că va trebui să fie calm când începe pauza și când se termina. Puteți simula derularea unei pauze cu copilul înainte de a începe această regulă. „Vreau să aplicăm anumite reguli, împreună cu tine, și să cooperăm. Am să te avertizez să te oprești atunci când ai un comportament despre care ne-am înțeles înainte că nu trebuie să-l ai. Dacă vei continua, îți voi spune să mergi la scaunul tău sau în cameră pentru 3/5/... minute și voi seta ceasul. Voi relua perioada dacă nu o finalizezi.”

2.1.6. Unde se aplică tehnica pauzei?

Este important pentru stabilitate să se aibă grijă ca tehnica pauzei să fie aplicată de mai multe ori în același loc. Acest loc ar putea fi un scaun, saltele etc. Cu toate acestea, este important ca poziția pe care o alegeți să fie izolată de stimulii de care copilul poate fi interesat și izolată de jocuri/jucării pe care el/ea poate fi atras și pentru că este o zonă sigură pentru copilul dumneavoastră. Trebuie să evitați mediile complet închise și blocate, întunecate și înfricoșătoare. Mediul trebuie să fie sigur, dar plictisitor

pentru copil. Dacă se aplică tehnica pauzei pentru comportamentul negativ când vă aflați afară, copilul dumneavoastră va fi informat că va lua pauză atunci când veți merge acasă și va fi potrivit pentru voi să luați o pauză când copilul va fi acasă.

2.1.7. Cât de mult ar trebui să dureze pauza?

În general, cea mai sănătoasă tehnică de pauză este de câteva minute în funcție de vârsta copilului (pentru un copil în vârstă de 2 ani, 2 minute, și 5 minute pentru un copil de 5 ani). Tehnica pauzei poate fi dificil de aplicat imediat în timpul de așteptare ca să se oprească, iar copilul poate opune rezistență, ceea ce este foarte normal. Aveți grijă să rămâneți calm în timp ce copilul va lua o pauză. În cazul în care copilul dumneavoastră continuă să aibă comportament negativ în timpul pauzei, reamintiți-i că va începe pauza atunci când se calmează. („Dacă te calmezi, pauza va începe. Dacă începi să țipi, nu vei începe pauza și va trebui să aștepti aici pentru o perioadă mai lungă. Cu cât te calmezi mai repede, cu atât mai repede va începe pauza și se va termina”). În cazul în care copilul dumneavoastră încetează comportamentul greșit în timpul pauzei, atunci puteți termina evenimentul dacă timpul vă permite. Întotdeauna informați-vă copilul atunci când începe și se termină pauza.

Pauza trebuie respectată strict, excepție fiind faptul că se face o încercare de a corecta comportamentul copilului. De exemplu, dacă un copil a primit o pauză de 5 minute, pentru că a împrăștiat jucăriile sale, dar a decis să le strângă după al doilea minut, pauza poate înceta.

2.1.8. Când ar trebui să înceapă pauza?

Pentru a începe tehnica pauzei, copilul trebuie să fi terminat comportamentul negativ și să se fi calmat. Nu este potrivit ca pauza să înceapă atunci când copilul strigă, lovește. Este normal ca pe durata pauzei copilul să cânte și să vorbească singur. Nu uitați că scopul dumneavoastră nu este de a păstra copilul ca pe o statuie. Nu folosiți mai mult de 10 de cuvinte și nu așteptați mai mult de 10 secunde pentru a începe pauza.

În timpul pauzei, fiți atenți ca la îndemâna copilului dumneavoastră să nu fie lucruri amuzante, cum ar fi jucării și cărți.

2.1.9. Ce faceți când copilul stă în picioare în timpul pauzei?

Conduceți copilul spre zona de pauză, fără furie și fără a striga. Este important să duceți copilul în zona de pauză pentru a finaliza timpul de pauză înainte de a se întoarce înapoi pentru a se juca. Dacă vă simțiți furios, puteți cere partenerului sau unei rude să vă ajute să continuați cu aceeași disciplină.

2.1.10. Ce trebuie să faceți atunci când copilul dumneavoastră are un comportament inacceptabil?

- Ignorați fiecare comportament al copilului care nu-l afectează și nu reacționați. El își poate șterge nasul cu mâneca sau scuipa; prin acest comportament copilul arată că dorește să obțină o reacție de la dumneavoastră, chiar dacă aceasta este negativă. Din acest motiv, cel mai bine ar fi să nu strigați sau să reacționați. Chiar dacă el spune că nu vă iubește, el va continua să vă iubească atunci când pauza se va termina. Din când în când aceasta poate fi o provocare pentru a fi părinte, dar fiecare copil are nevoie de disciplină și limite pentru a se simți în siguranță. De asemenea el poate fi prea interesat de dumneavoastră, vrea să vă îmbrățișeze și să vă sărute, reamintiți-i că el poate face acest lucru după sfârșitul pauzei și fiți cât mai neutru posibil în timpul pauzei.
- Copilul poate refuza să intre la locul de pauză. Dați-i o opțiune spunându-i „du-te la locul de pauză sau te voi duce, dar timpul pauzei va fi dublat. Decizia este a ta.” Durata de gândire este de 1 minut. În cazul în care el insistă să nu meargă, îl veți duce dumneavoastră.
- În timpul pauzei, el poate plânge foarte tare, striga, face mizerie în sală și dăuna mediului. Nu mergeți lângă el în timpul pauzei, nu încercați să-l convingeți sau să-l avertizați. La începutul pauzei, lăsați-l să înțeleagă că un astfel de

comportament va prelungi perioada de pauză. Spuneți-i că el nu poate ieși înainte de a face curățenie în cameră.

- Să știe că dacă părăsește locul pauzei înainte de ora indicată, va relua pauza, adică în cazul în care pleacă mai devreme, din nou reporniți ora.
- Se poate repeta același comportament, de îndată ce timpul de pauză a expirat. El face acest lucru pentru a testa stabilitatea dumneavoastră. În acest caz, repetați procesul de pauză. Copilul poate să vrea să meargă la toaletă, dar în cazul în care el merge de obicei singur la toaletă și își controlează funcțiile fiziologice atunci acest lucru poate fi amânat până după pauză. „Chiar dacă el spune că va face în pantaloni dacă nu merge la toaletă.” Lăsați-l să meargă la toaletă în timpul pauzei. Foarte rar copilul poate să se murdărească, așa că cereți-i să se schimbe și să-și curețe hainele.
- Copilul vă poate copleși cu dragostea sau să vă reproșeze că sunteți prea crud. Puteți să vă faceți că nu auziți nimic din toate acestea. Evitați explicațiile despre cât de mult îl iubiți sau de câtă nevoie are el de dumneavoastră.

2.1.11. Aplicarea tehnicii pauzei în afara casei

Copiii știu că este dificil pentru părinți să aplice reguli în afara casei, într-un mediu străin și în astfel de situații au mai multe dificultăți; în mari centre comerciale, piețe, mașini sau restaurante. Înainte de a intra, anunțați copilului regula: „Nu iei nimic de pe rafturi fără să-mi spui, dacă nu ascuți această regulă, vom pune în practică pauza”. În cazul în care copilul nu respectă regula, duceți-vă la un colț liniștit unde puteți sta acolo cu copilul timp de 5 minute și așteptați până la sfârșitul pauzei. Dacă nu găsiți un loc adecvat, poate sta într-un loc liniștit în mașină sau în afara clădirii. În mașină, când acesta încalcă regula, opriți mașina și spuneți-i că veți aplica pauza și dacă el nu ascultă în continuare de reguli, face ceea ce ați promis.

2.1.12. Ce se întâmplă atunci când pauza este gata?

Exprimați acest lucru pentru copilul dumneavoastră atunci când pauza este finalizată; și nu îl pedepsiți sau nu spuneți nimic copilului dumneavoastră înainte sau în timpul momentelor de pauză. Apreciați-l când termină pauza cu succes. Încercați să surprindeți comportamentul pozitiv al copilului dumneavoastră și lăudați-l. Întrebați-l dacă a înțeles de ce a primit pedeapsa. Scopul este de a-l învăța pe copil ce fel de comportament îl conduce spre o pauză. Dacă răspunsul său este „Știu.”, vă opriți și nu mai continuați să vorbiți despre asta. Nu îi cereți să vă promită că nu va repeta niciodată același comportament, sau să-l puneți să se scuze. Comportați-vă normal. Copilul a primit avertismentul necesar pentru comportamentul inadecvat, nu este nevoie să fiți în continuare nervos sau supărat.

În concluzie:

- stabiliți locul pentru pauză;
- identificați comportamentul negativ;
- explicați-i ce înseamnă pauza copilului dumneavoastră;
- atunci când sesizați comportamentul negativ dacă aveți stabilit, aplicați tehnica pauzei;
- oferiți o scurtă explicație copilului dumneavoastră când aplicați tehnica pauzei („E timpul de pauză pentru că lovești.”);
- evitați să-i arătați emoții pozitive/negative copilului dumneavoastră în timpul pauzei;
- duceți copilul înapoi când pleacă în timpul pauzei;
- pauza nu ar trebui continuată într-o atmosferă cu nervi iar copilul nu ar trebui să fie izolat. Trebuie să îi dați șansa copilului să își corecteze comportamentul;
- din moment ce pauza este o penalizare în sine, prelungirea ei înseamnă creșterea severității greșelii;
- penalizările excesive conduc la alte probleme complicate;
- lăudați aspectele/comportamentele pozitive ale copilului dumneavoastră.

STUDIU DE CAZ:

Locație: Acasă, Personaje: Mehmet, Mama

Cazul 1: (Mehmet și-a aruncat toate jucăriile în timp ce se juca și acum tot holul este plin

- Mama: Vrei să-ți strângi jucăriile? Trebuie să ajungă oaspeții.
- Mehmet: Dar vreau să mă mai joc un pic.
- Mama: Atunci strânge-ți jucăriile și joacă-te în camera ta.
- Mehmet : Nu, mă voi juca aici.
- Mama: Să știi că dacă nu-ți strângi jucăriile acum, vei sta în camera ta.
- Mehmet : Nu le strâng!
- Mama: Du-te în camera ta imediat!

În acest caz durata pauzei nu a fost specificată. Este o situație îngrijorătoare, deoarece perioada pauzei este neclară. Așteptarea produce copilului disconfort, pentru că nu este clar ce se va întâmpla în continuare.

Cazul 2: (Mehmet și-a aruncat toate jucăriile în timp ce se juca și acum tot holul este plin

- Mama: Vrei să-ți strângi jucăriile? Trebuie să ajungă oaspeții.
- Mehmet: Dar vreau să mă mai joc un pic.
- Mama: Atunci strânge-ți jucăriile și joacă-te în camera ta.
- Mehmet : Nu, mă voi juca aici.
- Mama: Să știi că dacă nu-ți strângi jucăriile acum, vei sta în camera ta pentru 5 minute.
- Mehmet : Nu le strâng!
- Mama: Du-te în camera ta imediat și să stai acolo 5 minute.
- Mehmet : (merge în cameră)

În acest caz mama a precizat durata pauzei. Copilul știe ce se va întâmpla după cele 5 minute. De asemenea mama a adaptat durata pauzei vârstei copilului.

Cazul 3: (Mehmet și-a aruncat toate jucăriile în timp ce se juca și acum tot holul este plin

- Mama: Vrei să-ți strângi jucăriile? Trebuie să ajungă oaspeții.
- Mehmet: Dar vreau să mă mai joc un pic.
- Mama: Atunci strânge-ți jucăriile și joacă-te în camera ta.
- Mehmet : Nu, mă voi juca aici.
- Mama: Să știi că dacă nu-ți strângi jucăriile acum, vei sta în camera ta pentru 5 minute.
- Mehmet : Nu le strâng!
- Mama: Du-te în camera ta imediat și să stai acolo 5 minute.
- Mehmet : (merge în cameră)
- (5 minute mai târziu)
- Mehmet : (Iese din cameră.)
- Mama : (Strângând jucăriile) Dacă nu-ți vei strânge jucăriile, mai bine te duci în camera ta din nou.

Perioada pauzei s-a terminat, dar nu a avut efect asupra comportamentului lui Mehmet, deoarece mama face ceea ce ar fi trebuit să facă el. În acest caz este foarte probabil ca Mehmet să-și împrăștie jucăriile data viitoare și să nu le strângă, deoarece a învățat că poate să scape fără pedeapsă. Venirea oaspeților nu îi oferă timp mamei să recurgă la o pedeapsă și de aceea aceasta nu a continuat cu rezolvarea problemei. Nu i-a spus copilului “data viitoare tu vei strânge jucăriile pe care le-ai împrăștiat” pentru că se grăbește. Pauza trebuia continuată chiar dacă ar fi ajuns oaspeții. Așadar aplicarea pedepsei a început, dar nu a putut fi terminată din cauza lipsei de timp. Această atitudine incostantă va duce la încăpățânarea mai mare a copilului data viitoare când va fi pus într-o situație similară. Dacă inconstanța crește vor apărea mai multe probleme/conflicte ce afectează negativ personalitatea copilului/dezvoltarea emoțională. Din acest motiv este bine să îi arătați atitudinea potrivită pe tot parcursul pauzei și după.

2.2. IGNORARE / DESCONSIDERARE EFICIENTĂ

Desconsiderare efectivă/eficientă reprezintă dezinteresul pentru comportamentul copilului ce acționează inadecvat pentru a atrage atenția. Desconsiderarea efectivă este o modalitate de a descuraja comportamentul neadecvat al copilului, fără să-l recompenseze involuntar acordându-i atenție în vreun fel. Dacă vă certați copilul sau vă îngrijiți de el în timpul furiei sale, îi veți răsplăti în mod neintenționat acest comportament. Desconsiderarea eficientă poate fi utilizată pentru a diminua acest comportament.

De exemplu, când un copil căruia nu i-au fost îndeplinite cerințele începe să țipe, unii părinți se apropie și îl iau în brațe pentru a-l calma. Copilul va continua să folosească acest comportament pentru atenție. Dacă ignorăm comportamentul, la început copilul va crește intensitatea și frecvența manifestărilor sale. Este foarte important ca persoana care se ocupă de el să nu renunțe în timpul procesului. În scurt timp va scădea intensitatea manifestării sale. În loc să îl criticați și să îl avertizați constant că spune lucruri urâte puteți să îi spuneți că acest cuvânt folosit de el este neplăcut și să îi amintiți că poate folosi „eram...și sunt foarte nervos pe...”. Copilul trebuie ignorat dacă continuă să spună lucruri urâte. Când acesta se exprimă adecvat ar trebui să fie în stare să stabilească o legătură între două evenimente, subliniind de ce el este întrebat și ajutat. Comportamentul este problema și ar trebui schimbat deoarece nu este adecvat pentru copil. Când copilul are un comportament tăcut sau este nervos sau are reacții extreme duc de obicei la un comportament mai urât. În loc să folosiți ignoranța împreună cu adresarea de întrebări, duceți conversația spre una funcțională.

- Dacă copilul dumneavoastră este într-un loc sigur, ieșiți din cameră imediat. Nu vă duceți înapoi până când nu se calmează. Puteți să vă întoarceți și să vă prefăceți că vă ocupați cu altceva.

- Când se încheie un comportament rău, arătați mai mult de interes pentru copil.

- Nu lăsați ca un comportament rău al copilului dumneavoastră să vă oblige să-l recompensați (de exemplu: să îi oferiți ceva pentru a se calma).

2.2.1. Principiile de bază ale metodei

- * Pentru o perioadă scurtă de timp, nu mai manifestați nici un interes față de copilul dumneavoastră.
- * Nu vă certați cu el, nu vorbiți cu el sau nu-l pedepsiți.
- * Întoarceți capul și fiți atenți să nu îl priviți în ochi.
- * În atitudinea și comportamentul dumneavoastră, nu lăsați să apară semne de furie pe fața dvs.
- * Faceți în așa fel încât să pară că vă ocupați cu altceva sau ieșiți din cameră.
- * Aveți grijă să nu dați o recompensă pentru comportamentul rău al copilului dumneavoastră.
- * Când termină un comportament rău, oferiți-i copilului dumneavoastră mai multă atenție.

2.2.2. Comportamente pentru care tehnica ignorării / desconsiderării este potrivită

Deseori folosim această metodă pentru comportamentele direcționate spre manipularea părinților (supărare, atragerea atenției, etc.). De exemplu, în comportamente precum: plâns, țipăt, înjurat, putem beneficia de această tehnică dacă copilul nu este foarte agresiv. Este o metodă convenabilă pentru comportamente incipiente și inofensive, dar nedorite (suptul degetului, băgatul mâinii în gură, mâncatul unghiilor, înjurături). Primul lucru care trebuie realizat în aceste tipuri de comportamente inofensive ce apar în situații speciale și temporare este să ignorați copilul. De exemplu, puteți ignora comentariile copilului, care apar după nașterea unui bebeluș și vor dispărea la scurt timp după.

Marele beneficiu al ignorării este că vă oferă o șansă de a observa, chiar dacă nu se obțin rezultate pozitive. Vă oferă o șansă mai bună de a planifica și de a înțelege ce se întâmplă și să luați o decizie mai bună sau să folosiți altă tehnică pe viitor. Ignorarea previne întărirea comportamentului negativ. Anticipează continuarea comportamentului

nedorit și apariția diferitelor probleme sau conflicte. De exemplu când copilul are un comportament nou ce imită pe altcineva acesta trebuie ignorat și va conduce spre uitarea lui. Dacă nu îl ignorăm îi demonstrăm că este un comportament interesant și îl va folosi pe viitor ca un instrument pentru atragerea atenției. Ca în cazul băgatului mâinii în gură, dacă va avea mai multe reacții la acest comportament va continua cu poziția aceasta.

2.2.3. Puncte de luat în considerare în metoda ignorării

Deși se poate schimba de la caz la caz, de obicei este de ajuns o săptămâna până la 3 pentru a vedea dacă tehnica ignorării funcționează sau nu. Odată aplicată metoda ignorării trebuie verificat dacă există o îmbunătățire a comportamentului său. Dacă nu vedeți nicio schimbare înseamnă că ignorarea nu funcționează.

Punctul critic în acest proces este când îl implementăm; inițial există o creștere a comportamentului numită „explozie de extincție”. După ce crește, aceasta va scădea la scurt timp. Durata exploziei depinde de copil, de natura comportamentului, măsura extinderii și severității. Dacă nu este nicio schimbare în comportamentul copilului sau o creștere necontrolabilă atunci se poate folosi o altă metodă în loc de ignorare. Un alt punct crucial al metodei este necesitatea punerii de acord a membrilor familiei asupra ignorării. Cea mai mare greșală ce duce la rezultate nereușite este inconsistența. În acest caz comportamentul nu dispare ci continuă să crească. Trebuie să fiți naturali când îl ignorați astfel încât copilul să nu observe că vă chinuiți să îl ignorați. Dacă observă, nu mai puteți continua metoda. Prin ignorare nu aveți neapărat grijă de copil ci nu îi dați ocazia de a vă manipula. Nu este important să vă ocupați de comportamentul negativ ci de calmarea lui. Apoi vă puteți ocupa de problemă în modul în care doriți.

Puteți întări comportamentul pozitiv sau să încercați să evitați problema prin intervenția indirectă dacă ignorați comportamentul negativ al copilului.

Studiu de caz:

Locație: hol. Personaje: Pelin, mama. Pelin și-a supt degetul, lucru pe care nu l-a mai făcut până acum.

Pelin: (degetul său este în gură)

Mama: (în timp ce se uită la televizor îl vede pe Pelin că își sugă degetul) Aaa ! Dragule, ce faci? Scoate-ți mâna din gură.

Pelin: (Își scoate degetul din gură. La scurt timp îl bagă din nou în gură.)

Mama: Dragule, îți sugi degetul din nou. Scoate repede din gură ca să nu te îmbolnăvești.

Pelin: Bine...

Mama: Bravo, nu-ți mai sugă degetele. Ești bebeluș?

Astfel de comportamente sunt fie temporare fie comportamente care sunt imitate sau comportamente ale copilului folosite pentru a suprima anxietatea. Nu este important unde apare acest comportament, acesta a devenit un comportament interesant din cauza intervenției mamei; și copilul îl va folosi pentru a atrage atunci când este necesar.

Pelin: (degetul său este în gură)

Mama: (în timp ce se uită la televizor îl vede pe Pelin că își sugă degetul, dar continuă să se uite la TV. Deci ignoră comportamentul lui)

Pelin: (Continuă să își sugă degetul.)

Mama: (Deși se simte inconfortabil cu situația continuă cu ignorarea și iese din camera.)

Pelin: (Degetul este în gura lui.)

Mama: (intră în cameră cu o prajitură) Dragule, ți-am cumpărat o prăjitură. (Continuă să ignore suptul degetului atrăgându-i atenția asupra prăjiturii.)

În acest exemplu, mama a ignorat de prima dată comportamentul inofensiv, continuându-și treaba, părăsind camera și atrăgându-i atenția în altă parte. Aceasta a dus la dispariția comportamentului neadecvat. Chiar dacă acest tip de comportament nu se elimină prin metoda ignorării, ne oferă informații despre locul, timpul, cantitatea, amplitudinea și parcursul comportamental. Când vorbim despre intervenția cu o nouă tehnică, această informație este foarte importantă pentru a programa un plan bun.

2.3. Extincția

Stingerea/Extincția este reducerea treptată a intensității și/sau a frecvenței comportamentului urmărit prin retragerea re consolidării a unui comportament consolidat anterior. Copiii au astfel de comportamente pentru a atrage atenția profesorilor, părinților sau prietenilor.

De exemplu: Elevul stă constant în picioare și se deplasează în jurul clasei și se așeza pentru un timp atunci când profesorul va spune „stai jos“. Acest ciclu începe să se repete. Copilul se ridică din nou, profesorul spune să se așeze. Aici, atenția profesorului urmărește comportamentul revoltei copilului și consolidează pozitiv acest comportament. Stingerea provine din faptul că practicantul, ca formă de încăpățănare, ignoră comportamentele care atrag atenția în condiții normale. Cu alte cuvinte, în scopul de a scăpa de comportamentul acesta, influența mediului asupra comportamentului este retrasă și nu menținută. Extincția este eficace numai în reducerea unora dintre formele de consolidare și atitudini care au atras atenția.

Extincția nu este o metodă adecvată de furnizare a unor întăriri intrinseci (cum ar fi suptul degetului, auto-stimulare) sau pentru a reduce comportamente precum agresiunea care poate dăuna și lui însuși, dar și altora. Chiar dacă pare a se înregistra o creștere a atenției, comportamentul agresiunii corporale nu ar trebui să fie ignorat.

Pentru a reduce astfel de comportamente, alte tehnici, directe, ar trebui să fie utilizate în afară de extincție.

Cel mai important factor în eficacitatea extincției este consistența. Pentru a fi eficace în reducerea comportamentului țintă, comportamentul acesta agresiv ar trebui să fie ignorat ori de câte ori se produce. Este absolut esențial ca practicianul și alte persoane implicate în lucrul cu copilul să fie compatibile unele cu altele. Dacă sursa de furie nu poate fi controlată, extincția nu poate fi o metodă eficientă de a reduce comportamentul țintă. Extincția poate fi eliminată în cadrul unui comportament adecvat și este utilizată împreună cu tehnicile de întărire, iar atunci când apare un comportament inadecvat, acesta este ignorat în mod constant. În acest caz, copilul va vedea, de asemenea, că numai un comportament adecvat este atent urmărit și consolidat. Extincția este o practică eficientă în reducerea comportamentelor neadecvate pe care copiii le manifestă din cauza lipsei de atenție. Uneori, cu toate acestea, copilul se va comporta inadecvat până când dorința lui s-a finalizat. Este foarte dificil de utilizat extincția și de aplicat în acest caz.

2.3.1. Ce se întâmplă atunci când practicianul începe să ignore comportamentul pe care el/ea l-a consolidat deja?

Copilul crește frecvența și intensitatea comportamentului său, în scopul de a obține atenția practicianului. Aceasta este o explozie de extincție. Explozia extincției este o creștere temporară a intensității sau frecvenței comportamentului țintă după aplicarea extincției. Din păcate, în cazul în care practicianul nu știe de pauza de extincție, se decide în mod eronat că programul de extincție este inefficient. Practicianul trebuie să decidă dacă este cazul sau nu poate ignora comportamentul neadecvat în timpul pauzei de extincție și/sau înainte de a folosi metoda extincției. Dacă nu se poate ignora comportamentul inadecvat atunci când copilul crește densitatea sau intensitatea acestuia, nu ar trebui să utilizați metoda extincției. Efectul secundar potențial al tehnicii de extincție este faptul că există o creștere temporară a comportamentului țintă care are loc în timpul exploziei extincției.

Un alt punct de notat atunci când se utilizează tehnica extincției este faptul că comportamentul se repetă temporar, în mod spontan, în timpul extincției, deși nu este întărit. Cel mai mare pericol în acest caz este faptul că comportamentul este din nou întărit sau pentru a capta atenția.

2.3.2. Pașii de urmat pentru a utiliza tehnica extincției

- Identificați toate întăririle care urmăresc comportamentul țintă.
- Eliminați toate întăririle care susțin comportamentul țintă.
- Când comportamentul țintă încetează ignorați-l și fiți consecvent.
- Consolidați comportamentele adecvate în timpul programului de extincție.
- Continuați aplicarea procesului chiar dacă reapare spontan și intervine și efectul secundar de creștere a intensității.
- Învățați și arătați că atenția practicianului în aplicarea metodei va fi urmată de un comportament adecvat.

2.3.3. Avantajele tehnicii extincției

- Extincția poate fi eficace în reducerea comportamentului inadecvat, fără utilizarea de constrângere verbală sau fizică.
- Nu dăunează relației dintre copil și practician și nu diminuează stima de sine a copilului.
- Extincția nu este o aplicare a unei pedepse.
- Durata eficienței este, de obicei, lungă, în timp ce eficacitatea extincției poate fi treptată.
- Este cel mai important element al procesului de extincție pentru a consolida comportamente adecvate, în timp ce se ignoră comportamentul inadecvat.

2.3.4. Când nu funcționează tehnica extincției?

Erasmus+

- Dacă întărirea care urmărește comportamentul țintă nu poate fi identificată.
- Dacă nu este posibil să se retragă întăririle în urmărirea comportamentului țintă.
- Dacă cealaltă persoană care se află în legătură cu copilul nu este în măsură să efectueze procesul de extincție.
- În cazul în care persoana care urmărește comportamentul țintă nu poate efectua un control atent.
- În cazul în care apar accidente la nivel de întărire a comportamentului adecvat.
- În cazul în care comportamentul copilului nu poate fi ignorat în timpul exploziei din cadrul aplicării tehnicii extincției sau alți factori din mediu nu pot fi controlați.
- În cazul în care este periculos sau nepotrivit să se ignore comportamentul țintă, tehnica de extincție își pierde efectul.

3. METODĂ STRATEGICĂ DE TERAPIE

Autori: İkbal Karaman, Esra Bağci Selçuk, Seda Gür
Departamentul provincial pentru familie și politici sociale,
Universitatea din Ankara, Turcia

Traducere: Prof. Dr. Doina Balan,
Asociația EU-RO-IN Iași, România
Prof. Oana Iavorenciuc, prof. Alin Iavorenciuc

3.1. Ce este Problema Ciclului?

Părinții au încercat diverse metode pentru a îndepărta comportamentul problemă a copilului; dar multe au fost cazurile în care acestea au eșuat. Câteodată încercările de a rezolva problema devine o problemă în sine (un “leac” ce nu funcționează). De exemplu, un copil cu problema urinatului în timpul somnului atrage interesul părinților cu comportamentul său și poate deveni o problemă întrucât este o metodă de a atrage atenția părinților și a-i manipula. Poate duce la creșterea intensității problemei copilului ce duc în viitor la sentimente de anxietate și tristețe. Tehnica familiei în abordarea comportamentului problemă poate conduce la o creștere și mai mare a comportamentului negativ ce se dorește eliminat. Ca rezultat, soluția problemei după un anumit punct devine problema ea însăși cauzând un cerc vicios. Se numește “problema ciclului” (Figura 1.a). Obiectivul principal este să rupă acest ciclu. Tehnicile folosite în terapia strategică pot fi: reîncadrarea, teme paradoxale, negociere inversă etc.

3.1.1 Reîncadrarea

Adulții sunt descriși deseori ca fiind problema pentru comportamentul neadecvat al copilului. Reîncadrarea este redefiniția unei situații/comportament numită “problema/problematic” într-un mod pozitiv și diferit. De exemplu, poate fi definit ca “puterea controlului părinților” pentru a atrage atenția părinților prin expunerea problemei urinării în pat ceea ce va constitui o problemă în viața socială a copilului. Această definiție îl mută pe copil din poziția de “problematic” în poziția de “putere”. Astfel se reduce anxietatea ce cauzează problema copilului și rupe ciclul menționat anterior.

Reîncadrarea mai poate fi folosită pentru a schimba sensul atribuit problemei copilului. De exemplu, când doi frați sau doi prieteni se ceartă se numește comportament negativ și părintele, îngrijitorul / asistentul maternal sau profesorul crede același lucru. Argumentele sunt distructive, negativ încadrate și prezentate ca intenții negative. Dacă se dorește reîncadrarea certurilor, adultul trebuie să schimbe sensul negativ atribuit.

În concluzie, există mai multe implicații pozitive ale reîncadrării comportamentului. Cel mai important efect este schimbarea sensului negativ atribuit comportamentului problematic cu unul pozitiv. De exemplu „voi doi ar trebui să fiți mai atenți unul cu celălalt și cu voi înșivă pentru că majoritatea energiei voastre este dedicată certurilor. Frații/prietenii care sunt nepăsători și indiferenți unul față de celălalt nu se ceartă. Arată că cearta voastră este ceva pentru care merită să vă certați.”

Bazat pe acest exemplu, sensul pozitiv indică faptul că frații sau prietenii pot să se iubească și să fie de acord unul cu celălalt. O dinamică pozitivă ajută la crearea unui armistițiu la care amândoi aspiră. Ei pot descoperi motivul neînțelegerii și încep să coopereze în loc să fie în competiție. Adulții trebuie să nu facă discriminări și să nu

separe copiii. În plus, cu afirmarea pozitivă fiecare individ începe să încerce noi strategii pentru a comunica cu celălalt.

3.1.2 Determinare problemelor de comportament

De exemplu, conform metodei de terapie strategică, apar probleme când o dificultate normală este soluționată incorect. Deci adulții încearcă să rezolve o problemă care nu există și astfel devine o adevărată problemă sau dacă există și este normală se exagerează. Este într-adevăr o problemă ceea ce adultul spune că ar fi un comportament “problematic”? Dificultatea? Adultul trebuie să decidă care este. De exemplu, când un copil pleacă de acasă la grădiniță, când se naște fratele/sora sa, prima dată când are un iubit/iubită sunt perioade în care e obligat să se adapteze situațiilor. Ele sunt dificultăți normale, dar membrii familiei le pot face să devin probleme adevărate.

3.1.3. Determinarea strategiei

Determinarea strategiei, transformarea copilului, comportamentul ce trebuie tratat și redefinirea pozitivă în direcția acestei strategii.

3.1.4. Definiția problemei

Problema pe care adultul o observă și crede că ar trebui schimbată este formulată cât mai concret și cât mai lucrabilă posibil. Dacă discutăm despre problema copilului care nu poate stabili relații între egali sau dacă acesta se descrie “sunt timid, mi-este frică” nu este considerat un comportament problematic. În această situație dacă

adultul întreabă “dacă nu ai fi fost timid ce ai fi făcut?” poate ajuta la rezolvarea problemei într-un mod mai concret.

3.1.5. Ce este de făcut pentru a depăși această problemă?

Atunci când oamenii au o problemă, ei fac ceva absolut din problemă. Remediile pe care le aplică fie sunt de ajutor pentru a depăși problema fie devin cel mai important factor care cauzează persistența în timp a problemei. De exemplu, un copil care nu studiază timp de mai mulți ani, făcându-l să studieze prin consiliere non-stop, din cauza fricii va face un atac de panică și nu va mai ieși din casă. În această metodă, de obicei, strategia principală este de a bloca, schimba, ceea ce nu funcționează sau face ca problema să persiste.

3.1.6. Determinarea grupului țintă de aplicare

Scopul acestei metode este definirea problemei într-un mod clar și concret, adică fără plângeri ale copilului sau ale adultului. În plus, o sub-țintă este stabilită atunci când încep lucrările. Acest obiectiv necesită un pas mic, dar atunci când acesta este făcut va arăta că metoda este cea bună. De asemenea, permite persoanei să își concentreze atenția de la un scop care este oarecum inaccesibil, la un scop care este mai ușor de realizat.

3.1.7. Intervenții generale

Acest grup include tehnici care nu sunt de multe ori direct legate de problemă, dar sunt adesea folosite. (1 - Du-te încet, 2 - Daunele de schimbare) Du-te încet: În anxietate – tristețea unui copil sau într-o situație atribuită unei probleme, se observă că problema copilului are nevoie urgentă de o soluție. Uneori acest „sentiment de urgență” joacă un rol de consolidare. De exemplu, să considerăm o situație în care se observă că un copil este abătut de la activitățile zilnice. Dacă considerăm obiceiul de vizionare la televizor (aproximativ 4 ore pe zi) observat la un copil de 5 ani, care este lăsat în grija unei persoane în timpul zilei atunci când părinții lui sunt la serviciu, luați în considerare strategia benefică de abordare a adultului.

Copilul: „Părinții mei întotdeauna mă avertizează despre privitul la televizor. Pentru că nu am ascultat, ei nu mi-au dat jucăria mea preferată. De fapt, nu vreau să mă uit la televizor. Mereu am dureri de cap, sufăr cu ochii. Vreau să-l închideți, dar nu.

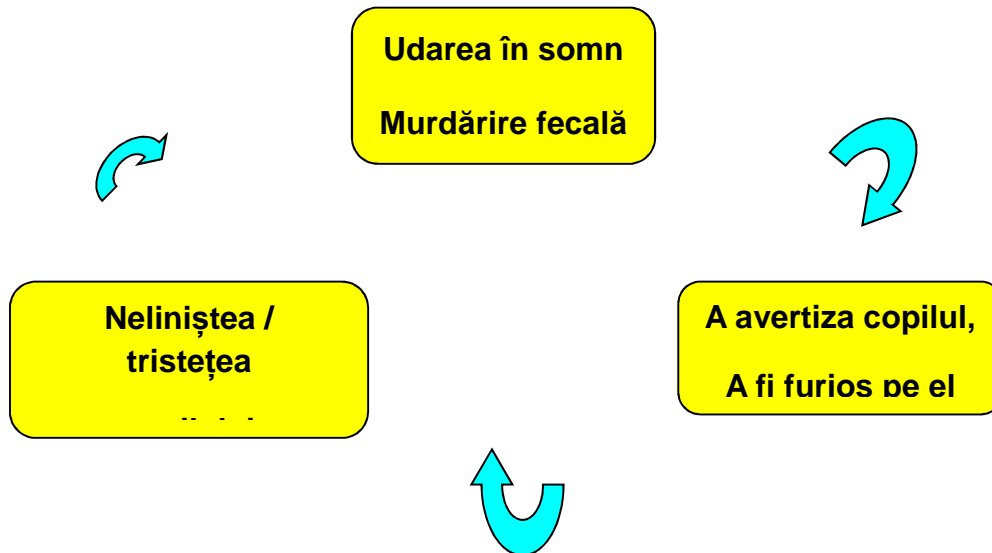
Adultul: Ce poți face acasă atunci când oprești televizorul?

Copilul: Nu știu. Poate dorm. Eu nu voi viziona desene animate după aceea.

Adultul: Te poți simți plictisit toată ziua dacă nu pornești niciodată televizorul. Poate fi foarte plictisitor dacă stai în pat toată ziua. Cred că te poți uita la TV un pic. Acesta te poate forța să nu te uiți la televizor toată ziua. Chiar și oamenii mari nu pot lăsa unele lucruri imediat.

Această abordare păstrează poziția adultului în același timp. În cazul în care copilul spune, "Nu există nici o schimbare. Eu nu-mi pot ține promisiunea. Nu pot face nimic", deoarece copilul este deja "încetinit", anxietatea lui privind nereușita va fi diminuată și el nu va simți problema ca fiind mult mai stresantă.

3.2. Problemele Ciclului. Exemple

3.3 Alegere paradoxală

Copilul, adeseori, se opune solicitărilor de schimbare din exterior (părinte, profesor, îngrijitor, terapeut, etc.), în mod conștient sau inconștient. Prin urmare, atunci când mesajele sunt date unui copil pentru încetarea udării patului în somn, copilul poate acționa în direcția. Este posibil să fie combătut comportamentul problemă profitând rezistența copilului însuși. De exemplu se poate profita de încăpățânarea copilului care este nesupus părintelui... și așa mai departe. De exemplu, unui copil care udă patul în fiecare seară îi pot fi date următoarele instrucțiuni: „Este incredibil să poți face acest lucru în mod constant în fiecare noapte. Mă întreb dacă vei fi capabil să controlezi timpul în care uzi patul? De exemplu, vei putea uda patul în fiecare noapte la aceeași oră?” Apoi, la ora aleasă de copil, părinții trezesc copilul și-i spun: „Hei, a sosit timpul, poți uda patul”. Această dorință se opune dorinței familiei „de a nu uda patul” dar, în mod paradoxal, copilul nu va uda patul. Deoarece copilul vrea „autocontrol”, să fie el însuși, răspunde reactiv când i se zice „să ude patul” și se setează o oră pentru aceasta, așadar el acționează exact în direcția stopării comportamentului „udării patului”.

1. IMPLICAREA ADULȚILOR ÎN JOC ȘI INTERACȚIUNILE ADECVATE ÎN JOCUL DE DEZVOLTARE

Drd, Çiğdem ŞAHİN,

Universitatea Ahi Evran, Kırşehir/ Turcia

**Traducere: Dr. Doina Balan,
Asociația EU-RO-IN Iași, România**

IMPLICAREA ADULȚILOR ÎN JOC

Jocul, prin contribuția la dezvoltarea cognitivă, fizică, social și emoțională, dar și la bunăstarea copiilor, este indispensabil creșterii acestora. Copiii pot juca jocuri conduse chiar de ei și acest tip de joacă este foarte important pentru sporirea creativității și dezvoltarea imaginației proprii. Cu toate acestea, importanța implicării adultului în joacă nu poate fi ignorată nici ea. Cercetările privind implicarea adulților susțin că acest tip de joc poate îmbogăți experiențele de joacă ale copiilor și maximizează impactul jocului asupra dezvoltării intelectuale și sociale (Jones & Reynolds, 1992; Kitson, 1994; Roskos & Neuman, 1993).

Implicarea adulților în joc are loc într-un mod formal ca “jocul profesor - copil” și într-un mod non-formal ca “jocul părinte/îngrijitor – copil”. Copiii sunt, de asemenea, influențați de colegi, vecini și alte persoane. Există mai multe cercetări care susțin efectele pozitive ale jocului mamă-copil. Sugarii și copiii mici se angajează în mai multe jocuri cu mamele lor, decât atunci când se joacă ei înșiși (Fiese, 1990) și își îmbunătățesc nivelul de joacă propus (Beizer & Howes, 1992; Slade, 1987). Mai mult decât atât, joaca mamă-copil are, de asemenea, un efect asupra atașamentului copilului. Copiii care au posibilitatea de a se juca cu mamele lor tind să se simtă mai siguri datorită atașamentului (Blehar, Lieberman, & Ainsworth, 1997). Implicarea

mamei în joc, de asemenea, îi învață pe copiii mici abilitățile sociale se adaugă la educația și învățarea lor în ceea ce privește abilitățile sociale, ca dăruirea (împărțirea lucrurilor, de ex.) și returnarea lucrurilor (a jucăriilor, n.t.). Cu toate acestea, implicarea parentală trebuie să fie de un nivel moderat, în caz contrar, în cazul adulților care copleșesc structura de joacă a copilului, se poate reduce oportunitatea copilului de a descoperi, de a învăța și de a rezolva probleme în timpul jocului. De asemenea, copiii se pot simți întreruși, devin frustrați și renunță la activitate. Prin urmare, implicarea trebuie să fie sensibilă, responsabilă și de susținere.

CUM AR TREBUI SĂ SE IMPLICE PĂRINȚII/ÎNGRIJITORII ÎN JOC ?

Părinții / persoanele care îi îngrijesc pot interacționa cu copiii și cu bebelușii într-o varietate de jocuri. Dezvoltarea copilului ar trebui să fie luată în considerare în alegerea interacțiunilor adecvate în joc. Abilitățile și proprietățile de dezvoltare ale sugariilor, copiilor mici și câteva sugestii de interacțiune adecvate jocului sunt prezentate mai jos*** (derivate/deduse de la: Johnson, Christie & Yawkey, 1998; www.montessoridunyasi.com);

Vârsta: de la naștere la 6 luni

La acest interval de vârstă, copil

- Zâmbet social
- Distinge mama de celelalte persoane
- Reacționează la vedere sticlei sau a sânului
- Se simte confortabil cu degetul mare sau suzeta
- Își ridică/mișcă pieptul și capul când este culcat pe burtă
- Se rostogolește când e culcat pe burtă
- Privește și caută fețele și jucăriile
- Apucă jucăria cu o mână
- Reacționează la voci, vocalize, onomatopee

- Vocalizează spontan, social

La vârsta de 0-3 luni, părinții/îngrijitorii pot:

- Să se angajeze în "discuție cu copilul" sau discurs prelungit în timp ce stă cu copilul. De asemenea, este adecvat pentru a imita vocalizarea copilului, deoarece acest lucru va duce de multe ori copilul să zâmbească și să aibă un continuu gângurit ca și o „conversație”.
- Să execute toate tipurile de expresii faciale stupide, iar copilul va urmări cu atenție și de multe ori va răspunde cu întregul corp, precum și cu vocea.
- Să folosească un pat mobil pat de copil pentru a încuraja urmărirea vizuală. Un alt joc de urmărire vizuală presupune plasarea unui ciorap strălucitor pe mâna copilului sau pe picior. Această stimulare vizuală fascinează copilul și îl încurajează să își exploreze picioarele și mâinile.
- Să se joace „apucarea degetului” și „apucarea părului”. Se pot folosi aceste jocuri prin descrierea acțiunii; de exemplu, „Carlos are degetul mamei”.

*** De reamintit că toți copiii se dezvoltă în moduri diferite și acesta este doar un ghid general. Dacă vreți să știți mai multe despre dezvoltarea copilului dumneavoastră, contactați, vă rugăm, un profesionist.

- Numi părțile corpului când se joacă cu copilașul („Uită-te la degețele de la picioare, nu-s niște degețele drăguțe?”)

La vârsta de 3-6 luni, părinții/îngrijitorii pot:

- Pune/Așeza copilașul în fața oglinzii, extinde jocul de etichetare a părților corpului, punând întrebări, cum ar fi: „Unde este nasul lui Tommy?” Îngrijitorul va atinge apoi năsul lui Tommy și va spune „Aici este năsul lui Tommy”.
- Face gimnastică pe pat cu copilul; obiectele atârând la pătuțul copilului dau acestuia oportunitatea de a se concentra și a asigura coordonarea mână-ochi.
- Juca cucu-bau.

- Începe să angajeze copilul în jocuri cu degetele, cum ar fi: „felia de tort” sau jocul cu degetele de la piciorușe, ca „Această purcică”.
- Cânta copilului. Sunetul melodiei este provocator auditiv și confortabil emoțional.

Vârsta: de la 6 la 12 luni

De la 6 la 9 luni, bebelușul:

- Ajunge la persoane din familie/familiare
- Împinge obiectele care nu îi plac
- Se apără de pericole
- Se rotește de pe spate pe burtă
- Stă singur, fără ajutor/susținere
- Mută jucăria dintr-o mână într-alta
- Ridică obiectele cu piciorul sau cu degetele
- Răspunde la numele său – se întoarce și privește
- Lărgeste gama de vocalize (sunete vocale)

De la 9 la 12 luni, copilașul:

- Practică jocuri sociale, cucu-bau, pa-pa
- Joacă felia de tort
- Apucă lingura de mâner
- Se rotește pe mâini și genunchi
- Merge împrejurul mobilei sau se cațără pe pat
- Ridică obiecte mici – precizia mâinii și degetelor
- Rostește pe silabe – „Ma-ma” ori „Ta-ta”
- Înțelege cuvinte ca: „Nu!”, “Stop!” sau „Să mergem!/Hai!”

La această vârstă, părinții/îngrijitorii pot:

- Să se angajeze într-un joc de accesare „prin schimbare”. Copilașilor le place să folosească mâinile părinților pentru a-i așeza într-o poziție de stat.
- Să se joace prin rostogolirea unui obiect rotund, prin trimiterea spre copil și de către copil spre părinte.
- Propune să vorbească la un telefon de jucărie, apoi va da telefonul copilașului care va începe să vorbească.
- Întreba copilul „Cum face cățelul ?”, „Cum face pisicuța ?” Citind cărți cartonate cu imagini de animale cunoscute se poate dezvolta acest joc de limbaj.
- Juca jocuri de curățenie, cele care îmbogățesc rutina și construiesc vocabularul: „Să așezăm blocurile în cutie”.
- Încuraja jocul în cădița de baie. Un mod de a ajuta copilașul să se simtă bine în baie și să simtă băița ca pe un joc este să i se pună un coșuleț de rufe în cada de baie (cu plăci late). Se poate așeza un burete mare pe fundul coșului de rufe pe ca se așează copilașul. Buretele va proteja copilașul de la alunecare. Acest aranjament va proteja jucăriile să plutească și va fi mai ușor de vorbit și jucat cu copilașul. *Atenție: îngrijitorul trebuie să stea mereu cu copiii când aceștia sunt în baie.*

Vârsta: de la 12 luni la 2 ani

De la 12 luni – 2 ani, copilașul:

- Vrea animale umplute, păpuși sau pături în pat
- Întâmpină oamenii cu „Bună!” ori ceva similar, dă pupici sau oferă îmbrățișări
- Duce cana la gură și bea
- Mănâncă singur cu lingura
- Insistă să facă ceva singur, cum e să se hrănească
- Stă fără sprijin, merge fără ajutor, aleargă
- Adună două sau mai multe cuburi/construiește
- Ridică/apucă două jucării mici într-o mână

- Scrie bilețele cu creionul
- Vorbește singur în cuvinte, cere de mâncare sau de băut folosind cuvinte

De la 12 luni la 2 ani, copilășul:

- Spune uneori „Nu” când se întâlnește cu cineva
- Arată simpatie pentru alți copii – încearcă să se simtă bine cu ei
- Mănâncă cu furculița și lingura, rupând bucățele
- Își ia haine sau cămăși fără ajutor
- Lovește o minge/șutează departe
- Aleargă bine, uneori cade, urcă și coboară singur scările
- Construiește turnuri din patru sau mai multe cuburi
- Întoarce paginile cărților colorate, rând pe rând/câte una
- Urmează instrucțiuni simple
- Folosește cel puțin zece cuvinte
- Urmează instrucțiuni din două părți

La această categorie de vârstă, părinții/îngrijitorii pot:

- Dansa cu copilășul după o melodie care îi place copilășului
- Pune figuri geometrice în cutie cu ajutorul copilășului
- Să se joace împinge-trage cu copilășul
- Să se joace cu cuburi mari, mașini mași și jucării amestecate
- Ascundeți una dintre jucăriile copilului mic și jucați-vă împreună de-a căutatul jucăriei.

Vârsta: de la 2 la 3 ani

*La această vârstă copilășul:

- “Ajută” cu sarcini casnice simple
- Se joacă cu alți copii – cu mașinuțe, păpuși, construiesc

- Joacă un rol în jocuri „pretinde/cere”
- Se spală și își șterge mâinile, se îmbracă singur cu ajutor
- Urcă pe echipamente de joacă-scări, slide-uri
- Stă într-un picior fără suport
- Urcă și coboară scările – un picior pe fiecare treaptă
- Se strâmbă
- Face sau copiază linii verticale (|)
- Taie cu foarfece mici/decupează
- Vorbește inteligibil aproape tot timpul
- Înțelege patru prepoziții – în, pe, sub, lângă

La vârsta aceasta, părinții/îngrijitorii pot:

- Sări împreună cu copiii după muzică și se opresc și se așază când muzica se oprește. Jucătorul care se așază ultimul va părăsi jocul.
- Grupează hăinuțele în funcție de culorile lor și să de copilului 1 cartonaș pentru fiecare grup de culoare. Apoi părintele/îngrijitorul cere copilului să pună cartonașele la locul lor. Denumirile culorilor trebuie repetate de fiecare dată, astfel încât copiii să poată învăța numele culorilor mai bine.
- Pune jucăriile într-un dulap și spune copilului “Hai să găsim jucăria împreună”. În timp ce copilul caută jucăriile, părintele/îngrijitorul poate spune “Oh! Nu sunt pe raft”, astfel copilul învață prepozițiile “în/pe/sub/lângă”.
- Să se joace cu cuburi (lego) cu copilul.

Vârsta: de la 3 la 4 ani

La această vârstă, copilul:

- Dă ordine altor copii
- Se joacă cooperant cu minimum de conflict și supraveghere
- Se apără de copii mai marișori
- Învață să folosească toaleta

- Se spală pe față, se îmbracă și se dezbracă fără ajutor, cu excepția șireturilor
- Merge cu tricicleta folosind pedalele
- Sare într-un picior fără ajutor
- Desenează sau copiază un cerc complet
- Taie hârtie cu foarfece mici
- Combină propoziții cu cuvintele “și”, “sau”, „dar”
- Identifică patru culori corect
- Numără cinci obiecte atunci când este întrebat “câte sunt ?”
- Înțelege conceptele – mărime, număr, formă

La această vârstă, părinții/îngrijitorii pot:

- Juca și cărți cu 5-6 perechi de cărți
- Juca puzzle (aproximativ 10 piese)
- Desena imagini cu diferite culori (culori de apă, creioane, desen cu degetele etc.)
- Imprimă cartofi, șiruri de caractere
- Joacă șotron cu copilașul

Vârsta: de la 4 la 5 ani

La vârsta aceasta, copilul:

- Urmărește reguli simple pe tablă sau la cărțile de joc
- Arată abilități de lider printre copii
- Butonează una sau mai multe taste
- Merge la toaletă fără ajutor
- Sare sau aleargă “cu pași largi”
- Se dă în leagăn, făcându-și singur vânt
- Desenează imagini recognoscibile

- Desenează o persoană care are cel puțin trei părți – cap, ochi nas etc.
- Scrie numele (patru litere)
- Citește câteva litere (cinci +)
- Spune înțelesul cuvintelor familiare

La această vârstă, părinții/îngrijitorii pot:

- Spun povești copilășului
- Folosesc publicații științifice și fac experimente
- Folosesc publicații și ziare vechi și cer copilășului să găsească animale, mașini etc., imagini și să le decupeze pentru a face un colaj, lipindu-le pe un carton
- Pune un obiect într-o cutie și cere copilului să ghicească ce este în cutie, punându-i 10 întrebări
- Ascunde un obiect undeva în casă și dă instrucțiuni copilășului să îl găsească.

REFERINȚE:

Beizer, L., & Howes, C. (1992). Mothers and toddlers: Partners in early symbolic play: Illustrative study/ Mame și copilași: parteneri în jocul simbolic timpuriu, Studiu ilustrativ #1. In C. Howes (Ed.), *The collaborative construction of pretend/Construcția colaborativă a propunerii* (pp. 25-43). Alnany, NY: State University of New York Press.

Blehar, M., Lieberman, A., & Ainsworth, M. (1997). Early face-to-face interaction and its relation to later mother-infant attachment. *Child Development*, /Interacțiunea timpurie față-n-față și legătura cu atașamentul ulterior mamă-copil. *Dezvoltarea copilului*, 48, 182-194.

Fiese, B. (1990). Playful relationships: A contextual analysis of mother-toddler interaction and symbolic play. *Child Development*, / Relaționarea prin joacă: O analiză contextuală a interacțiunii mamă-bebeluș și jocul simbolic, 61. 1648-1656.

Johnson, J. E., Christie, J. F., Yawkey, T. D., & Wardle, F. P. (1987). *Play and early childhood development./Jocul și dezvoltarea copilăriei timpurii*, Scott, Foresman & Co.

Jones, E.& Reynolds, G. (1992). *The play's the thing: Teacher's role in pretend play./Jocul e muncă: rolul profesorului în jocul propus*, New York: Teacher's College Press.

Kitson,N. (1994). "Please Miss Alexander: Will you be the robber?" Fantasy play: A case for adult intervention./ „Te rog, domnișoara Alexandra: Vrei să fii hoțul ?” Joc fantezie: un caz pentru intervenția adultului, în J. Moyles (Ed.), *The excellence of play/Excelența jocului* (pp. 88-98). Buckingham, United Kingdom: Open University Press.

Roskos, K. & Neuman S. (1993). Descriptive observations of adults' facilitation of literacy in play. *Early Childhood Research Quarterly*,/ Observații descriptive ale alfabetizării adulților în facilitarea jocului. *Cercetare trimestrială asupra copilăriei timpurii*, 8, pp. 77-97.

Slade, A.(1987). A longitudinal study of maternal involvement and symbolic play during the toddler period. *Child Development*, / Un studiu longitudinal al implicării materne și jocului simbolic în timpul perioadei vârstei mici, 58, pp. 367-375.

www.montessoridunyasi.com

2. DEZVOLTAREA UNOR STRATEGII DE PREDARE ADECVATE PENTRU PĂRINȚII ȘI ÎNGRIJITORII DE COPII

Asist. Univ. Drd. Hasan DİLEK,
Universitatea Ahi Evran, Kırşehir/ Turcia

Traducere: Dr. Doina Balan,
Asociația EU-RO-IN Iași, România

Copiii învață în multe feluri, astfel că și strategiile care susțin cel mai bine învățarea lor variază, de asemenea. Aceste variații sunt importante de luat în considerare atunci când vă planificați să ajutați copiii acasă. Procedurile planificate variază în ceea ce privește oferta de oportunități de explorare, subliniind aici descoperirile verbale ale copiilor prin dezvoltarea metodelor care se desfășoară pas-cu-pas și care vizează ghidarea copiilor în procesul de configurare.

STRATEGIA 1. IMPLICAREA SENZORIALĂ

Asigurarea că modalitățile disponibile pentru ca acești copii să fie implicați activ în instruire prin utilizarea câtor mai multe simțuri posibil este de o importanță capitală. Învățarea începe cu percepția: văz, auz, simțul tactil, gust și miros. Deoarece cei mai mulți cercetători sunt de acord cu privire la importanța mâinilor în învățare, s-ar putea presupune că fiecare activitate pentru copii mici ar include în mod natural un nivel ridicat de angajament senzorial din partea copiilor. Mijlocul cel mai eficient de implicare senzorială este o experiență de primă mână. Acest lucru înseamnă că trebuie să se ia în considerare un contact direct al copiilor cu obiecte reale, oameni, locuri și evenimente. De exemplu:

- Dacă învățați copilul despre culoarea verde, oferiți-i copilului obiecte colorate în multe nuanțe de verde pentru ca acesta să le vadă și să le distingă.

- Dacă învățați copilul despre sunetul unui oboi, mai întâi arătați-i copilului un oboi și lăsați-l să atingă acest instrument muzical. Cineva trebuie să cânte la acest instrument în timp ce copilul îl privește. Dacă nu este posibilă această experiență de primă mână, aveți în atenție cu seriozitate dacă activitatea este potrivită cu vârsta copilului.
- Pe măsură ce copiii se maturizează și își exprimă curiozitatea cu privire la oameni, obiecte și evenimente, oarecum scoase din experiența lor imediată, ei continuă să-și planifice activitățile care asigură implicarea senzorială maximă, ținând cont de următoarele recomandări:
 - Primele experiențe sunt cele mai bune;
 - Experiențele de primă mână ar trebui să preceadă reprezentările sau experiențele mult mai abstracte (ex., arătați-i mai întâi fructul real, apoi imaginea fructului).
- Modelele sunt mai concrete decât imaginile, imaginile mai concrete decât cuvintele.
- Planificați activități care să implice mai întâi implicarea senzorială, ca procedură – mai bine mai devreme decât prea târziu.

STRATEGIA 2. INDICII DE MEDIU/AMBIENT

Copiii pot învăța mult din observarea indiciilor de ambient. Indicii de mediu ambiant semnalează copiilor așteptări pentru sarcini sau spații de învățare care nu pot fi specificate în mod verbal. De exemplu:

- Un semn pe coșul cu biscuiți cu o mână care prezintă trei degete sau numărul 3 indică faptul că fiecare copil poate lua trei biscuiți.
- În cazul în care șase copii participă la o activitate de artă în care sunt disponibile doar două perechi de foarfece, mesajul nerostit este faptul că ei trebuie să împartă foarfecele între ei astfel încât toată lumea să aibă posibilitatea de a le utiliza; aceste obiective de sprijin prin semnale non-verbale sunt legate de independență, cooperare, și auto-control.

STRATEGIA 3. SCHEME TIP SCHELĂ

Schematizare/Schela este procesul de furnizare și de eliminare treptată a sprijinului extern în procesul de învățare a copiilor. În acest timp, sarcina inițială nu este schimbată, dar modul în care copilul participă la sarcină se face mai ușor cu asistență. Pe măsură ce copiii au mai multe responsabilități pentru urmărirea unui obiectiv, asistența este retrasă treptat. De exemplu:

- Dacă un părinte/îngrijitor planifică o activitate de numărare pentru copilul care alege dintr-un sac de comori și contorizare a numărului de obiecte din interior și observă că copilul cunoaște cuvântul număr, dar contorizează unele obiecte de mai multe ori, iar pe altele nu, schemele pot fi folosite pentru a spori capacitatea copilului de a contoriza cu precizie. În acest caz, părintele/îngrijitorul ar putea să ia mâna copilului, arătând cu ea fiecare obiect și numărând cu glas tare. La repetare, părintele/îngrijitorul se va opri din numărarea cu voce tare, dar continuă să ajute copilul să puncteze verbal obiectele. În cele din urmă, copilul va putea contoriza fiecare obiect la un moment dat, fără asistență fizică sau verbală din partea părintelui/îngrijitorului.

Schematizarea aceasta începe cu asistență maximă din partea părintelui/îngrijitorului și asumarea responsabilității primare pentru atingerea obiectivului de urmărire (numărare). Cu toate acestea, treptat, această responsabilitate trece la copil până când el/ea este capabil/-ă de a atinge obiectivul fără ajutor extern.

Copiii învață în cel mai bun mod atunci când au oportunități de a se angaja în activități depășesc puțin nivelul lor actual de măiestrie. Schela/schema oferă un mijloc de a ajuta copiii să treacă individual de la un nivel de performanță asistat la funcționarea independentă. Cu alte cuvinte, copiii beneficiază atunci când au șanse să își exercite abilitățile cognitive, limbajul, abilitățile sociale și în activitatea comună cu „experți” care îi pot ajuta să performeze la niveluri superioare decât ar realiza pe cont propriu. Acești experți pot fi adulți sau colegi. Tehnicile de tip schele pot fi verbale sau fizice și pot sau nu să includă elemente de recuzită.

STRATEGIA 4. EXERSARE ÎNDRUMATĂ

La patru ani, Tony folosește capete de jucării puzzle acasă. În general, el s-a bucurat de cele mai multe ori de puzzle-uri buton care au avut câteva piese distincte. Apoi s-a mutat pe puzzle-uri de interblocare, care au variate culori și forme. Cel mai recent, el a devenit intrigat cu noul puzzle al unui autobuz etajat. El a încercat acest puzzle în fiecare zi, uneori, pe cont propriu, uneori cu fratele său, și, uneori, cu ajutorul părintelui/asistentului maternal. Tony are un părinte/îngrijitor care sprijină învățarea sa prin furnizarea de timp, spațiu și materiale pentru ca el să își exerseze abilitățile de lucru la un puzzle. Când el/ea planuri pentru jucării puzzle, el/ea ia în considerare să mențină interesul copiilor și să le ofere provocări corespunzătoare. În fiecare săptămână, ea păstrează câteva din săptămâna trecută marcate ca preferate înainte și apoi adaugă noi puzzle-uri pentru noutate. Ea include, de asemenea, diferite tipuri de puzzle-uri și puzzle-uri de diferite grade de dificultate. Tony are un părinte/îngrijitor care utilizează strategia de practică ghidată.

O premisă de bază în educația timpurie este faptul că copiii învață prin repetiție. Învățarea reală nu are loc într-un singur episod. Copiii au nevoie de multe oportunități de a se angaja în a folosi concepte, explora idei și a încerca abilitățile de a obține măiestrie. Cu alte cuvinte, copiii au nevoie de o șansă de a practica ceea ce învață și de a generaliza ceea ce au învățat în situații noi. O astfel de practică este cea mai benefică atunci când condițiile în care aceasta se desfășoară variază ușor de la un moment la altul. Astfel de episoade de practică pot apărea într-o zi sau în timpul mai multor săptămâni. Astfel, Tony crește abilitățile sale de lucru cu aceleași puzzle-uri, pe măsură ce trece timpul.

STRATEGIA 5. REFLECȚII COMPORTAMENTALE

Uneori, anumite informații vorbesc despre sau descriu un feedback, reflecțiile despre comportament sunt descrieri verbale ale acțiunilor copiilor. Acestea sunt declarații făcute copiilor privind unele aspecte ale acțiunilor lor.

Situația: În aer liber, un copil este pus să adune frunze în grămezi mici.

Adult: Găsește niște frunze roșii și niște frunze maro. (Or, oricare dintre următoarele: ai mai multe frunze în diferite grămezi; pune la un loc frunzele care sunt la fel).

Reflecțiile privind comportamentul ajută copiii să-și orienteze atenția la anumite aspecte ale unei experiențe pe care le pot percepe doar slab și să le expună vocabularul care descrie experiența lor. Astfel de reflecții rezumă, de asemenea, acțiuni pentru copii într-un mod care este informativ, fără a fi deranjante. De exemplu, copiii care acționează cu anumite materiale ar putea-o auzi pe mama lor/îngrijitorul spunând „degetele se deplasează ușor deasupra apei, ceea ce face valuri mici” sau „când întorci piesele puzzle-ului, vei vedea că se potrivesc. Sumarizări ca acestea nu trebuie să întrerupă acțiunile copiilor. Reflecții privind comportamentul copiilor pot include, de asemenea, modalități de explicații suplimentare cum ar fi trecerea degetelor peste apă sau de întoarcere a altor piese din puzzle-uri pentru a le potrivi. Astfel, reflecțiile de comportament sporesc conștiința de sine a copiilor.

STRATEGIA 6. REFLECȚII DE PARAFRAZARE

Ca și reflecțiile de comportament, reflecțiile de parafrazare sunt reformulări, cu cuvintele tale, a ceea ce a spus copilul. Aceste observații nonevaluative sunt denumite uneori extinderi verbale sau de ascultare activă. Folosind cuvinte ușor diferite de cele spuse de copil, reflecțiile care parafrazează extind vocabularul copiilor și a structurilor gramaticale. Uneori, astfel de reflecții, de asemenea, cer copiilor să extindă ceea ce spun ei înșiși. Extinderile verbale îi ajută la a-și rafina și clarifica conceptele și mesajele-cheie. Când copiii răspund reflecțiilor dumneavoastră, de asemenea, se introduc informații valoroase în gândirea lor. O astfel de înțelegere va influența modul în care continuați activitatea ca și formă de ajutor pe direcția de planificare viitoare. În cele din urmă, deoarece reflecțiile parafrazate permit copiilor să preia conducerea în conversațiile adult-copil, copiii interpretează utilizarea lor ca un semnal de interes și de grijă din partea adulților. Astfel de sentimente pot îmbunătăți climatul de învățare din copilărie.

Situații: În aer liber, un copil sortează frunze în două grămezi. El spune: „Aceste frunze sunt ascuțite. Aceste frunze sunt rotunde.”

Adultul: Tu ai găsit două feluri de frunze. (Sau: Ai observat că marginile frunzelor făcute grămadă arată diferit una de alta. Sortează frunzele în funcție de forma lor.)

Copilul: Acestea (arătând spre trei frunze pe partea) au ceva nou.

Adultul: Ai făcut o grămadă specială doar pentru frunzele cu găuri. Ai trei grămezi în total.

STRATEGIA 7. LAUDA EFICIENTĂ

S-a presupus că, de multe ori, lauda promovează în mod automat comportamente pozitive ale copiilor și încurajează copiii să persiste la efectuarea sarcinii. Din păcate, unele laude au capacitatea de a reduce încrederea în sine a copiilor și inhibă realizările acestora. Astfel, există o diferență între laudă eficientă și ineficientă. Lauda ineficientă este, în general, repetitivă și nu este autentică. Aceasta compară copiii unul cu altul într-un mod favorabil, se leagă succesul lor de noroc, și tinde să le întrerupă munca și concentrarea lor. Pe de altă parte, lauda eficientă este specifică, recunoaște acțiunile copiilor și compară progresul acestora cu performanțele lor anterioare. Aceasta leagă succesul lor de efort și capacitate, este individualizată pentru a se potrivi copilului și situației, și este neintruziv. Diferența dintre lauda ineficientă și cea eficientă este ilustrată în Tabelul 1.

TABEL 1. Comparația între lauda ineficientă și lauda eficientă

Lauda ineficientă	Lauda eficientă
Bună treabă. Bine făcută.	Petreci mult timp cu această poveste. Te-ai uitat la niște informații importante care au făcut setarea mai interesantă.
Ești un mare scriitor.	Ai găsit o modalitate de a surprinde cititorul la sfârșitul anului.
Uită-te la Rodney. Toată lumea ar trebui să încerce să scrie la fel de frumos ca și el.	În această poveste, ai folosit două cuvinte pe care nu le-ai scris niciodată înainte.
Ai avut noroc să vii cu o astfel de idee bună.	Timpul petrecut cu editarea trebuie răsplătit. Ai fost în stare să vii doar cuvintele potrivite pentru a termina povestea.
Mary, bun loc de muncă.	Mary, ai folosit o mulțime de sunete de animale în povestea ta.

STRATEGIA 8. ÎNTREBĂRI

Întrebările sunt instrumente de instruire de bază comune în educația timpurie a copiilor. Cu toate acestea, tipurile de întrebări folosite de adulți dictează răspunsul pe care îl primesc. Întrebările eficiente sunt cele cu un scop (legat direct la obiectivele pe care încercați să le învețe copilul), considerat provocator (merge dincolo de ceea ce este evident pentru a stimula nivel mai ridicat de gândire), clare (ușor de înțeles) și scurte (la obiect). Întrebările care îndeplinesc standardele sunt cele mai susceptibile de a câștiga atenția copiilor și a-i ajuta să învețe. Atunci când întrebarea este folosită pur și simplu pentru a trece timpul sau atunci când acestea sunt prea multe la număr devin intruzive, copiii se vor opri să le acorde atenție și calitatea răspunsului lor va scădea. De asemenea, întrebările nu ar trebui folosite pentru a demonstra lipsa de cunoștințe și de înțelegere a copiilor atunci când nu a fost oferită nici o experiență anterioară sau instrucțiune. O astfel de utilizare este o formă negativă de pretestare, cum ar fi atunci când un părinte/ îngrijitor prezintă o imagine a unui animal necunoscut unui copil de 4 ani și întrebă: „Care este numele acestui animal?”. Atunci când adulții pun întrebări la

care nu au nici un motiv să creadă că copiii pot răspunde, copiii răspund cu tăcere sau greșeli. În ambele cazuri, copilașii primesc mesajul că ei ar trebui să știe răspunsul și că eșecul lor de a răspunde în mod corect este un defect. Folosirea unor întrebări de slabă calitate ca acestea este ceva ce trebuie evitat.

Multe taxonomii descriu posibile întrebări care pot fi adresate copiilor. Cu toate acestea, diferă ca terminologie, de la întrebările care merg dincolo de răspunsuri simple, da-nu și la răspunsuri dintr-un singur cuvânt care sunt în mai mare parte de dorit. În plus, folosind o varietate de întrebări este de preferat să se bazeze pe un singur fel. Pe baza unor criterii prezentate în tabelul 2, au fost oferite mai multe categorii de întrebări pentru învățarea copiilor.

TABEL 2. Tipuri de întrebări și exemple

Aveți de gând pentru a spori capacitatea copiilor de a	Întrebări simple
Observa	Ce vezi/auzi/miroși/guști/simți ?
Reconstrui experiențe anterioare	Ce-ți amintești despre oamenii de la pizzerie ? Ce s-a întâmplat ultima dată când am pus piatra la soare ?
Relata cauza și efectul	Ce poți face pentru a realiza acest lucru ? Ce se întâmplă când / dacă faci ___ ? Când se întâmplă ___ ?
Prezice	Ce crezi că se va întâmpla data viitoare ?
Evalua	Ce s-a întâmplat ? Te-ai gândit ... la ce s-ar întâmpla ? Cum comparăm asta cu ceea ce s-a întâmplat de fapt ? Care este poezia ta favorită ?
Generaliza	Acum, că ai văzut ce am găsit când am tăiat lămâia, ce crezi că vom găsi atunci când vom tăia această portocală ?
Compara	Cum sunt, la fel/ diferite ? Care lucruri merg împreună ?
Motiva	Cum ai decis că se potrivesc/ merg împreună ?
Discrimina între obiecte și evenimente	Care nu face parte din aceeași categorie ? Care nu este un stejar ?
Rezolva probleme	Ce putem face pentru a afla cât de multe

	blocuri de marmură sunt în cutie
Cântări/Aprecia cantitatea	Cât de mult ? Cât de lung ? Cât de departe ?
Își imagina ceva	Cum ar fi în cazul în care oamenii ar avea cozi lungi ?
Propune alternative	În ce alte moduri s-ar putea grupa aceste obiecte ?
Utiliza cunoașterea faptică	Unde crezi că am putea găsi un loc călduros în această perioadă a anului ?
Infera	La ce altceva te poți gândi că funcționează așa ? De ce crezi că s-a întâmplat așa ?
Deveni conștienți de procesele lor de gândire	Cum ai știut... ? Ce te-a determinat să ... ?
Aplica	Cum poți să vezi ce ai învățat ?
A lua decizii	Ce crezi că ar trebui să facem acum că ne cunoaștem ___ ?
Comunica	Cum pot arăta / aminti / împărți cu alte persoane ce ai făcut / învățat ?

REFERINȚE

Kostelnik, M., Soderman, A.K., & Whiren, A.P. (2004). *Developmentally Appropriate Curriculum: Best Practices in Early Childhood Education/ Curriculum adecvat nivelului de dezvoltare: Cele mai bune practici în educația timpurie din copilărie*, Upper Saddle River, N.J.

3. DE CE JOCURILE SUNT IMPORTANTE PENTRU DEZVOLTAREA COPIILOR?

**Drd. Şükran ŞİMŞEK,
Drd. Elif İLHAN,
Universitatea Ahi Evran, Kırşehir/ Turcia**

**Traducere: Dr. Doina Balan,
Asociația EU-RO-IN Iași, România**

*“Puteți descoperi mai multe despre o persoană
într-o oră de joc decât într-un an de conversație.”*

Platon

Jocul/Joaca este o nevoie de bază a copiilor. Cu excepția cazului în care sunt îndeplinite nevoile lor, copiii nu pot fi pe deplin dezvoltați (Ayan și Dündar, 2009). Jocul este libertatea copiilor. În timp ce copiii se joacă, ei se bucură de independență și libertate, fiind departe de limitările adulților (Gül, 2012).

Jocul este stilul de viață esențial pentru copii. Pentru o lungă perioadă de timp, jocul a fost văzut ca neimportant, inutil și doar un instrument pentru divertisment. Din acest motiv, jocul a fost subapreciat (Durualp și Aral, 2011). Cu toate acestea, jocul care este definit ca fiind toate activitățile care se ocupă cu copiii în mod liber, fără interacțiunea cu alții, este la fel de vechi ca istoria și existența umană, valabil pentru fiecare vârstă și pentru fiecare societate (Bekmezci și Özkan, 2015; Ramazan, 2017).

Lazarus definește jocul ca o activitate care se desfășoară instinctiv, nu este o țință și aduce fericire. Pe de altă parte, Gross definește jocul ca exercițiile care pregătesc copiii pentru viața reală. Mai mult decât atât, Montaigne descrie jocul ca afacerea cea mai serioasă și importantă a copiilor. În mod similar, Montessori vede în joc afacerile copiilor. Pentru Fröbe, jocul este o nevoie a copiilor. Ei se explică prin joc. Copiii învață totul în timp ce se joacă și asta este evident, astfel încât aceștia ar trebui să fie învățați prin joc. Pentru Freud, jocul este o activitate care ajută copiii să-și găsească sentimentul de sine și de a ajunge la maturitate socială. Pentru el, jocul este o oglindă a

comportamentelor și a personalității copiilor (Durualp și Aral, 2011; Gülay Ogelman, 2014; Tuğrul, 2014).

După ce s-a conștientizat importanța lui, jocul a ajuns în locul platformelor politice. În conformitate cu articolul 7 din Declarația Națiunilor Unite a Drepturilor Copilului, care a fost adoptată la 20 noiembrie 1959, „produse alimentare adecvate, locuință, odihnă, joacă și îngrijire medicală ar trebui să fie asigurate pentru copii”. În conformitate cu articolul 31 din Convenția privind Drepturile Copiilor, „Statele participante vor respecta și promova dreptul copilului de a participa pe deplin la viața culturală și artistică și încurajează furnizarea de oportunități adecvate și egale pentru activități culturale, artistice, de petrecere a timpului liber și de relaxare.” Datorită acestor reglementări legale, și drepturile de joc ale elevilor au fost garantate ca timp ocupat (Bekmezci și Özkan, 2015).

Mulțumită jocului, copiii învață:

- concepte științifice, cum ar fi obiecte care să scufunde și să facă să plutească și modul în care să echilibreze blocurile pentru a construi un turn;
- concepte matematice, cum ar fi cum să împartă jucăriile sau le tratează în mod egal, sau ceea ce este mai mare, mai mic, mai mult sau mai puțin;
- abilități de alfabetizare, cum ar fi de a încerca niște cuvinte noi, povestind sau pretinzând că se joacă;
- abilități sociale, cum ar fi modul de a obține ceva împreună cu alții, de a-și face prieteni și de a fi respectuos;
- abilități de gândire, cum ar fi modul de a recunoaște și de a rezolva probleme;
- abilități de mișcare, cum ar fi mersul pe jos, tumba, săritura, echilibrul,

aruncarea și

prinderea obiectelor (Anderson-McNamee și Bailey, 2017; Bekmezci și Özkan, 2015; Ginsburg 2007; Ömeroğlu 2004; Ulutaşdemir, 2007).

În plus, studiile au arătat că acei copii care s-au jucat în mod adecvat vor avea, probabil, un succes academic mai mare și mai puține probleme de disciplină și comportament decât alții (Ramazan, 2017).

Jocul este cel mai natural mediu de învățare, așadar este un vehicul de formare reală. Acesta este cel mai bun mod de a identifica și analiza copiii în funcție de multele cercetări, deci este important să se

folosească puterea jocului în procesul de dezvoltare a copilului (Arslan și ceilalți, 2010; Gül, 2012; Ramazan, 2017). Jocurile copiilor sunt considerate a fi amuzante, dar fără un scop, însă multe studii indică faptul că jocul dezvoltă limbajul copiilor, abilitățile lor cognitive, fizice, sociale și dezvoltarea emoțională (Bekmezci și Özkan, 2015; Chuang și Chen, 2007; Ginsburg, 2007; Gül, 2012; Katlav, 2014; Ramazan, 2017).

CUM POT PĂRINȚII / ÎNGRIJITORII SĂ SUSȚINĂ DEZVOLTAREA COGNITIVĂ A COPIILOR PRIN JOC ?

Cogniția este acțiunea mentală sau procesul de dobândire a cunoștințelor și a înțelegerii prin gândire, experiență și simțuri. Aceasta cuprinde procese cum ar fi cunoașterea, atenția, memoria și memoria de lucru, judecata și evaluarea, raționamentul și „calculul“, rezolvarea problemelor și luarea deciziilor, înțelegerea și formarea limbajului etc. Dezvoltarea cognitivă se modifică și îmbunătățește în aceste domenii mai sus menționate pe măsură ce copiii cresc. Oamenii de știință cred că dezvoltarea cognitivă începe atunci când copiii încep să se joace.

Cu ajutorul jocurilor, copiii:

- adună informații;
- își satisfac curiozitatea;
- învață să gândească și să facă alegeri;
- recunoască obiecte, să le numească, le învață funcțiile și cum să le folosească;
- descopere diferite trăsături;
- dezvoltarea abilităților de gândire matematică și a celor cognitive, ca gândirea, alegerea, stabilirea relației cauză-efect... etc.;
- pot să-și dezvolte abilitățile de rezolvare a problemelor.

În timp ce se joacă, copiii aplică propriile metode pentru a rezolva problema. Copiii aplică, de asemenea, aceste informații în experiențe din viața reală (Bekmezci și Özkan, 2015; Ramazan, 2017). Interesul copiilor pentru joc poate fi folosit pentru a facilita procesul de învățare, care este o strategie de predare eficientă. Părinții și profesorii pot descoperi talentele ascunse ale copiilor prin piese de teatru, astfel încât acestea să ajute copiii să își dezvolte talentele (Bekmezci și Özkan, 2015).

Ce fel de jucării pot fi folosite pentru a contribui la dezvoltarea cognitivă a copiilor?

Potrivire de piese și cartonașe de puzzle, cartonașe de concept (concepte opuse etc.), cărți de joc, care sunt folosite cu reguli, cartonașe de memorie, imagini loto, jocuri cu numere simple și litere, puzzle-uri, blocuri, domino, jucării de laborator (microscop simplu și instrumente experimentale), jocuri pe calculator.

O probă de joc, care poate contribui la dezvoltarea cognitivă a copiilor

Joc de potrivire: imagini diferite pot fi lipite pe aceleași cărți de aceeași mărime (ex., 10x10 cm) sau pe o sticlă. Imaginile ar trebui să fie familiare copiilor și toate pregătirile ar trebui să fie făcute cu copii. Piesele pregătite sau dopurile de sticlă sunt întoarse și copiii încearcă să potrivească exact aceleași două imagini întorcându-le pe dos.

CUM POT PĂRINȚII / ÎNGRIJITORII SĂ SPRIJINE DEZVOLTAREA LIMBAJULUI COPIILOR PRIN UTILIZAREA JOCULUI ?

Dezvoltarea limbajului este o parte a dezvoltării cognitive. Oamenii sunt ființe sociale și ei comunică și interacționează cu alți oameni datorită limbajului. Ca și în viața reală, în timp ce se joacă, copiii trebuie să folosească un limbaj. Jocul are un rol important în dezvoltarea limbajului. Competențele lingvistice ale copiilor pot fi dezvoltate cu ajutorul unor piese pe care le joacă cu familiile lor, poveștilor și poeziilor pe care le ascultă. În multe jocuri pentru copii, limba trebuie să fie utilizată. Mai ales, rime pepinieră sau cuvinte amuzante pot sprijini dezvoltarea limbajului (Bekmezci și Özkan, 2015; Ramazan, 2017).

Studiile arată că copiii care cresc jucând jocuri în mod adecvat și eficient au capacitatea mai mare de a vorbi în mod corespunzător și de a se exprima, decât cei care se joacă mai puțin.

Prin joacă, copiii pot:

- să învețe lucruri noi și să le transmită altora;

- să învețe uneltele, să le denumească și să învețe cuvinte legate de situații și oameni, astfel încât aceștia să aibă un vocabular bogat;
- învața structuri gramaticale complexe, cum ar fi adverbe, adjective, pronume posesive;
- să înțeleagă explicațiile orale și dezvoltă abilități de ascultare;
- să dezvolte abilitățile lor la a face propoziții, cerând, răspunzând și povestind, astfel încât aceștia să poată explica sentimentele lor, ideile, în mod liber și confortabil;
- găsi modalități de a se explica.

Copiii învață diferite structuri lingvistice prin jocuri (Bekmezci și Özkan, 2015; Ramazan, 2017). Copiii îmbunătăți nu numai verbale abilitățile lor lingvistice, de asemenea, non-verbale prin piese de teatru. Joacă pregătirea copiilor pentru citire și scriere

Copiii își îmbunătățesc nu numai abilitățile verbale și lingvistice, ci și pe cele non-verbale, prin piesele de teatru. Joaca pregătește copiii pentru citire și scriere (Bekmezci și Özkan, 2015; Katlav, 2014; Ramazan, 2017).

Ce fel de jucării pot fi folosite pentru a contribui la dezvoltarea limbajului copiilor?

Jucării audio, casete de poezie și interpretare, păpuși, cărți audio, cărți de poveste, fabule, cărți de povești și de artă.

O probă de joc care poate contribui la dezvoltarea limbajului copiilor - „Cine sunt eu?”

Desenați imagini sau decupați imagini din ziare cu copii.

Așezați cărțile de aceeași mărime (ex., 10x10 cm) și sortați cărțile în grup.

Alegeți una dintre cărțile de joc care nu se află la copil.

Vorbiți despre imagine și explicați caracteristicile imaginii cărții pe care o alegeți până când copilul descoperă imaginea.

În acest proces, copilul poate pune întrebări.

Încurajați copilul pentru a comuta rolurile și să preia rolul dumneavoastră.

CUM POT PĂRINȚI / ÎNGRIJITORII COPIILOR SĂ LE OFERE SUPTOR ÎN DEZVOLTAREA SOCIALĂ ȘI EMOȚIONALĂ FOLOSINDU-SE DE JOCURI ?

Concepte cum ar fi dragostea, bucuria, durerea și tristețea, frica, furie, gelozie, încăpățănare, agresivitate sunt semne de emoție. Pentru a crește bine, copiii au nevoie de experiențe care au o mare importanță în dezvoltarea lor emoțională (Bekmezci și Özkan, 2015). Copiii se bucură de joacă și, în general, se simt pozitiv. Datorită jocului, copiii învață să își controleze reacțiile emoționale, pentru a se ține departe de probleme, să manifeste încrederea în sine, să se bucure, să simtă dragostea și să fie iubiți. Așa că ei pot experimenta diverse emoții și le pot îmbunătăți ei înșiși (Durualp și Aral, 2011; Gül, 2012; Ramazan, 2017). Joaca permite copiilor să-și controleze emoțiile. Dramatizarea reacțiilor emoționale îi ajută pe copii să se cunoască pe sine. Ei se îndepărtează de egocentrism. Ei înțeleg sentimentele și nevoile altora. Ei simt încrederea în sine. Învățarea emoțiilor pozitive sau negative ale copiilor și direcționarea lor în moduri adecvate se face prin joacă (Ramazan, 2017).

Prin joacă, copiii învață;

- norme sociale mai ușor și mai sigur;
- să aștepte, să împartă, să respecte drepturile celorlalți, să aibă dreptate și respect față de ceilalți;
- să respecte normele și limitele;
- obiceiuri de a face ordine și curățare;
- să asculte ceea ce li se spune și să se exprime;
- responsabilitățile și personalitățile altora prin asumarea rolurilor membrilor familiei acestora;
- să dobândească identitate sexuală;
- să înțeleagă alte puncte de vedere;
- să rezolve problemele împreună;
- justiție, respectarea normelor, să lucreze împreună, prietenie. Aceste abilități sociale le îmbunătățesc respectul de sine. (Bekmezci and Özkan, 2015; Gül, 2012);
- să descopere propriile lor caracteristici și altele puternice, încearcă să dezvolte părțile slabe și să le accepte;

- să câștige și să piardă, rapoartele adevărat-fals, bine-rău, corect-nedrept;
- să controleze agresivitatea lor și să comunice;
- să se confrunte cu temerile și să încerce să scape de ele;
- să-și controleze gelozia, teama, bucuria, mila, anxietatea, prietenia, dușmănia, dragostea, iubirea, încrederea;
- să facă față experiențelor negative.

Cum indică cercetătorii, jocurile sunt cel mai bun mod de a obține o idee despre sentimente, opinii, faze de dezvoltare ale copiilor, atunci când sunt observați în timpul joacă. Jocurile jucate de copii, rolurile lor, materiale folosite oferă date pentru a afla mai multe despre copii. Prin observarea și evaluarea jocului se obțin informații despre stadiile de dezvoltare ale copiilor (Bekmezci și Özkan, 2015).

Ce tipuri de jucării pot fi folosite pentru a contribui la dezvoltarea socială și emoțională a copiilor ?

Jucării dramatice, de dimensiuni reale, ouă, pâine, set cuțit-furculiță, instrumente muzicale; tobe, clopote de metal, maracas și așa mai departe. Benzi distractive; casete muzicale, jucării de susținere a creativității copiilor (imprimarea degetul, aluat de hârtie, pixuri cu imagini, culori apoase sau pastel, aluat pentru joc).

Un joc simplu care poate contribui la dezvoltarea socială și emoțională a copiilor

Jocul oglinză: Copiii și adulții stau față în față. Copiii imită mișcările adultului ca într-o oglinză. Apoi copiii acționează și cer adulților să îi imite.

CUM POT PĂRINȚI / ÎNGRIJITORII SĂ SUSȚINĂ DEZVOLTAREA FIZICĂ ȘI MOTORIE A COPIILOR PRIN FOLOSIREA JOCURILOR ?

Dezvoltarea fizică este legată de formele corpului incluzând creșterea, sănătatea, greutatea și schimbările de ordin fizic. Dezvoltarea fizică poate fi definită ca o creștere fizică de la naștere până la maturitate, precum și dezvoltarea motorie brută (de ex., mersul pe jos) și cea fină (de exemplu, mișcarea degetelor), precum și controlarea corpului (Ramazan, 2017). Dezvoltarea fizică înseamnă progresul controlului unui copil

asupra corpului său. Aceasta include controlul asupra mușchilor, coordonarea fizică și capacitatea de a se așeza și a se ridica.

Jocul este limba mișcării. În timp ce joacă un joc pentru prima dată în mod activ, copiii învață și mental și fizic. (Gül, 2012; Ramazan, 2017). Jocul contribuie la dezvoltarea fizică sănătoasă. Abilitățile motorii specifice sunt îmbunătățite prin joc. Alte studii arată modul în care părinții, profesorii și persoanele care îi îngrijesc pot îmbogăți jocul pentru a consolida efectul acestuia asupra dezvoltării fizice.

Din primele minute după naștere (și probabil înainte), copiii se angajează în activități motorii semnificative care au impact asupra dezvoltării de mai târziu. Studiile arată că jocul are multe efecte pozitive asupra dezvoltării fizice a copiilor, așa cum se vede în următoarele.

Jocul:

- crește eficiența sistemului imunitar, glandelor endocrine și cardiovasculare;
- reduce stresul, oboseala, paguba și depresia;
- crește gama de mișcare, agilitate, coordonare, echilibru, flexibilitate și explorare motorie fină și grosieră (Anderson-McNamee și Bailey, 2017; Bekmezci și Özkan, 2015; Gül, 2012; Ramazan, 2017).

Ce tipuri de jucării pot fi folosite pentru ca să contribuie la dezvoltarea fizică și motorie a copiilor ?

Biciclete, mingi colorate de diferite dimensiuni, cusături din stofă, cuburi simple, jucării mari ca puzzle din lemn, ciocan, cuie și plăci de pin, mașini mari de jucărie, cretă moale, culori și hârtii. Jucării de construit, mașini de diferite dimensiuni, creioane colorate, vopsea, perie groasă și foarfece moale.

O probă de joc care poate contribui la dezvoltarea fizică și motorie a copiilor:

Jocuri de imitație:

- **Mers pe jos ca un bătrân:** Spatele este încovoiat, capul se apleacă, merge încet, ca și cum ar avea un baston folosit la plimbare.

- **Culesul merelor:** Brațele sunt ridicate, se ridică pe vârfurile degetelor de la picioare, pretinzând că se întinde ca să culeagă fructe. Sare mai sus pentru a alege mere din copac de pe ramurile superioare. Între timp, fructele sunt adunate prin aplecarea ramurilor.
- **Mers de pui:** Genunchii sunt îndoiți și se lăsă pe vine. Brațele laterale sunt deschise și se balansează ca niște aripi. Mers pe jos lateral spre stânga și spre dreapta.
- **Bobinare:** Brațele sunt ridicate. Atunci când își întoarce corpul spre stânga și spre dreapta, scoate sunete „vuuuv, buvvv”.

REFERINȚE:

Anderson-McNamee, J. și Bailey, S. J. 2017. *The Importance of Play in Early Childhood Development*. Retrieved on 15.01.2017 from/ *Importanța jocului în dezvoltarea timpurie a copilului*. Preluat la 15.01.2017 din

<http://msuextension.org/publications/HomeHealthandFamily/MT201003HR.pdf>

Arslan, C., Yücel, A.S., Ve Güllü, M. 2010. İlköğretim Ve Ortaöğretimde Öğrenim Gören Öğrencilerin Spor Ve Oyun Alışkanlıklarının İncelenmesi. *Journal Of New World Sciences Academy*, 5(1);28-46.

Ayan, S. ve Dündar, H. 2009. Eğitimde Okulöncesi Yaratıcılığın Ve Oyunun Önemi. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28;63 -74.

Bekmezci, H. ve Özkan, H. 2015. *The effect of games and toys on child health/ Efectul jocurilor și jucăriilor asupra sănătății copilului*, İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hast. Dergisi, 5(2):81-87.

Chuang, T.Y. și Chen, W.F. 2007. *Effect of Digital Games On Children's Cognitive Achievement*. *Journal Of Multimedia/ Efectul jocurilor digitale în realizarea cognitivă a copiilor*. *Jurnalul Multimedia*, 2(5); 27-30.

Durualp, E. and Aral, N. 2011. *Oyun Temelli Sosyal Beceri Eğitimi*. 1. Baskı, Vize Yayıncılık, Ankara.

Ginsburg, K.R. 2007. *The Importance Of Play In Promoting Healthy Child Development And Maintaining Strong Parent-Child Bonds*. *American Academy Of Pediatrics/ Importanța jocului promovarea dezvoltării sănătoase a copilului și menținerea legăturii puternice părinte-copil*. *Academia Americană de Pediatrie*, 119(1); 182-191.

Gül, Ö. 2012. *The Comparison Of The Effect Of Game And Motion-Based Gross Motor Skills Training Programmes On The 4-5 Years Old Children's Gross Motor Skills/ Compararea efectului jocului și mișcării bazate pe aptitudinile motorii. Programe de formarea abilităților motorii brute la copiii de 4-5 ani.* Selçuk Üniversitesi, Doktora Tezi. Konya.

Gülay Ogelman, H. 2014. *Yasamın İlk Yıllarında Oyun: Oyuna Çok Yönlü Bakış.* 1. Baskı, Pegem Akademi, Ankara.

Katlav, S.2014. *Effects Of Games On Development Of 3-5 Ages Of Children On Preschool Children/Efectul jocurilor în dezvoltarea copiilor de 3-5 ani, asupra copiilor preșcolari.* International Journal Of Social Science/Jurnalul Internațional de Științe Sociale, Numărul: 28, pp. 253-273.

Ömeroğlu, E. 2004. Çocuk ve Oyun. Kot, A. (Editör) Ailede Çocuk Eğitimi. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Yayınları No:124.

Ramazan, O. 2017. Çocuk Ve Oyun. Atatürk Üniversitesi. Erişim tarihi: 15.01.2017,
http://www.ataaof.com/ow_userfiles/plugins/forum/attachment_1311_544130ab203a6_544130a066d65_%C3%87OCUK-VE-OYUN-6.pdf

Tuğrul, B. 2014. Yunun Gücü. Ed: Aksoy, A. B. Okulöncesi Eğitimde Oyun. 1. Baskı, Hedef Yayıncılık, Ankara.

Ulutaşdemir, N. 2007. Engelli Çocuklarda İletişim Ve Oyunun Önemi. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 2(5); 36-51.

MODEL DE PERSONALIZARE PENTRU EDUCAȚIA ADULȚILOR

**Autori: Claudia Di Foglio, Giulia Benedetto, Vittoria Paolino,
Polaris Ltd, Italia**

**Traducere: Dr. Doina Balan,
Asociația EU-RO-IN Iași, România**

1. Personalizarea în educația adulților

1.1. Introducere

Educația pentru adulți în Europa este o parte a învățării pe tot parcursul vieții pentru a crea societatea cunoașterii.

Aceasta ar putea fi: formală, adică în instituțiile de învățământ și non-formală, adică dobândită în afara instituțiilor de învățământ în contexte recreative sau de voluntariat.

Educația pentru adulți este definită ca fiind „non profesională“ (ENPA, Educație non-profesională a adulților), deoarece îi lipsește o legătură strânsă cu piața forței de muncă, dar este fundamentală pentru îmbătrânirea activă a populației și pentru politicile UE pentru incluziune socială.

Un adult care învață are nevoie de un serviciu de consiliere specifică pentru îndrumare pentru a face el/ ea alegerea proprie în ceea ce privește modul de învățare personalizat.

Sistemul de Educația adulților are sarcina de a elabora programe și cursuri flexibile, care pot fi puse în aplicare în mai multe combinații, precum și de a aplica personalizarea învățării în cadrul sistemului de învățare pe tot parcursul vieții.

1.2. De ce se croiesc experiențe de învățare ?

Participarea adulților la sistemul de învățare pe tot parcursul vieții este încă departe de obiectivele de la Lisabona (2000), care ar fi trebuit adoptate de sistemele educaționale unice de țară, în 2010. Cercetări recente evidențiază unele aspecte recurente în educația adulților:

- participarea invers proporțională cu vârsta;
- nivelul de participare este direct proporțional cu nivelul de educație;
- principalul obstacol este lipsa de timp, resurse economice și trasee de învățare personalizate;
- mediul social nu susține și nici nu promovează învățarea adulților;
- experiențele anterioare negative demotivează adultul.

Pentru a fi mai clar, se poate spune că multe căi de educație pentru adulți duc lipsă de atractivitate, deoarece acestea sunt stereotipe și în imposibilitatea de a valoriza fundaluri și stiluri de învățare, iar acestea sunt inadecvate pentru adulți.

Adulții sunt adesea confunzi cu privire la oportunitățile reale pe care le-ar putea găsi în sfera învățării pe tot parcursul vieții; în plus, trebuie să se considere că adulții au deja o carieră și viața definită, experiențe personale dobândite și elemente biografice semnificative: ofertele de învățare nu sunt concepute pentru a răspunde nevoilor educaționale ale adulților, respectând obiceiurile, aptitudinile, particularităților și timpului de învățare.

Mai mult decât atât, adulții au o atitudine spontană față de metoda de învățare personalizată: Knowles spune că adulții se bazează în totalitate pe senzațiile lor atunci când conceptualizează, independent de ceilalți oameni, și că adultul este complet responsabil de acțiunile și deciziile sale.

Duccio Demetrio vorbește despre „instinct și stăpânirea lui“, adică fiecare adult deține o doză de conștientizare și stăpânire a competențelor lui/ ei cognitive care îi permit să înceapă metode de învățare autonom personalizate, cu un accent mai mare pe intrări intenționate; de exemplu, cel care învață ar putea observa nevoi educaționale suplimentare care nu sunt luate în considerare de la început sau că provocările

educaționale sunt prea mari sau prea mici, sau că traseul educațional ar avea nevoie de mai mult sau mai puțin timp.

Personalizarea metodei educaționale se poate referi la o varietate de niveluri în cadrul acordului de învățare sau angajamentelor:

NIVELE DE PERSONALIZARE			
NIVEL	Orientare	Design educațional	Practică educațională
CE	Curricula educațională	Panificarea și design-ul cursului	Tactici și strategii educaționale
CINE	LPT – trainer de personalizare a învățării: co-design, interacțiuni cu adulții care învață, conduc personalizarea	Training designer: proces de macro design, curricula flexibilă, structura cursului (unități de învățare, activități, conținuturi etc.), păstrarea în minte a calificărilor făcute de adulți	Trainer pentru adulți: conținuturi avizate, aplică strategii și metode de învățare personalizate în cadrul cursului; are rol de facilitator în procesul de învățare a cursanților; este relevant în ceea ce privește dezvoltarea competențelor și auto-evaluarea adulților

Personalizarea este calea fundamentală pentru a ști cum învață adultul.

1.3. Cum învață adultul și cum trebuie să se angajeze fiecare dimensiune pentru cei care învață: auto-evaluare și autobiografie

Pentru adulți, experiența de învățare este importantă, deoarece cunoașterea este, prin urmare, activitatea cea mai potrivită și este legată de realitate, de situații concrete și de o analiză experiențială în anumite contexte; adultul trebuie să comunice propriile sale experiențe și propria sa „măiestrie” instinctivă.

Pentru adulți, identitatea coincide cu munca și experiențele de viață, și ei tind să se identifice cu experiențele lor, astfel încât, de fiecare dată când experiențele lor sunt ignorate, se simt și ei ignorați. Prin urmare, este fundamental:

- să se concentreze activitățile pe probleme și soluții practice (sarcini), mai

degrabă decât pe conținuturi;

- să se ofere informații clare pentru a face față misiunii;
- să adauge exemple, instrumente și strategii utile pentru a rezolva el problema sau pentru a realiza o activitate;
- să îl facă pe adult co-proiectantul experienței sale proprii de învățare;
- să creeze un mediu de învățare în care adultul și-ar putea exprima propriile experiențe de viață și de muncă, abilitățile sale (teoretice și practice), precum și instinctul său de autocontrol/stăpânirea de sine;
- să proiecteze cursuri flexibile, bazate pe interese și activități care îi pun adulții în situații reale de viață;
- să valorizeze stimulul ce provine dintr-un context de învățare informală și să meargă dincolo de constrângerile tradiționale de subiecte educaționale.

Pentru un adult, a învăța înseamnă:

- să își transforme abilitățile anterioare în competențe noi;
- să modifice și să transforme atitudinile anterioare, ideile și conexiunile logice din cunoașterea anterioară;
- să aibă oportunitatea de a-și co-stabili obiectivele de învățare, pentru a fi mult mai utile;
- să se simtă angajat în co- organizarea programelor și activităților de învățare.

Abordarea biografică reprezintă o strategie de îmbinare greu de realizat pentru adulți, deoarece se concentrează pe identitatea personală, care la adulți coincide cu experiențele de lucru și de viață.

Activitatea propusă constă dintr-un exercițiu de scriere a autobiografiei: posibilitatea ca acela care învață să își descrie experiențele sale, competențele, abilitățile, așteptările, susține creșterea gradului de conștientizare de sine și ar putea fi un punct de plecare pentru recunoaștere și socializare în cadrul grupului.

O auto-evaluare susține motivația și auto-realizarea: s-ar putea întâmpla ca motivația să scadă în timpul experienței de învățare, în cazul în care obiectivele sunt provocatoare sau prea ușor de realizat.

Datorită acestui exercițiu, formatorii au sarcina de a facilita procesul de sensibilizare cu privire la nevoile educaționale, ambițiile și dezvoltarea competențelor cursanților adulți.

La începutul activității, este important să ne amintim că cel care învață:

- trebuie să se înțeleagă că scrie autobiografia sa, că aceasta nu este la fel de scris ca un CV, dar că trebuie să vorbească despre el însuși;
- ar trebui să evidențieze elementele vieții sale, care ar putea fi relevante în ceea ce privește noua experiență de învățare și cele care au contribuit la formarea lui;
- trebuie să se concentreze pe contexte informale și non-formale, unde a dobândit competențele sale, precum și pe experiențe din viața de zi cu zi;
- trebuie să își amintească experiențele negative care sunt importante ca și cele pozitive;
- nu ar trebui să scrie mai mult de o pagină și jumătate și trebuie să conțină răspunsuri la aceste cinci întrebări:

1. Care eveniment sau persoană a avut o influență în viața sa ?
2. Ce realizări și beneficii a obținute ?
3. Cu ce dificultăți și constrângeri se confruntă ?
4. Care este opinia sa cu privire la situația sa profesională și personală reală ?
5. Care sunt așteptările pentru viitor ?

1.4. Identificarea stilurilor de învățare și îmbunătățirea auto-controlului: brainstormingul și acordul de învățare

Pentru a personaliza calea de învățare în cadrul unui model de personalizare în educația adulților, un proces de învățare a auto-controlului în care se angajează este necesar - în ceea ce privește toate dimensiunile cursantului: autobiografia oferă baza pentru a construi acordul de învățare, care este instrumentul necesar de a proiecta calea de învățare.

Acordul de învățare ar putea fi co-conceput individual, dar și cu un grup.

Formatorul poate propune acordul de învățare ca un instrument de auto-evaluare, prin sprijinirea cursanților în a face o comparație între activitățile planificate și cele realizate.

Co-proiectarea ia în calcul obiceiurile și așteptările cursantului adult.

Formatorul are un rol fundamental de orientare, sprijinirea adult pentru a crește gradul de conștientizare lui nevoile și așteptările sale.

Un posibil cadru de proiectare ar putea fi următorul:

Scurtă descriere a cursului:

- titlul, obiectivele, timpul, locul, conținutul, abordarea metodologică;
- ce va obține cursantul (în termeni de abilități, aptitudini și competențe);
- cum anume competențele dobândite pot fi utilizate de către cursant.

1. Resursele disponibile pentru cursant:

- resurse umane: trainer, tutori, experți etc.;
- resurse fizice: cărți, documente, exerciții, jocuri etc.;
- resurse tehnologice: platforma de învățare online, comunitatea de învățare online, bloguri, rețele sociale, conținuturi online etc.;
- resurse logistice: clase, laboratoare etc.

2. Ce se așteaptă de la:

- relațiile dintre trainerii și cursanți;
- interacțiune, participare și cooperare;
- abilități și competențe.

Cum se pot satisface toate aceste condiții ? Există o soluție simplă și eficientă: se angajează adulții într-un exercițiu de brainstorming, o tehnică de creație care promovează generarea de idei noi pentru a rezolva probleme sau de a crea eseuri, într-o atmosferă pozitivă, în cazul în care fiecare participant este încurajat să-și exprime gândurile sau ideile sale, fără a le aduce atingere sau critici.

Brainstormingul este o tehnică valabilă pentru experiențele adulților se iau în calcul exact ca niște cunoștințe; prin urmare, activitățile corespunzătoare sunt cele legate de situațiile reale.

Grup de creație	Maximum 10 persoane (cu moderatorul) interesate și conștiente de conținuturile discutate
Obiective și conținuturi ale întâlnirii	Moderatorul introduce conținutul în discuție, face un rezumat scris pe tablă și explică regulile grupei: <ul style="list-style-type: none">• se evită criticile• se propun cât mai multe idei, chiar dacă divergente sau neobișnuite• se găsesc posibile legături între ideile propuse• au un obiectiv clar și comun• își permite și să îi încurajeze pe toți, să-și exprime propriul punct de vedere într-un mediu de colaborare
Crearea ideilor individuale	Fiecare participant este încurajat să reflecteze cu privire la acest subiect pentru câteva minute, luând notițe pe o bucată de hârtie
Înregistrarea ideilor	Moderatorul invită fiecare participant să citească și să explice ideile sale și să le scrie pe tablă; rezultatul acestei faze ar fi o listă plină și supraîncărcată de idei.
Organizarea ideilor	Ideile sunt clasificate în clase conceptuale și repetițiile se elimină.
Evaluarea ideilor	Ideile sunt discutate și evaluate pentru a le sublinia pe cele mai interesante.

Tehnica Brainstorming are o fază divergentă, care este necesară pentru a produce idei noi, și este urmată de o fază convergentă în cazul în care sunt analizate, evaluate și selectate cele mai interesante idei.

Este de așteptat ca toată lumea să facă ce știe cel mai bine contribuind la joc. Din această perspectivă, brainstormingul este un exercițiu bun pentru a dobândi noi competențe într-un proces de auto-învățare. Dimensiunea colectivă reprezintă o valoare adăugată și evidențiază procesul social al învățării.

Rezultatul brainstormingului este unul de grup, grup care a inclus oameni cu opinii diferite.

În plus, există alte trei metode pentru a personaliza procesul de formare și de a realiza un proces de auto-învățare: învățarea prin cooperare, jocul de rol și studiul de caz.

2. ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE

2.1. Ce este învățarea prin cooperare

Învățarea prin cooperare este o metodă de predare, în care echipele mici, formate din cursanți de diferite niveluri și abilități, utilizează o varietate de metode de învățare pentru a îmbunătăți de înțelegere a unui subiect. În cadrul grupului, fiecare participant este responsabil pentru el / ea și pentru colegi, prin crearea unui mediu de cooperare.

În situații de cooperare indivizii, în mod conștient și subconștient, acționează pentru a ajunge la rezultate care sunt benefice pentru ei înșiși și pentru întregul grup. Feedback-urile de la colegii de echipă sunt importante, precum și provocatoare, iar provocarea raționamentului și concluziile, ca și sprijinul lor în cadrul grupului, este fundamentală. În timpul procesului sau exercițiului, îmbunătățirea participanților individuali este mai importantă decât nota/ valoarea scorului/ rezultatelor finale.

În timpul sesiunilor, cursanții sunt încurajați să dezvolte și să practice activități de comunicare, să dezvolte managementul conflictelor și abilitățile de luare a deciziilor, în scopul de a face eficient mediul de lucru. Deoarece nu este doar o echipă de exercițiu/ de lucru, membrii grupului ar trebui să învețe, și pentru acest motiv, cum se fac evaluările în cadrul grupului, pentru a identifica provocările, strategiile și posibilele schimbări care sunt cruciale.

Strategia este considerată complementară individului și metodele de învățare sunt competitive, deoarece cursanții lucrează singuri și nu sunt legați de alte persoane sau care lucrează unul împotriva celoralți, reciproc, pentru a ajunge la un grad de finalitate/ rezultate care este limitat pentru un grup mic.

2.2. Elemente de bază pentru învățarea prin cooperare

O abordare de învățare prin cooperare permite să se adapteze lecțiile la nevoile educaționale ale cursanților și poate fi relaționată cu o varietate de cursuri și discipline.

Un grup de cooperare nu este format doar din oameni, ci există unele elemente și condiții care trebuie respectate:

- direcții clare și obiective clare
- instrucțiunile trebuie să se ofere în mod clar înainte de a începe cursul.

Cursanții ar trebui să știe exact la ce să se aștepte să învețe; prin urmare, este recomandat să se folosească un limbaj clar și cuvinte clare cu privire la cunoștințele pe care le-ar obține și în cazul în care ar trebui să elaboreze un anumit fel de materiale. Ce ar trebui să fie evidențiat în timpul fazei de început și prezentarea activității prin faptul că grupurile sunt un mijloc de a ajunge la unele obiective.

Pentru a pune accent pe acest aspect ar fi realizarea unui suport pentru condiția următoare:

- interdependență pozitivă.

Grupul ar trebui să fie conștient de unitatea sa și de faptul că rezultatele sunt atinse numai dacă lucrează împreună. Interdependența pozitivă se supune acestui proces, adică fiecare cursant știe că sunt necesare eforturi din partea fiecărui membru al grupului pentru succesul grupului și că pentru fiecare contribuție a fiecărui participant nu beneficiază numai el/ ea, ci chiar și ceilalți membri ai grupului. În acest fel, fiecare participant este implicat și în succesul celorlalți participanți. Ar trebui să fie păstrată aceeași componență a grupului până când subiectul este învățat.

- grupul eterogen

Grupurile ar trebui să fie formate din 3-5 membri și ei ar trebui să vină din medii diferite și să aibă abilități diferite, membrii grupului ar trebui să fie amestecați în ceea ce privește rasa și gen, evitând prietenii.

- responsabilitatea individuală

Fiecare membru al grupului ar trebui să fie responsabil și ar trebui să susțină munca în echipă cu contribuția lui/ ei. Grupul ar trebui să poată măsura progresul prin atingerea obiectivelor și chiar prin efortul membrilor lui în acest proces. Scopul este de a face fiecare participant mai puternic în învățarea în grup, mai degrabă decât ar face o persoană singură.

Se sugerează să-și planifice și un interval de timp pentru a observa un grup și să înregistreze frecvența cu care fiecare membru contribuie la activitatea grupului.

În timpul performanței, moderatorul ar trebui să sprijine cursanții cu privire la atitudini și comportamente, pentru a le schimba sau a le menține.

- interacțiunea față în față

Clasa ar trebui să fie amenajată într-un mod care să le permită cursanților să se confrunte reciproc, să aibă contact direct, ochi în ochi: ca și interdependența pozitivă subliniată mai sus, există importante schimburi dinamice interpersonale care au loc în timpul exercițiului. Ocazional, în timpul exercițiilor, cursanții ar trebui să fie încurajați să explice oral modul în care intenționează, să rezolve problemele cu care se confruntă, să lege tema de învățare prezentă cu cunoștințe din trecut.

- utilizarea abilităților de colaborare

Scopul principal este de a dobândi cunoștințe cu privire la o anumită problemă sau subiect, dar învățarea prin cooperare permite, în același timp, să se dezvolte abilități interpersonale de lucru și de echipă. Alte competențe care pot fi dezvoltate sau dobândite prin învățarea prin cooperare sunt de conducere, de luare a deciziilor și de rezolvare a problemelor, precum și dezvoltarea unor abilități de comunicare și de timp, precum și de gestionare a conflictelor.

- prelucrare la nivel de grup

După cum s-a menționat mai sus, grupul acționează ca o unitate și este important să se mențină relații bune și eficiente între membrii săi. Un fel de „auto-evaluare“ din timp în timp creează spațiul pentru acțiuni de reglare sau de întărire. O analiză a activității pe care echipa o desfășoară duce la rezultate mai bune de învățare.

.

- oportunități egale pentru succes

Moderatorul sau formatorul ar trebui să acorde o atenție faptului că toată lumea are șanse egale de învățare. Apartenența la un grup sau altul nu implică penalități sau recunoașteri.

2.3. Tipuri de învățare prin cooperare

Învățarea prin cooperare este un fel de abordare care pot fi utilizată în strategiile formale, informale și în grupuri de bază de cooperare, sau în strategii mixte. Alegerea cea mai bună depinde de lungimea activității.

Învățarea prin cooperare informală consideră ca grup de cursanți unul creat ad-hoc, pentru o perioadă scurtă, de la câteva minute la un curs. Mai mult decât atât, acesta permite participanților să beneficieze de repetarea subiectului prin discuții la curs: a asculta întrebările și îndoelile altor membri ar aduce mai multă experiență care îi învață despre această problemă și determină o relație mai activă și de colaborare. Metoda implică discuții concentrate activ înainte și după training.

Ca metodă, implică discuții ale cursanților; moderatorul sau formatorul ar putea aborda unele perspective cu privire la modul în care conceptul este înțeles și el/ea ar putea face unele modificări în cazul în care lucrurile nu merg în direcția cea bună.

În învățarea formală prin cooperare, studenții sau cursanții sunt organizați în grupuri mici, care lucrează împreună pentru un curs sau pentru o perioadă de câteva săptămâni, iar trainerul joacă un rol fundamental într-un mediu mai formal; prin urmare, este, de obicei, un profesor cu cursanții lui.

Grupul de lucru pe bază de cooperare poate fi constituit pe termen lung din grupuri stabile, cu aceiași membri.

Caracteristicile comune ale celor trei metode constau în nivelul mai ridicat de implicare, în crearea unui mediu în care cursanții sunt încurajați să împărtășească și să absoarbă mai mult subiectul în discuție și, în cazul în care elementele de bază ale învățării prin cooperare sunt respectate, interdependența pozitivă în mod special și responsabilitatea individuală. Grupurile ar trebui să fie eterogene, să primească sarcini clare și concrete, trainerul având rolul de a conduce clasa și o monitorizează, de a evalua progresele și realizările cursanților.

Învățarea prin cooperare poate fi folosită pentru o varietate de cursuri, de tipuri de formare, laboratoare, ateliere sau cursuri bazate pe proiecte.

În laboratoare și proiecte (adică, atunci când s-a cerut să se producă un rezultat care va fi evaluat), o echipă bazată pe o abordare prin cooperare funcționează bine, dar unele constrângeri sunt reprezentate de lipsa de responsabilitate individuală, pentru că unii membri preiau povara tuturor sarcinilor de la ceilalți, aceștia necontribuind la rezultatele finale sau la realizări. În acest caz, se recomandă introducerea unor teste individuale cu privire la aspectele legate de proiect, astfel încât membrii grupului să fie încurajați să împartă sarcinile și să interacționeze cu alți membri.

2.4. Implementarea

Aici este prezentată procedura de punere în aplicare a metodei informale de învățare prin cooperare, deoarece pare să fie mai flexibilă și mai potrivită pentru contexte informale.

- Formatorul ar trebui să creeze grupurile care trebuie să fie eterogene (pentru fundament, cultură, gen, abilități) și compuse din două sau trei persoane.
- Apoi, el/ ea oferă informații cu privire la modul în care va fi structurat trainingul, cu sarcini și date clare; este de așteptat de la formator să explice faptul că unul dintre obiective este de a ajunge la un acord între membrii fiecărui grup, iar acest cadru de interacțiune de bază este fundamental pentru a stimula dialogul, gândirea la un nivel superior și un acord, de asemenea.
- Clasa trebuie aranjat într-un mod care ar fi ușor ca participanții să interacționeze, de preferință, cu locuri de forma unei potcoave sau în grupuri de trei sau patru, așa cum se explică în figura 1.1 de mai jos.
- Apoi, el/ ea oferă informații cu privire la modul de în care trainingul va fi structurat, cu sarcini clare și date; este de așteptat ca formatorul să explice faptul că unul dintre obiective este de a se ajunge la un acord în cadrul fiecărui grup, iar acest cadru de interacțiune de bază este fundamentală pentru a stimula dialogul, gândirea la un nivel superior și un acord.

- Clasa ar trebui aranjată într-un mod care va ajuta participanții să interacționeze mai ușor, de preferat în formă de potcoavă sau în grupe de trei-

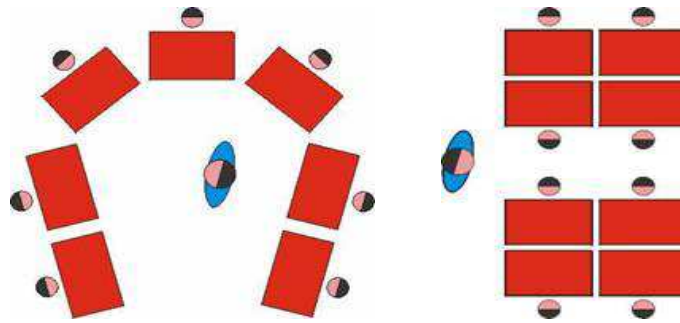

Figura 1.1 Aranjarea clasei pentru învățarea prin cooperare

patru scaune, așa cum apar în Figura 1.1.

- Apoi, formarea va fi structurată în cursuri de aproximativ 15 de minute (care reprezintă pragul de atenție la adulți motivați). La sfârșitul fiecărui sfert de oră, formatorul formulează o întrebare și cursanții, împărțiți în grupe, sunt invitați să ofere câte un răspuns. Întrebările pot fi de diferite tipuri, cum ar fi cererea de a rezuma cursul, reacția lor la subiectele expuse, pentru a prevedea tema următoare a cursului, solicitarea de a rezolva o problemă, de a crea conexiuni între prelegerea și cunoștințele anterioare. Răspunsul ar trebui să fie formulat în așa fel încât să reflecte acordul comun al grupului. Fiecare grup ar asculta răspunsurile individuale ale membrilor săi și apoi membrii ar trebui să ofere și să răspundă la întrebare, nu doar rezumând răspunsurile, ci să le organizeze într-un întreg, după realizarea acordului membrilor grupului. Formatorul trebuie să se asigure că această parte a fost realizată.
- Uneori, în timpul formării, grupele pot fi selectate pentru o scurtă prezentare a rezumatului discuției lor interne. Acest lucru ar antrena cursanții la discuții și toată lumea ar fi sigură că a înțeles opiniile celorlalți.
- Unele momente de discuție generală din timpul formării pot oferi informații pentru a verifica dacă participanții lucrează în mod corect, pentru dezvoltarea competențelor cheie și tehnice.

- Pentru a termina sesiunea, formatorul atribuie o sarcină pentru fiecare grup, respectiv să rezume ceea ce au învățat și cum să integreze aceste cunoștințe noi la cadre conceptuale anterioare.
- Acest lucru ar putea fi o sarcina de efectuat în afara clasei pentru următoarea întâlnire.

2.5. Sugestii

Pentru a dobândi competențele potrivite, formatorilor care abordează învățarea prin cooperare, li se recomandă să înceapă cu grupuri mici și să conducă activități în grupuri mici. Apoi, pas cu pas, ar fi mai ușor de a construi ceva mai mare și puternic.

Un prim sfat presupune oferirea de informații clare: ce vor face cursanții, de ce și ce beneficii vor avea - ar trebui să fie cunoscute de către fiecare participant.

Un alt trainer trebuie să vadă cum ar putea atribui sarcini mai dificile decât cele prin metodele tradiționale, astfel încât cursanții să folosească un nivel mai ridicat de gândire și de concentrare.

Pentru a efectua o anumită evaluare de-a lungul cursului de formare, este util să se știe dacă totul funcționează în mod corect și să se schimbe și să se adapteze metoda, dacă este necesar.

3. JOCUL DE ROL

3.1. Introducere

Jocul de rol permite oamenilor să experimenteze o situație din trecut sau să se pregătească pentru o situație viitoare. Cursantul se plasează în locul altuia și folosește cunoștințele și experiența anterioară. Alte beneficii ale jocului de rol sunt: dezvoltarea de înțelegeri simpatetice, obiectualizări sau abstractizări de probleme, precum și promovarea învățării pe tot parcursul vieții. Învățarea adulților este, de obicei, mai acerbă decât cea pentru copii, dar un joc de rol este un instrument valoros pentru a facilita procesul care implică învățarea directă și experiențială.

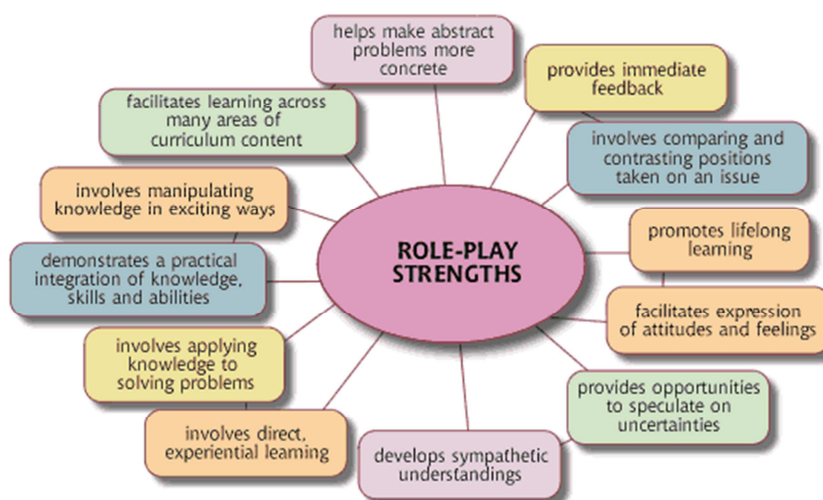

Figura 2.1 Punctele tari ale jocului de rol

Jocurile de rol poate fi o activitate dificilă pentru formator, atât în perioada de pregătire și desfășurarea cursului, dar întreaga derulare tinde să dea roade în ceea ce privește motivația și realizare cursanților. O sugestie valoroasă este să se ia în considerare definirea etapelor și abordarea lor, la un moment dat, ca obiective sedimentate, să se aleagă contextul și rolurile, să se introducă exercițiul, să se pregătească cursanții, adică jocul de rol în sine, să se asigure un feedback-discuții-

debriefing și evaluarea. Trebuie să fie spus că o mare parte din activitatea desfășurată pentru pregătire poate fi folosită pentru aproape toate activitățile și poate fi chiar și răspândită printre alți profesori.

3.2. Scopurile și domeniile învățării

Scopul principal al metodologiei jocului de rol este de a permite cursanților să dobândească cunoștințe și abilități necesare pentru abordarea sau pentru a face față unei situații specifice, în timp ce se implică în activități într-un mediu controlat cu alți cursanți și cu un moderator. Următorul pas ar fi să reflecte rezultatele învățării obținute în urma acestei activități de experiență și practică.

Scopuri specifice sunt stabilite pe baza obiectivelor, de exemplu: ce vor face cu clienții, cum să vorbească în public și așa mai departe.

Acest tip de practică susține atât domeniul cognitiv și cât afectiv, adică implică experiențe precum emoțiile și valorile, iar acestea apar în diferite momente ale activității. În timpul jocului, cursanții adulți trăiesc experiența emoțiilor care reflectă valorile lor, în rolul pe care aceștia îl joacă în afara cursului. După jocul de rol există întotdeauna un moment de debriefing și reflecție și acesta este momentul în care cursantul își analizează propria experiență, adică este momentul în care cunoștințele ating domeniul cognitiv.

3.3. Teoria de bază

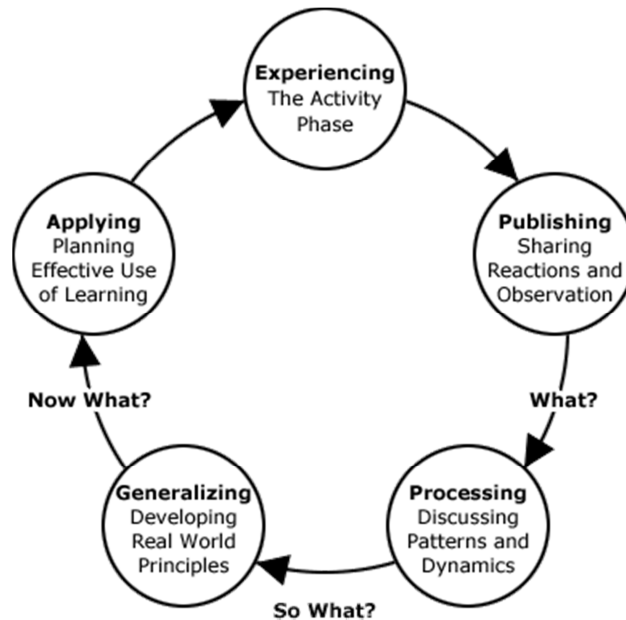

Figura 2.2 Ciclul învățării experiențiale la adult

Teoria învățării experiențiale stă la baza jocului de rol. Diferite cadre universitare și cercetători, ca Kolbs și Dewey, au contribuit la definirea acestei teorii.

Învățarea experiențială are loc atunci când o persoană se angajează într-o anumită activitate, se uită critic înapoi la activitatea desfășurată, rezumă unele perspective utile din analiză și pune rezultatul la lucru printr-o schimbare de comportament. Experiențele de învățare sunt generate în mod natural în viața de zi cu zi, dar, de asemenea, pot fi „create“ pentru a oferi oportunități pentru anumite tipuri de învățare, la fel ca în joc de rol.

În timpul jocului, participanții sunt expuși unui anumit tip de experiență, iar după activitate, vor împărtăși cu alți colegi și cu moderatorul ceea ce au văzut și/ sau modul în care s-au simțit în timpul evenimentului. Mai târziu, ei vor discuta și vor reconstrui modelul cu alții, într-o arie mai obiectivă; acest pasaj este potrivit pentru generalizarea modelului (ceva care are o structură definită și care are loc în mod regulat) și pentru că vine următoarea etapă, care este aplicarea experienței în timpul situațiilor reale.

3.4. Implementarea

Așa cum am menționat anterior, definirea etapelor ar face pregătirea mai ușoară. Mai jos, câteva sugestii de aplicare sunt prezentate.

3.4.1. Obiective

Obiectivele activității depind de subiecte care urmează să fie acoperite, de timpul disponibil, rezultatele produse de către cursanți, mediul pașnic sau eventualele elemente de conflict.

Toate aceste elemente influențează întreaga activitate, de aceea este recomandat să se aibă clar în minte, care este scopul principal al jocului (De ce am efectua jocul, ce vom face pentru cursanți ca ei să învețe etc. ?). Uneori ar putea fi definit de compania de care are nevoie pregătirea personalului, alteori, nevoile sunt identificate împreună cu participanții și este fundamental să fie un bun formator și/ sau moderator.

3.4.2. Context și roluri

Pentru a pregăti un exercițiu, formatorul ar trebui să aleagă subiectele, problematica și caracteristicile activității; de preferință, situația ar trebui să fie realistă. Pentru fiecare rol, în cazul în care se lucrează cu adulți, se definesc realizările pentru fiecare rol și scenariile posibile în cazul în care nu sunt îndeplinite.

Fiecare caracter trebuie să fie clar definit de la început și datele trebuie să fie disponibile pentru participanți. Prin urmare, se recomandă să facă unele cercetări înainte, pentru a colecta date utile pentru a tipologiza personajele.

3.4.3. Introducerea exercițiului

Cursanții ar trebui să fie introduși în joc cu descrierea scenariului. O scurtă verificare a cât de mulți din clasă au luat deja parte la jocuri de rol ar putea fi o resursă de ajutor. Obiectivele activității trebuie să fie clare pentru toți participanții, precum și toate informațiile relevante cu privire la personaje singulare (de fond și obiective). Moderatorul ar trebui să explice regulile, în cazul în care jocul de rol se va fi realiza cu

ajutorul voluntarilor, în fața grupului sau în parteneriate/ grupuri mici, cu fiecare cursant care joacă un rol, sau în grupuri mici, cu rol-jucători și observatorii.

3.4.4. Pregătirea

După introducerea, participanții ar putea avea nevoie de câteva momente pentru a arunca o privire la personajele lor și la exercițiu. Această fază include chiar un timp alocat întrebărilor din partea participanților cu privire la personaje și rolul lor. Într-adevăr, cursanții, în lumea reală, ar putea fi într-adevăr departe de personajul atribuit, iar datele ar putea fi reinterpretate.

3.4.5. Durata jocului

Exercițiile de încălzire pot sprijini interacțiunea la nivelul grupului.

Unele tehnici ar putea fi utilizate de către participanți pentru a-și pregăti rolurile, cum ar fi inversarea rolurilor, interviul, prezentarea, și așa mai departe.

Apoi, activitatea de joc, cu acțiune, să aibă loc într-o perioadă fixată, după care moderatorul oprește acțiunea și efectuează aprecieri.

Moderatorul s-ar putea plimba prin sală și observa cursanții în timp ce aceștia se pregătesc.

3.4.6. Discuții conclusive

În această fază, fiecare participant se întoarce înapoi din personaj, în timp ce moderatorul pune câteva întrebări despre impresiile lor, senzațiile și dificultățile legate de joc și de roluri. Moderatorul ar trebui să încurajeze cursanții să-și comunice sentimentele trăite în timpul jocului de rol și chiar cu privire la similitudinea între jocul de rol și viața reală.

Aceasta introduce o fază de debriefing cu scopul de a discuta și de a defini ceea ce a fost învățat și trebuie consolidat. Desigur, s-ar putea realiza în eseuri reflexive sau prin discuții.

În timpul acestei faze, formatorul poate verifica dacă lecția definită în obiectivele principale a fost învățată.

3.4.7. Evaluarea

De obicei, notele sunt alocate pentru proiecte scrise, dar chiar și pentru implicarea în prezentări care pot fi notate. Unii factori de evaluare sunt:

- atitudinea și comportamentul în timpul jocului;
- obiectivele caracterului atins sau nu.

Cu toate acestea, nu este obligatoriu să evalueze rezultatele cu note, deoarece acestea sunt de obicei evaluate în clasele de școală unde se cere. Ceea ce este fundamental este de a realiza o evaluare generală la sfârșitul exercițiului pentru a verifica dacă au fost atinse obiectivele.

3.5. Criterii de implementare cu succes

Practic, jocul aduce la rezultate valoroase dacă:

- pregătirea facilitatorului și chiar a cursanților;
- mediul este deschis și calm, confortabil pentru a învăța;
- participanții se tratează cu respect;
- moderatorul/ facilitatorul are o modalitate bună de a comunica cu participanții înainte, în timpul și după joc;
- discuția finală sau sesiunea de debriefing se desfășoară în mod clar, cu participarea tuturor celor care studiază și, astfel, sunt oferite feedback-uri;
- se alocă un interval de timp pentru a reflecta asupra experienței dacă este adecvată.

3.6. Limite

Jocul de rol nu ar putea fi metoda corectă de a fi aplicată, în anumite cazuri. Pentru a decide dacă există potențiale beneficii după aplicarea jocului de rol, există unele aspecte ce trebuie evaluate:

- timpul necesar pentru proiectarea joc și pentru punerea în aplicare;

- abordarea cursanților, deoarece unii ar putea fi timizi și nu vor avea predispoziție pentru jocuri interactive; în acest sens, dorința de a participa manifestată/exprimată de cursanți este fundamentală;
- fragilitatea metodei, adică s-ar putea scăpa cu ușurință din mână/de sub control;
- actualizarea emoțiilor anterioare ale participanților;
- planificarea la un nivel prea elevat, încât ar putea fi ușor lipsită de focalizare.

3.7. Relevanță

Jocul de rol este o metodă de învățare foarte relevantă în mediul educației adulților.

Este o metodă de training/formare destul de eficientă, deoarece conține un aspect experimental și implică cunoștințe cognitive și afective.

Folosind experiența anterioară a adultului, aceasta oferă o oportunitate experiențială la nivel înalt.

Toate elementele menționate fac din această metodă o metodă valoroasă pentru educația adulților.

4. STUDII DE CAZ

4.1. Ce sunt studiile de caz ?

Studiile de caz sunt povești a căror lungime poate varia, care prezintă o situație realistă și complexă de multe ori, inclusiv o dilemă sau un conflict care afectează una sau mai multe personaje. În contextul educației, acestea sunt activități centrate pe elev, bazate pe subiecte care se aplică concepte teoretice într-un scenariu realist.

Deși utilizarea de studii de caz aparține în mod tradițional domeniul medicinei, drept și de afaceri, un număr mare de discipline profită de această metodă de predare, deoarece acestea au particularitatea de a umple golul dintre teorie și practică. Mai mult decât atât, ele dau cursanților posibilitatea de a dezvolta abilități în identificarea

parametrilor unei probleme, articulând poziția lor, examinând multiple aspecte ale unei probleme și argumentând diferite puncte de vedere.

Studiile de caz pot fi administrate individual sau pot constitui activități de grup, în timp ce tutorele supraveghează exercițiul. Cursanților li se cere să elaboreze o soluție sau o strategie pentru a rezolva problema, sau cel puțin să identifice parametrii unei probleme.

În funcție de caz și obiectivele de învățare, studiile de caz ar putea fi scurte (câteva paragrafe) sau mai lungi (chiar și 30 de pagini), ele pot fi folosite în sălile de curs pe bază de lectură sau pe bază de discuție, și ele pot fi reale sau realiste și ar putea necesita răspunsuri scurte (1 paragraf) sau chiar un plan de acțiune sau propunere de grup.

4.2. De ce se utilizează studiul de caz ca metodă de predare în educația adulților ?

Utilizarea de studii de caz schimbă clasa dintr-una mai mult centrată pe profesor, într-un mediu mai interactiv centrat pe cursant/elev. Studiile de caz expun cursanții la situații reale sau realiste cu care se pot confrunta în viața lor.

Deoarece această metodă înseamnă să umple golul dintre teorie și practică, mulți cursanți, care sunt mai mult inductivi decât deductivi în gândire, ar putea beneficia de ea.

Metoda încurajează învățarea activă și crește implicarea adulților în procesul de învățare. Nu numai că oferă posibilitatea de a dezvolta și crește abilitățile de comunicare ca, limbaj, grup de lucru și de rezolvare a problemelor, dar oferă și posibilitatea unui răspuns deschis la reflecțiile de încurajare a punerii întrebărilor și învățarea continuă.

4.3. Crearea unui studiu de caz

Există mai multe modalități de abordare a dezvoltării unui studiu de caz:

- 1) pe baza intereselor personalului

Cazul trebuie să fie realist, dar chiar și ușor de înțeles pentru cursanți. Oricum, pentru a dezvolta un studiu de caz bazat pe interesele personalului, s-ar putea da posibilitatea unei analize mai profunde și implicarea mai mare în acest subiect.

2) bazat pe mai multe teme tradiționale

Unele lecții ar putea permite o dublă abordare de învățare, prin prelegeri și prin discuții deschise și o abordare prin studiu de caz.

3) pe baza intereselor cursanților

Aceasta anumită situație ar putea oferi posibilitatea de a cere cursanților să dezvolte baza de studii de caz pe interesele lor. Această abordare nu este ușor de întreprins, deoarece necesită un grup de oameni suficient de încrezători pentru a scrie cazul, dar dacă au succes, ar aduce o mai mare implicare.

4) invitarea unor lectori externi

Această abordare este eficientă deoarece implică o contribuție a unor profesioniști dintr-un domeniu relevant, care ar putea fi o sursă de informații mai exacte și ar putea chiar atrage mai mulți cursanți, care ar putea duce la un grad mai înalt de implicare.

5) utilizarea unor exemple de cazuri deja publicate

Există mai multe surse de cazuri, atât online cât și offline, cărți, biblioteci online etc.

Acestea ar putea fi utilizate în versiunea lor integrală sau pot fi adaptate.

În orice caz, există unele caracteristici care trebuie respectate; cazul ar trebui să fie real sau realist, acesta ar trebui să conțină elementul de conflict, dar fără un răspuns corect clar, și anume cu soluții deschise când a fost încheiat; acesta ar trebui să conțină date și informații despre personaje și context, și trebuie să fie prezentat pentru a încuraja reflecția și empatia în rândul celor care învață.

4.4. Implementarea

Faza de implementare are unele aspecte care depind de obiectivele sesiunii de formare.

Cu toate acestea, trebuie să se știe dinainte cine sunt cursanții - ar putea oferi formatorului un avantaj valoros. Formatorul trebuie să pregătească în avans întrebările și solicitările și el / ea ar trebui să fie conștient de baza, experiențele cursanților, pentru a angaja o discuție.

Cum se conduce o discuție bazată pe un caz ?

- În primul rând, este necesar să se ofere cursanților suficient timp pentru a citi cazul și să se gândească la el (pentru a înțelege natura problemei, să-și formeze o idee de soluții posibile etc.).

- Apoi, formatorul ar trebui să introducă în cadrul predării și furnizarea unor orientări cu privire la modul de abordare a cazului, consiliere cu privire la problema cu care vor trebui să se confrunte și apoi să le explice care sunt măsurile pe care ar trebui să le ia (de exemplu, constrângerile pentru fiecare personaj, evaluarea lui/ei, alegerile lui/ei etc.).

- În cazul în care clasa este prea mare, este recomandat să se creeze grupuri mai mici, în scopul de a oferi tuturor posibilitatea de a participa și de a interacționa.

- Pentru fiecare grup sau în cadrul fiecărui grup este o idee bună de a se stabili sarcini și roluri pentru a se evita abaterea de la subiect. Rolurile și sarcinile ar trebui să fie foarte clare și concrete (de exemplu, fiecare grup ar putea reprezenta partide diferite într-o dezbatere politică).

- Este de preferat să se ceară fiecărui grup să prezinte celorlalte grupuri soluțiile găsite sau un raționament scris într-o schemă pe tablă (sau alt dispozitiv), acest lucru i-ar face mult mai uniți în timpul exercițiului.

- În timpul prezentării și discuțiilor, se recomandă să se solicite grupurilor să explice și să clarifice ipotezele lor.

- La sfârșitul exercițiului, se sintetizează problemele ridicate în timpul discuției. Este important să se rezume toate pe poziții diferite, oferind și timp pentru cursanți să împărtășească ceea ce au învățat datorită exercițiului.

4.5. Beneficii

Practic, abordarea prin studii de caz este favorabilă pentru dezvoltarea învățării de conținut, dar și pentru abilitățile cheie ca acelea de lucru în echipă, abilități individuale de studiu, managementul timpului, prezentare și abilități de oratorie, precum și informații și date de colectare atunci când este necesar (de exemplu, unele cazuri au nevoie de cercetare pentru ca să examineze situația mai în profunzime și, prin urmare, unele cercetări bazate pe web sau pe suport de hârtie sunt necesare).

În unele cazuri, atunci când cursanții au un caz mai lung pentru a-l analiza și rezolva, ei trebuie să dobândească abilități de gestionare a timpului pentru a efectua activitățile.

4.6. Rezultate

Studiile de caz oferă o oportunitate de învățare atât legată de conținutul cursului, cât și de competențele cheie. Pentru a evalua și aprecia aceste aspecte, există două moduri în care ele pot fi utilizate: metodele formative și sumative.

Primul își propune să evalueze dezvoltarea abilităților cheie și de a oferi feedback-uri care încurajează cursanții să reflecteze asupra experienței lor. Al doilea constă în evaluarea performanțelor asupra unui set de standarde predeterminate și este mai eficient pentru a evalua înțelegerea conținutului cursului.

Un alt tip de evaluare, care trebuie luat în considerare, este acela al unui grup de evaluare care: evaluează dinamica grupurilor, capacitatea de a coopera, de a interacționa cu respect.

4.7. Evaluarea

Beneficiile metodei studiului de caz au fost explicate în paragraful 3.5. Oricum, la sfârșitul exercițiului, se recomandă să se evalueze dacă această abordare a produs într-adevăr ceva diferit față de abordarea tradițională.

Tehnici utilizate ar putea varia pe baza costurilor și a timpului, aici mai jos fiind unele dintre cele mai comune instrumente:

- Chestionar cu răspunsuri închise → este cel mai ieftin și mai simplu instrument pentru a evalua eficacitatea activității.
- Chestionar cu răspunsuri deschise → îi permite să meargă mai în profunzime în explicații, dar este nevoie de mai mult timp pentru a analiza răspunsurile, și, uneori, este nevoie de instrumente specifice pentru a face acest lucru.
- Interviuurile → reprezintă o bună oportunitate de a avea o idee mai clară de la cei care învață/cursanți; este recomandabil să se facă un alt membru al personalului de a efectua acest tip de analiză, pentru a evita feedback-uri părtinitoare.
- Evaluator independent → această soluție permite cursanților să fie mai direcți și este chiar mai completă decât alte tehnici, deoarece implică, de obicei, chestionare și interviuri scurte.

Bibliografie:

- Knowles, M., *Self-Directed Learning/ Învățarea autodirijată*, Chicago: Follet, 1975;
- Knowles, M., *The Adult Learner. A Neglected Species/ Cursantul adult. O specie neglijată* (a 3-a ediție), Houston, TX: Gulf Publishing, 1984;
- Knowles, M., *Andragogy in Action/ Andragogie în acțiune*, San Francisco, Jossey-Bass, 1984.
- D. Demetrio, *Apprendere nelle organizzazioni; proposte per la crescita cognitiva in età adulta/ Învățarea în organizații; propuneri de creștere cognitivă la vârsta adultă*, Roma, NIS, 1994;
- D. Demetrio, *Teorie dell'identità e pedagogie dello sviluppo/ Teoria identității și pedagogia dezvoltării*, Roma, NIS, 1990.

Syntea SA, Lublin, Poland

**Autori: dr. Karolina Sobot-Kasperska,
Iwona Pietrzak, Monika Frączek**

**Traducere: Dr. Doina Balan,
Asociația EU-RO-IN Iași, România**

„A-l lăsa (pe copil) să se poată mișca liber în această lume până când vine în contact cu limitele permanente ale dreptului altuia, acesta va fi scopul educației viitorului. Numai atunci adulții vor obține într-adevăr o perspectivă adâncă asupra sufletelor copiilor, acum un regat aproape inaccesibil.”
Ellen Key¹

METODOLOGIE: Metode creative de învățare a elevilor preșcolari

Ellen Key, așa cum s-a văzut, spune că natura umană nu a fost predeterminată. Ea a susținut că copilăria a fost o fază în viață cu propriile sale condiții și propriul potențial. Paradigma lui E. Key înseamnă:

- copilăria este înțeleasă ca o construcție socială;
- copilăria este o variabilă de analiză socială;
- relațiile cu copiii și culturile pentru copii sunt demne de studiu fiecare în parte;
- copiii ar trebui să fie văzuți ca agenți sociali activi;
- studierea copilărie implică un angajament cu procesul de reconstruire a copilăriei în societate.²

Cum să învățăm preșcolarii ? În primul rând, trebuie să fiți activi, creativi și să-i inspirați pe elevii voștri!

9 reguli de învățare creativă pentru îngrijitori/părinți:

¹ Key, E. (1909). *The century of the child/Secolul copilului*. New York: Putnam. Retrieved from/preluat din <http://www.archive.org/details/centuryofchild00keyeuoft>

² Meri T., (2005) *Children first. Growing up In Sweden/Mai întâi, copiii. Să crești în Suedia*, Swedish Insitute, pp. 19-22

1. Fă ceea ce îți place

Conținutul oricărui curs pe care îl învățați ar trebui să reflecte propriile interese. Întotdeauna predau cursuri care au fost personalizate pentru propriul stil și cu propria abordare. O parte din această personalizare implică participarea la activitățile de mediu și practicile care, la suprafață, nu au nimic de-a face cu subiectul, dar care vă interesează foarte mult în procesul de învățare. Dacă vă place skateboarding-ul sau badminton sau rotire lemnului, găsiți o modalitate de a aduce aceste activități în învățătura pe care o predați. Aceste activități vor imprima mediul de învățare cu propria energie și pasiune.

2. Fii un începător

Poate că cei mai buni formatori sunt cei care sunt deschiși la propria lor nouă învățare. Prea des folosim aceleași abordări și materiale de mult prea mult timp. Rezolvați asta pentru a schimba un aspect important al predării în fiecare semestru; de-a lungul timpului, întregul curriculum va fi îmbogățit cu perspective și strategii noi. Cursanții apreciază formatorii de experimentare; le dă permisiunea de a încerca lucruri noi chiar ei înșiși. În aplicarea acestor lucruri noi, formatorii și cursanții fac schimb de locuri.

3. Conectează-te la orice

Indiferent dacă se află în interiorul sau în afara camerei, fiecare aspect al fiecărui câmp este conectat la toate celelalte. Găsiți aceste conexiuni și veți găsi mijloacele de a face reală învățarea. Nimic nu este în afara subiectului. Pentru că totul este conectat.

4. Creați-vă propriul stil

Mai ales în situații stresante sau conflictuale, toată lumea revine la unul dintre stilurile de adaptare ale sistemului nervos. Este ceea ce am învățat în copilărie, ceea ce ne-a ajutat să ieșim din situații similare din trecut. Știi ceea ce faci, să înveți să fii în măsură să aleagă și să urmeze oricare dintre răspunsurile. Aceasta este esența neutralității.

5. Folosiți-vă umorul

Umorele este unul dintre instrumentele de predare cele mai puternice. Predarea este o provocare. Învățarea este o provocare. Combinându-le în mod eficient este tot o provocare. Să fii plin de umor este o provocare. Cu toate acestea, este ușor de râs.

Suntem convinși atât de experiență cât și de cercetare care utilizează umorul că în predare acesta este un instrument foarte eficient atât pentru profesor și cât și pentru student. Este o abilitate care pot fi învățată. O abilitate complexă, eventual, cea mai complexă deprinderii social-umane. Cheia de bază pentru umor este ludicul, pur și simplu distracția.

6. Preferă instinctele tale naturale

În toate domeniile de activitate, cei mai buni savanți sau practicieni sunt cei cu cele mai dezvoltate instincte pentru subiectul lor - nu cei care cunosc detaliile cele mai factuale. În mod paradoxal, sistemul de evaluare în majoritatea instituțiilor de învățământ testează numai faptele în timp ce ignoră complet instinctele. Ca formator, acordă și atenție acestui dezechilibru și încercați să-l remediați.

7. Narațiunea

Pentru că atunci când pălăvrăgeala și postarea într-un fel de profesionalism modern sunt departe de a înlătura conflictul, povestirea este cheia.

8. Învățați comunicarea și competențele de rezolvare a conflictelor

Majoritatea formatorilor nu au nici o pregătire în ceea ce privește abilitățile interpersonale. La un nivel minim, formatorii buni ar trebui să aibă abilități de consiliere de bază și de soluționare a conflictelor. Aceștia trebuie să fie în măsură să răspundă empatic, să stabilească și să păstreze în condiții de siguranță și de izolare conflictele, să fie decenti în situații în care altfel ar putea să se ascundă sub autoritatea lor.

9. Asigurați/vă că participați mai mult

Participarea dedicată este necesară pentru învățarea autentică; este, poate, mai importantă decât orice alt aspect al procesului. Ca atare, rolul de participare ar trebui să fie recunoscut. De asemenea, acordând o pondere mai proeminentă participării, s-ar dovedi ca efect o motivare mai puternică a unor cursanți.

Metode comune de activare pentru a lucra cu copii mici:

- **Activități**

Păstrați totul cât mai simplu și mai scurt posibil. Acești cursanți nu au atenție care durează mult timp și sunt ușor de distras, deci ar trebui să încerce să fie cel mai interesant lucru din cameră în orice moment. Cursanții aceștia pot avea răbdare puțin timp, de asemenea, cât stau în clasă, astfel planul de activități trebuie să includă și unele care le permit să se deplaseze în jurul clasei. Simon Says este excelent pentru copiii preșcolari. Un joc de bază care este eficace este acela de a răspândi cărțile cu fața în sus și primul copil să ia în mână cartea de joc corectă atunci când spuneți un cuvânt și să o păstreze; copilul cu cele mai multe cărți la sfârșitul jocului câștigă.

- **Cântece/Gesturi**

Copiii de această vârstă învață bine prin cântece și gesturi. Puteți avea melodii pentru fiecare parte a zilei, pentru a-i ajuta să învețe și să le amintim anumite cuvinte din vocabular; de exemplu, un cântec, în cursul dimineții, ar putea include ridicarea în picioare, spălatul pe dinți și micul dejun. Puteți utiliza, de asemenea, cântece în lecțiile de vorbire - practică, deoarece este mai puțin intimidant să cânte împreună cu clasa decât să vorbească în mod individual. Ar trebui să creați gesturi pentru diferite cuvinte, deoarece acest lucru va face mai ușor pentru elevi să-și amintească vocabularul nou. Alegeți gesturi care vă sunt confortabile și care sunt destul de simplu pentru ei și pentru tine de a le face în mod repetat pe tot parcursul activității.

- **Povestiri**

În timp ce copiii nu vor putea citi mult, ei se pot bucura de ascultarea unor povești, mai ales dacă lecția este o parte mai liniștită din ziua lor de grădiniță. Cele mai bune povești pentru această grupă de vârstă, indiferent de activitatea pe care au în minte, sunt repetitive. Acest lucru asigură faptul că acești copii surprind principalele puncte. Povestiri precum „Goldilocks” și „Cei trei ursuleți și un pește”, „Doi pești”, „Peștișorul roșu”, „Peștișorul albastru” ar putea fi adecvate pentru copiii de la acest nivel. În cazul în care copiii au auzit povestea de mai multe ori, le puteți cere să spună ei povestea bazându-se pe ilustrații. Copiii se bucură de multe ori de acest tip de activitate în limba

lor maternă, astfel că s-ar putea la fel de bine include în lecțiile lor. Începeți cu povestea cea mai de bază, puteți afla astfel dacă clasa ta se bucură de poveste în timpul lecțiilor.

- **Fișe de lucru**

Fișele de lucru pentru această grupă de vârstă sunt mai puțin frecvente. Spre deosebire de fișele de lucru utilizate pentru elevii mai mari, fișele de lucru pentru preșcolari nu trebuie să aibă nici cuvinte pe ele. În cele mai multe cazuri, fișele de lucru pentru acest nivel de vârstă nu ar trebui să aibă cuvinte pe ele, dar aceasta va depinde de școala dvs. Oricum, puteți utiliza în continuare fișe de lucru pentru practică și, în încercarea de a-i face să înțeleagă, de exemplu, puteți cere elevilor să deseneze o imagine în timp ce spun o poveste. Povestea ar trebui să fie foarte scurtă și simplă, dar dacă vă spun o poveste despre un copac și un student care desenează o casă, atunci ar putea fi nevoie de mai mult timp pentru a obține din nou acele cartonașe. Puteți utiliza, de asemenea, pagini de colorat și desfășura activități de potrivire în cazul în care le veți cere elevilor să potrivească cu imaginile cele două cuvinte pe care le veți spune cu voce tare. Acest lucru servește, de asemenea, ca un test de înțelegere simplă.

În cea mai mare parte, ceea ce învață la nivel preșcolar va fi destul de limitat. Puteți acoperi, de obicei, subiecte cum ar fi părți ale corpului, culori, numere, vreme, emoții, aspectul și rutina. Va trebui să introduceți noi cuvinte în vocabular, încet, să faceți o mulțime de activități practice în fiecare zi. Fiecare lecție trebuie să se concentreze pe vorbire, ascultare și să îi distreze.³

- **Activități creative de învățare**

Jocurile sunt potrivite pentru toți copiii preșcolari. Ele pot fi folosite pentru a preda și a spori o varietate de competențe la nivel primar, precum și pentru a consolida strategiile de interacțiune socială. Copiii care participă la cluburile școlare, grupuri de tineri și scheme de joc se vor bucura și beneficia de implicarea în activitățile acestea și, în mod esențial, toate jocurile pot fi jucate acasă, cu familia. Rolul central jucat de părinți și îngrijitori (și de multe ori de către rețeaua de familie mai largă) în sprijinirea

³ Boardman R., VCC Child care. Vocational English Course Book/Manual de învățare profesională a limbii engleze. Student's book a 2-a ediție, FundațiaVCC, 2014, Lublin, Polonia

dezvoltării sociale și emoționale a unui copil este, desigur, extrem de important. Timpul special partajat în timpul unui joc distractiv poate fi un impuls pentru a ajuta membrii familiei să se înțeleagă reciproc, să își arate dragostea lor și să consolideze relația lor. Schimbul de momente de răs, de rezolvare a problemelor și de creativitate în timpul jocurilor poate fi plin de satisfacții și reafirmare pentru toți cei interesați. Materialul va completa, de asemenea, metodele de intervenție utilizate într-o gamă diversă de terapie ce se adresează copiilor sau grupurilor individuale, inclusiv programe de abilități sociale existente.

Lapbook, gândit ca un instrument de rezervă în învățământ, poate fi folosit pentru orice subiect pe care doriți să îl dezvoltați. Copilul înregistrează informații, prin desen, dictându-i-se sau prin scris, organizându-le în mini-broșuri. Aceste mini-broșuri sunt apoi lipite în dosare și fișiere. Când este completat, copilul va avea ceva să arate tatălui, bunicilor și prietenilor. El va continua să învețe informațiile din dosar și nici măcar nu-și va da seama! Lapbooks-urile sunt motivante pentru copiii reticenți.

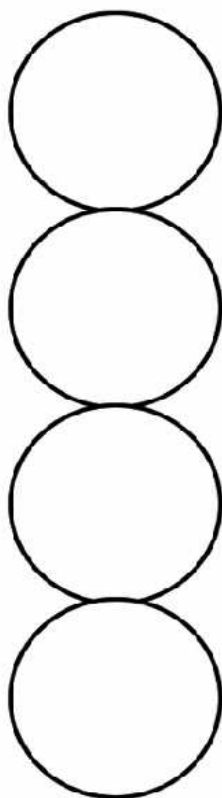

Erasmus+

Modele de utilizare în lapbooks:

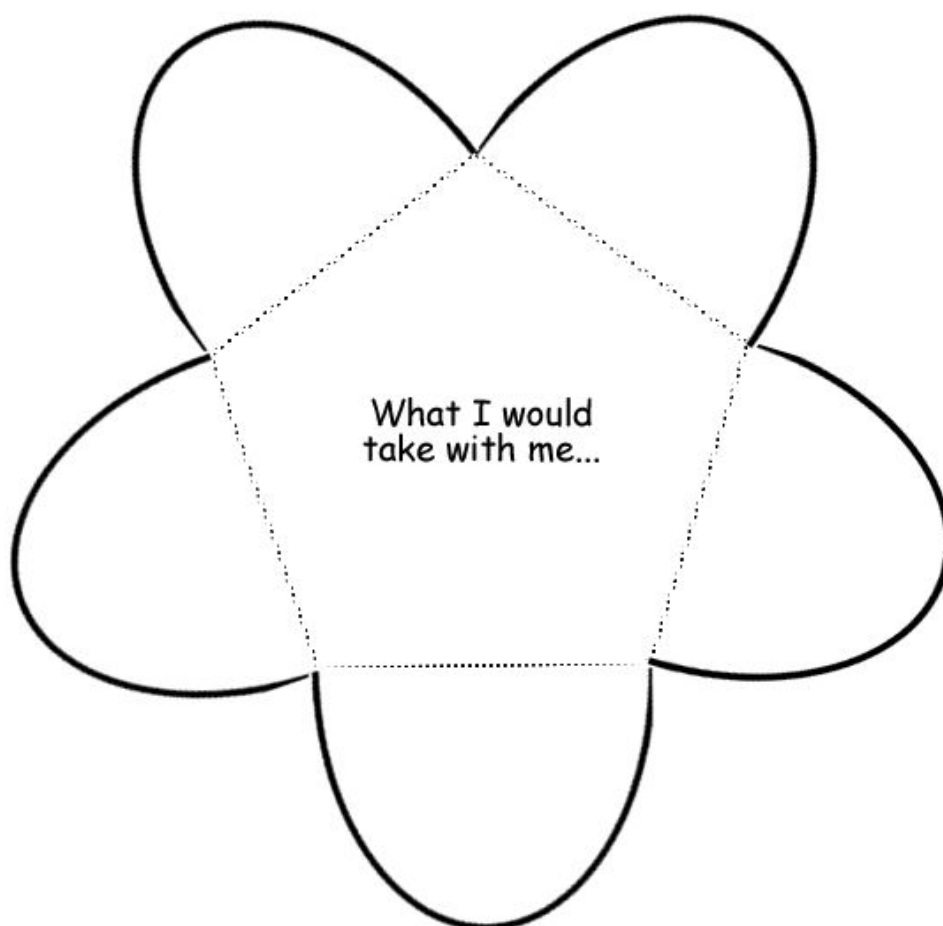

Cut along the outer edges. Fold with a fan fold.

www.HomeschoolHelperOnline.com

Decupați după marginile exterioare. Plițați ca la ventilator/acordeon.

Cut out the shape, fold all
half circles up on dotted line.

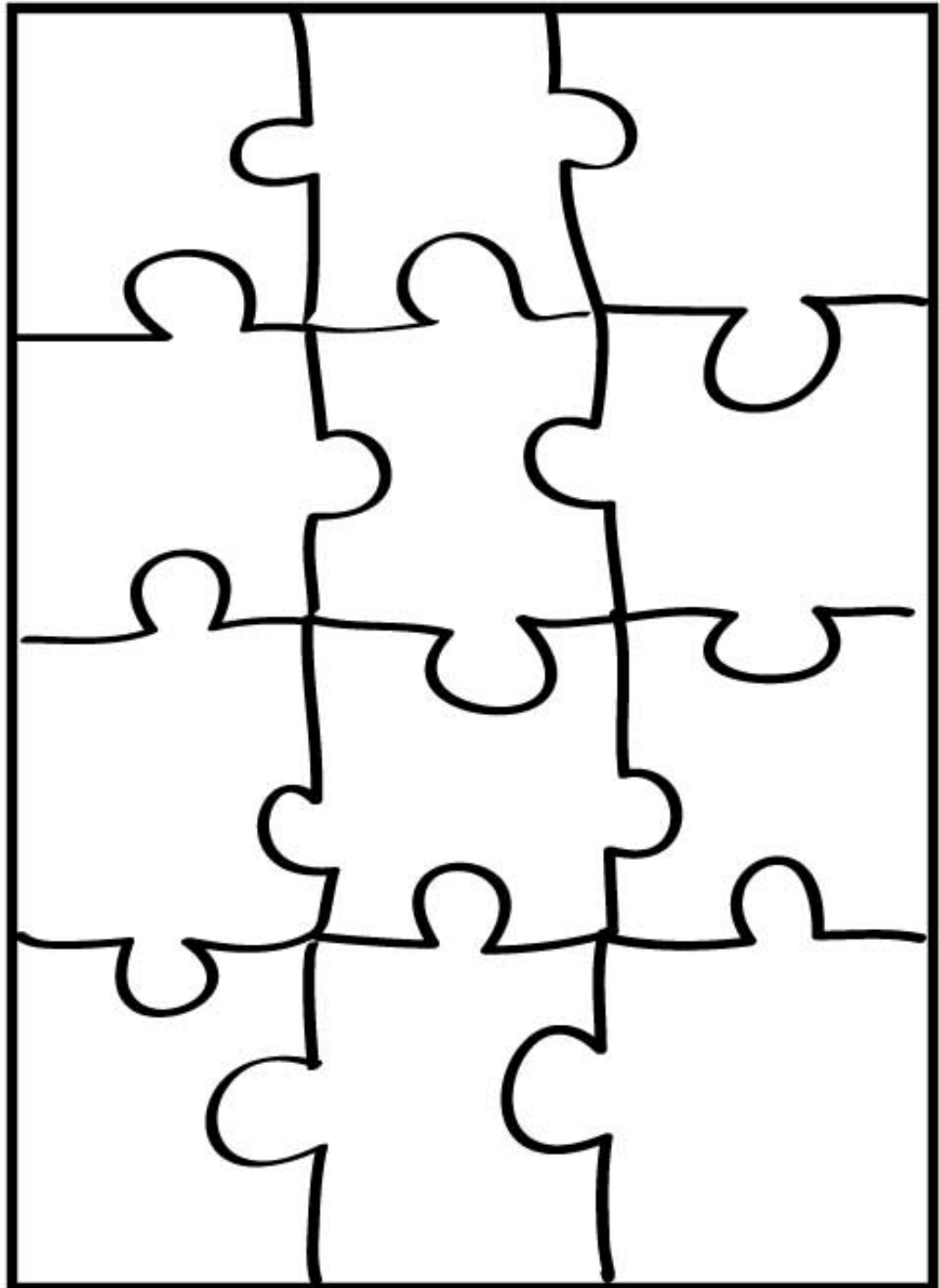

Ce-aș vrea să iau cu mine...

Decupați formele, pliați toate semicercurile în sus după liniile punctate.

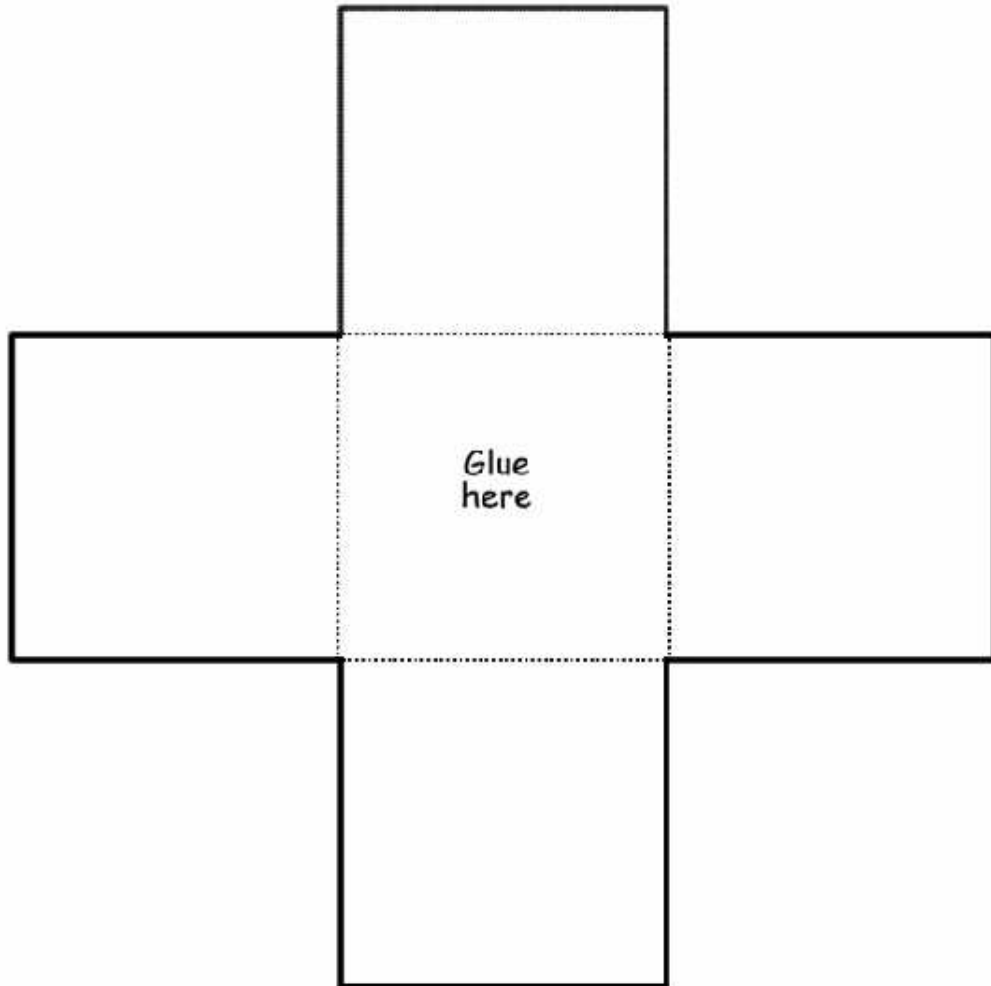

Erasmus+

Erasmus+

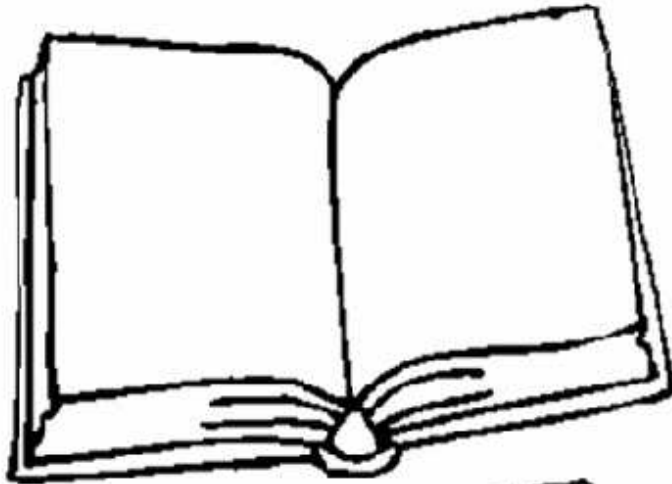
Cut along outside edges. Fold both sides under on dotted lines. Fold bottom under on dotted lines. Fold the top under and flip it over.

www.HomeschoolHelperOnline.com

Tăiați marginile. Pliți ambele părți după marginile punctate. Pliți baza pe liniile punctate. Pliți partea de sus și lipiți-le.

Erasmus+

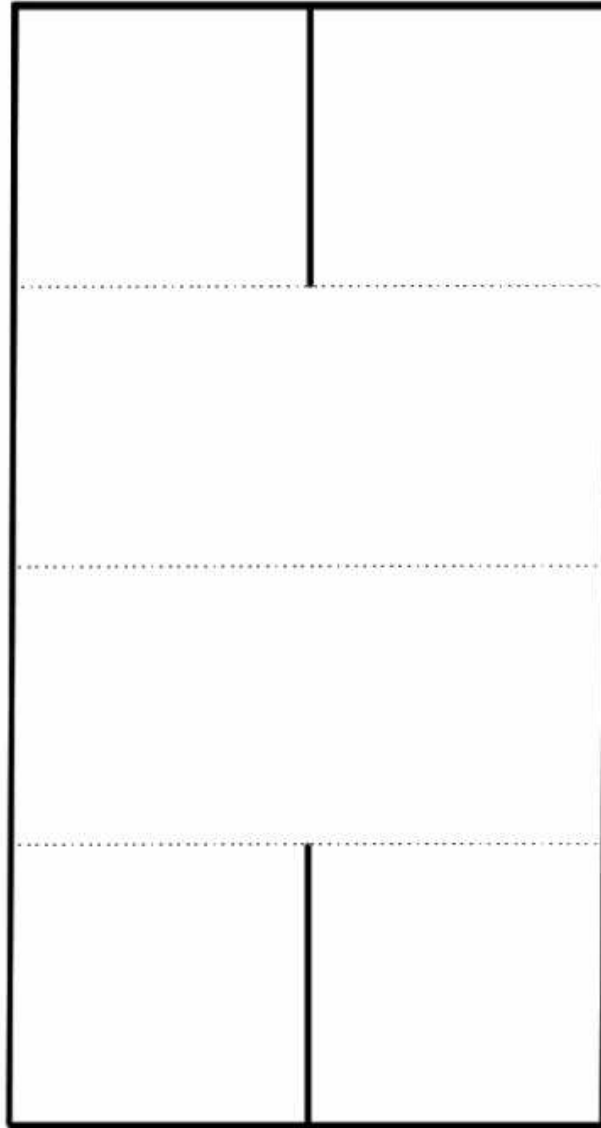

Cut out all shapes.
Make into a book
and staple together.

Erasmus+

Cut along solid lines. Fold on the outer dotted lines so writing is to the outside. Fold on middle dotted line.

www.HomeschoolHelperOnline.com

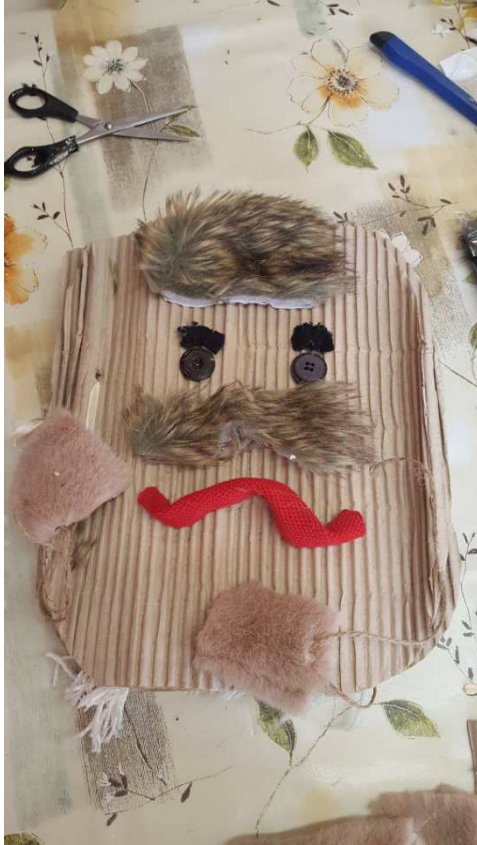
Decupați după liniile îngroșate. Îndoțiți pe liniile punctate, astfel încât scrisul să rămână în afară. Îndoțiți apoi pe linia punctată din mijloc.

⁴ <http://www.homeschoolshare.com/lapbook-templates.php>

Cartea simțurilor:

Tu și copilul tău veți învăța:

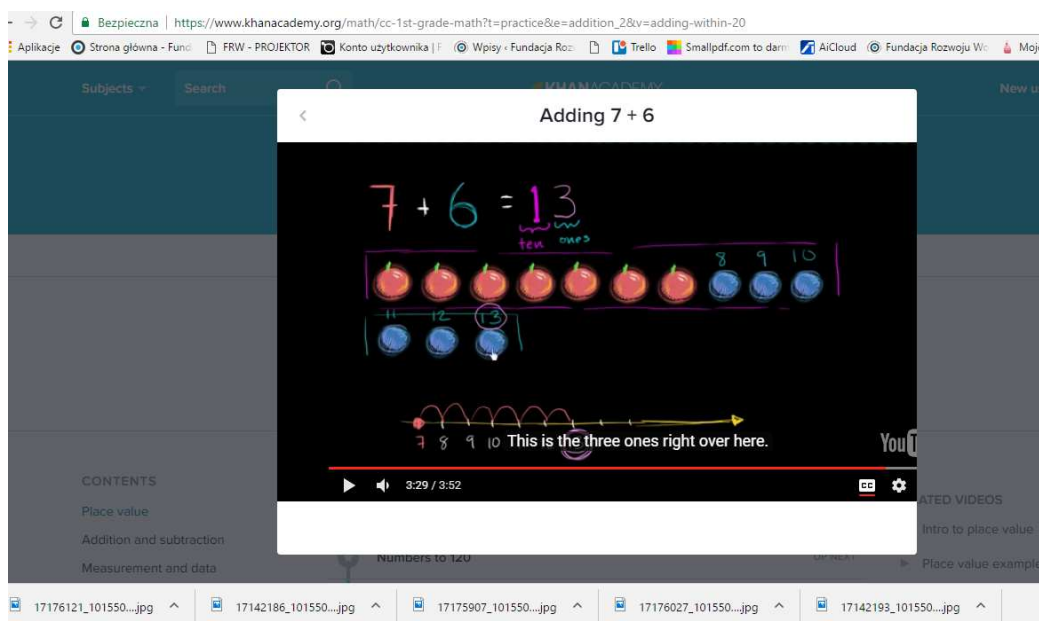
- Cum funcționează simțurile și cum se integrează unele alora
 - Soluții practice pentru provocările-de zi cu zi: spălătul pe dinți, îmbrăcatul, mâncatul pretențios la reuniuni de familie
 - Utilizarea „smart a simțurilor”, pentru a ajuta copiii cu întârzieri de dezvoltare, de învățare și probleme de atenție
 - Provocările speciale de a ajuta copiii cu autism și cu probleme senzoriale; Moduri de a pleda pentru copilul dumneavoastră la școală și de a face școli „senzoriale inteligente”
- Cum să facă un copil și un adolescent mai puternic în lume.

Academia Khan

Este o nouă platformă / instrument pentru părinți și profesori ca să înțeleagă mai bine ceea ce sunt copiii lor și modul în care îi pot ajuta cel mai bine. Pentru majoritatea studenților, cea mai bună opțiune este de a alege o misiune. Mulți din cei ce învață acasă – homeschoolers - din întreaga țară și din întreaga lume folosesc acest site, astfel încât

s-ar putea să fiți surprins de cât de multe puteți învăța pur și simplu prin a începe o conversație!⁵

Un exemplu de sarcini date de Academia Khan pentru copiii de la grădiniță.

Cum personalizează Academia Khan educația copilului meu?

Știind cum studenții noștri beneficiază de Academia Khan, ne ajută să îmbogățim procesul de învățare. În special, ne propunem să...

Personalizați experiența pentru fiecare copil

De exemplu: În cazul în care copilul dumneavoastră și-a însușit deja elementele de bază, de partajare, amintiți-vă că la următoarea vizită vă vom propune o lecție cu următorul lot de material în acest domeniu.

Îmbunătățirea materialelor noastre

De exemplu: În cazul în care constată că la Academie Khan mulți copii se confruntă cu dificultăți într-o anumită sarcină, putem modifica materialele pentru a adăuga un set de instrucțiuni mai clare.

⁵ <https://www.khanacademy.org>

Permiteți părinților să sprijine învățarea copilului lor

Exemplu: Urmăriți realizările copilului dumneavoastră, astfel încât să le putem vedea la tine într-un rezumat de e-mail săptămânal. Puteți utiliza aceste informații și felicita copilul dumneavoastră și să îl încurajați să continue învățarea!

Adaptarea materialelor la locul din care veniți

De exemplu: Dacă știți că locuiți în Polonia, vă putem direcționa către site-ul nostru în limba poloneză.

Încurajați copilul

7 sfaturi - cum să susții un copil să aibă mai mult succes folosind Academia Khan

Părinții și mentorii sunt esențiali în sprijinirea învățării copiilor lor la Khan Academy. Aici sunt șapte sfaturi pentru a ajuta copilul dumneavoastră să reușească:

1. Supravegheați progresul copilului dumneavoastră

Utilizați rapoartele de coaching și e-mail-uri cu notificări pentru a urmări cât de mult timp petrece copilul pe platforma Academia Khan, care sunt competențele lui și ce probleme are.

2. Sărbătoriți succesele și spuneți-i cum și ce să învețe de la provocări

Felicitați copilul după ce a primit insigna de calificare sau maestru. Amintiți-i să acorde o atenție deosebită îndrumărilor și video-ului de însoțire, atunci când este blocat pe o problemă.

3. Stabilirea unei ținte mai mici și mai mari

Lucrați cu copilul dumneavoastră pentru a stabili obiective mai mari și mai mici, pentru a realiza ceva în fiecare zi, săptămână și lună. Aceste sarcini mai mici pot asigura transparența, reduce teama și motiva copiii pentru a atinge obiectivele mai mari.

Odată ce ați creat obiectivele, desprindeți-le în mod regulat cu copilul. O alegere populară este de a avea jurnalul cu obiectivele și mesajele trimise. Există ceva interesant, trebuie marcat ca realizări ale lor în listă!

4. Recompensați copilul pentru atingerea scopului

Recompensele pot varia foarte mult în funcție de familie. Iată câteva exemple de premii în bani, pe care, în trecut, părinții le acordau copiilor lor:

- alegerea unui alt subiect de studiu;
- o excepție de la una dintre îndatoririle casnice timp de o săptămână;
- crearea unui joc sau a unei opere de artă prin intermediul unei platforme de calculator pentru programare la Academia Khan;
- trezirea cu 15 minute mai târziu decât de obicei;
- „Du-te în parc.”

5. Dați un exemplu

Arătați copilului ce înseamnă învățarea pe tot parcursul vieții, prin propria sa misiune, spuneți-i ceva care nu a fost discutat la școală sau ceea ce doriți să se repete. Chiar mai bine e selectați un subiect pentru a afla mai multe împreună cu copilul, ca, de exemplu, programarea. Dacă nu, puteți insufla obiceiuri pozitive, în timp ce învață cum să ia notițe și cum să exerseze ascultarea activă în timpul filmelor.

6. Implicați profesorii copilului

Explicați modul în care utilizați Academia Khan. Încurajați-i să știe despre Academia Khan prin crearea unui cont, astfel încât copilul să le poată adăuga ca formatori ai lor.

7. Faceți activități de familie după Academia Khan

Concurați cu copilul dumneavoastră pentru a vedea care acumulează cele mai multe puncte de energie sau încurajați copiii să concureze între ei.

Urmăriți clipul video cu întreaga familie și discutați-o la cină. Nu ezitați să deschideți toate problemele posibile cu „Subiecte” din meniul de istoria artei, din conținutul partenerilor noștri din muzee și organizații faimoase, cum ar fi NASA!

Un părinte chiar ne-a scris ce a folosit în locul poveștilor de adormit copiii!

„Tatăl meu, care a fost profesor de matematică, mi-a pus mie și fraților mei puzzle-uri matematice în loc de povești pe pernă. Sunt niște amintiri fantastice pe care le am din copilărie, iar acum, ca tată a doi copii, sper să le insuflu aceeași pasiune pentru învățare, pe care mi-a dat-o tatăl meu ... Am urmărit filmul vostru „Adăugiri de bază” alături de fiica mea Lily, care are 3 ani și jumătate. A fost o experiență frumoasă pentru noi și am vrut să vă mulțumesc pentru impactul asupra vieții noastre și vieților

copiilor, precum și a oamenilor din întreaga lume. Vă doresc succes în continuare și aștept cu nerăbdare ceea ce se află în resursele Academiei Khan.

P.S. La celălalt capăt, în ceea ce privește vârsta, o am pe bunica mea în vârstă de 92 de ani care vizionează filme de la Academia Khan, puse la dispoziție de mine pe Facebook o dată pe zi (la ora la care transmit ei). L-am trimis la întreaga familie!

Andrew O., tată din Portland”

REFERINȚE UTILE:

<http://lapbooklessons.com/FreeLapbooks>

http://www.homeschoolshare.com/butterfly_lapbook.php

<https://kahoot.it>

<https://pl.khanacademy.org/>